

รายงานผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566

**NHRCT
ANNUAL REPORT
2023**

รายงานผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566

NHRCT
ANNUAL REPORT
2023

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ISBN: 978-616-8274-26-2

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้จัดทำรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6 - 7

120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2141 3800 โทรสาร 0 2143 9566

สายด่วนร้องเรียน 1377

E - Mail : library@nhrc.or.th, nhrc.library@gmail.com

เว็บไซต์ : www.nhrc.or.th

ออกแบบและพิมพ์ : บริษัท พรินท์เอเบิล จำกัด

เลขที่ 285 ซอยพัฒนาการ 53 แขวงพัฒนาการ

เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250 โทร. 094 559 2965

สงวนลิขสิทธิ์

ผลงานชิ้นนี้ ใช้สัญญาอนุญาตของครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons License: CC)

แบบแสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกับต้นฉบับ (CC-BY-NC-SA)

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จัดทำขึ้น เพื่อแสดงผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2566) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 45 ที่บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการ รวมถึงเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

รายงานผลการปฏิบัติงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้แสดงผลสำเร็จในการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติในกฎหมาย ทั้งด้านการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศ การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงความร่วมมือ ด้านต่างประเทศ และการบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร โดยคำนึงถึงข้อเสนอแนะจากฝ่ายนิติบัญญัติต่อการ ดำเนินงานของ กสม. ในปีที่ผ่านๆ มา ทั้งนี้ รายงานฯ ยังได้สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ไว้ด้วย ในส่วนเนื้อหาของรายงานได้มีการเพิ่มเติมข้อมูลตามข้อสังเกตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา อาทิ ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 และผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสม. ส่วนภูมิภาค เพื่อให้รายงานมีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

กสม. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปีฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มกราคม 2567

สารจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	8
บทสรุปผู้บริหาร	10
Message from the Chairperson of the NHRCT	14
Executive Summary	16

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของรายงาน	22
1.2 หน้าที่และอำนาจ และโครงสร้างองค์กร	22
1.3 เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ	26
1.4 ยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570	27
1.5 นโยบายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	31
1.6 ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570	32
1.7 ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคลและงบประมาณ	34
1.8 ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570	36

บทที่ 2

การเปรียบเทียบงบประมาณ และผลการดำเนินงานระหว่างปีที่ผ่านมากับปี 2566

2.1 การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566	44
2.2 การเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ระหว่าง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566	45
2.3 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในภาพรวม	48

บทที่ 3

ผลการดำเนินงานในภาพรวม

3.1 การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน	54
3.2 การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	72
3.3 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ	72
3.4 การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคม ให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	75
3.5 การดำเนินงานของสำนักงานส่วนภูมิภาค	82
3.6 การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน	86
3.7 การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่าง ประเทศ	87
3.8 การวิเคราะห์ผลการติดตามการดำเนินงาน ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	90
3.9 การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร	92

บทที่ 4

บทวิเคราะห์รายงานการประเมินผล ภาครัฐการแบบบูรณาการ

บทวิเคราะห์รายงานการประเมินผล
ภาครัฐการแบบบูรณาการ
(Government Evaluation System: GES)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

บทที่ 5

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงาน 106

บทที่ 6

รายงานงบการเงิน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานงบการเงิน 110
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

ภาคผนวก

- ประกาศแต่งตั้งประธานกรรมการและ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 136
- ภาพเครื่องหมายราชการของสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 139
- ค่านิยมองค์กร 140
- ภาพคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ชุดที่ 4 142
- ภาพผู้บริหารสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 143

สารบัญแผนภาพ และสารบัญตาราง

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1	โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	24
แผนภาพที่ 2	ความเชื่อมโยงในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	30
แผนภาพที่ 3	ผังความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570	33
แผนภาพที่ 4	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ของสำนักงาน กสม.	45
แผนภาพที่ 5	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	54
แผนภาพที่ 6	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิมนุษยชนระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566	55
แผนภาพที่ 7	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามพื้นที่เกิดเหตุในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	56
แผนภาพที่ 8	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามเพศของผู้ร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	57
แผนภาพที่ 9	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามช่องทางการร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	57
แผนภาพที่ 10	สรุปผลการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	58
แผนภาพที่ 11	แสดงความเชื่อมโยงผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการเปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ 2566 กับกรอบการประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ (GES)	99

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	รายละเอียดยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570	27
ตารางที่ 2	จำนวนบุคลากรของสำนักงาน กสม. จำแนกตามสำนัก/หน่วย	34
ตารางที่ 3	การเปรียบเทียบงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ 2566	35
ตารางที่ 4	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ของสำนักงาน กสม.	44
ตารางที่ 5	เปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรกับผลการใช้จ่ายระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย	46
ตารางที่ 6	แผน/ผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	47
ตารางที่ 7	การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงาน กสม. ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566	48
ตารางที่ 8	ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	61
ตารางที่ 9	รายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือ แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	62
ตารางที่ 10	รายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือ แนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	64
ตารางที่ 11	ประเภทสิทธิมนุษยชนตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีผลการติดตาม การดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	66
ตารางที่ 12	ผลการติดตามการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	67

สารจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พรประไพ กาญจนรินทร์
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มกราคม 2567

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นปีที่ 3 ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ชุดที่ 4 นับแต่ได้เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 โดย กสม. ยังคงมุ่งมั่นทำงานตามนโยบาย 5 ประการ ที่ประกาศไว้อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง ทั้งด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน การสร้างและสนับสนุนกระบวนการความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ การสร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากล และการพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

ในรอบปีนี้ กสม. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน

ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน โดยได้จัดงานสมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติต่อเนื่องเป็นครั้งที่สอง เพื่อเป็นเวทีสำหรับภาคีเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกันทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และร่วมกันกำหนดแนวทางขับเคลื่อนงานเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ กสม. ยังเน้นการเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนกับสังคมผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น การออกแถลงการณ์ การแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ และการจัดทำสื่อเผยแพร่ทางโซเชียลมีเดีย รวมถึงให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่อเรื่องร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรวดเร็วในรูปแบบการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนพัฒนากระบวนการ

**“ ในรอบปีนี้ กสม. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือ
ด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านกับทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม
สถาบันการศึกษา และประชาคมระหว่างประเทศ โดยได้จัดงานสมัชชาสิทธิมนุษยชน
ระดับชาติครั้งที่สอง รวมทั้งการเป็นประธานกรอบความร่วมมือ SEANF
เพื่อเป็นเวทีสำหรับภาคีเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน ร่วมกันทบทวนสถานการณ์
สิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และร่วมกันกำหนดแนวทางขับเคลื่อนงาน
เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ”**

การตรวจสอบและการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา
การละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ทำหน้าที่
ประธานกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The South
East Asia National Human Rights Institutions
Forum: SEANF) และมีบทบาทนำในการขับเคลื่อน
เรื่องการป้องกันการทรมาน ซึ่งเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญ
ตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF โดยในการเป็นเจ้าภาพ
จัดการประชุมประจำปีข้างต้น กสม. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ
ของ กสม. ว่าด้วยการป้องกันการทรมาน การเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของสำนักงาน กสม. ในการตรวจเยี่ยม

สถานที่คุมขังและควบคุมตัวบุคคล รวมถึงการศึกษาวิจัย
เพื่อพัฒนาเครื่องมือ มาตรฐาน และระบบการป้องกัน
คุ้มครองและเยียวยาผู้เป็นเหยื่อจากการกระทำทรมาน
ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการในประเทศที่พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
ให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่
22 กุมภาพันธ์ 2566

กสม. ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือ
และร่วมขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนกับ กสม. ด้วยดี
ในปีที่ผ่านมา และมุ่งมั่นจะทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน
ต่อไป เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ทุกคนอยู่ร่วมกัน
อย่างสันติสุขโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และ
เคารพในสิทธิมนุษยชน

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 รายงานครอบคลุมผลการปฏิบัติงานระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2565 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2566 โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สรุปได้ดังนี้

ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน 940 เรื่อง โดยรับไว้ดำเนินการ 610 เรื่อง (ร้อยละ 64.89) ที่เหลือ 330 เรื่อง (ร้อยละ 35.11) ไม่รับไว้ดำเนินการเนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม. หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรอิสระอื่น ในจำนวนเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ดำเนินการ แบ่งเป็นการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน 259 เรื่อง (ร้อยละ 42.46) และการประสานการช่วยเหลือศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ 351 เรื่อง (ร้อยละ 57.54) โดยประเด็นที่มีการร้องเรียนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิและความเสมอภาคทางเพศ และสิทธิและสถานะบุคคล

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนเสร็จสิ้น 194 คำร้อง เป็นคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 63 คำร้อง และก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 131 คำร้อง พบเรื่องที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 123 คำร้อง (ร้อยละ 63.40) อาทิ 1) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจขอความร่วมมือเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) บุคคลที่พันโทชตามนนโยบายหรือข้อสั่งการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยอ้างเหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ

และความยินยอมของผู้ที่จะถูกตรวจเก็บ เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรทั้งยังเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล กสม. เสนอแนะให้ยกเลิกนโยบายหรือข้อสั่งการดังกล่าว และให้เก็บตัวอย่างสารพันธุกรรมของบุคคลเฉพาะกรณีที่เหมาะสมภายใต้วิธินิติพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้เท่านั้น และ 2) กรณีสื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดยไม่ได้ปิดบังใบหน้าหรือเบลอภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี นำเสนอขั้นตอนและวิธีการฆาตกรรมโดยละเอียด การสร้างความรำคาญและพยายามสอบถามข้อมูลอันมีลักษณะคาดคั้น กสม. เสนอแนะให้องค์กรด้านสื่อมวลชน ทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์และผู้ผลิตข่าวออนไลน์ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว และแนวทางปฏิบัติงานในการนำเสนอข่าวแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อเพื่อหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเกินความจำเป็น เป็นต้น และเป็นเรื่องที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 46 คำร้อง (ร้อยละ 23.71) อาทิ 1) กรณีชุมชนในพื้นที่เขตคลองสาน ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโรงแรม และอาคารพาณิชย์ โครงการ RTWO กสม. เสนอแนะให้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานเพื่อพิจารณากำหนดการแก้ไขและป้องกันผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามการซ่อมแซมเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างใกล้ชิด และ 2) กรณีชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี ได้รับความเดือดร้อนจากการต้องอพยพออกจากที่อยู่อาศัยมานาน เนื่องจากเป็นที่ดินที่มีบุคคลอื่นเป็นเจ้าของ

ซึ่งมีเอกสารสิทธิถูกต้อง กสม. เสนอแนะให้จังหวัดปทุมธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และสถาบัน พัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พิจารณา ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ตามแนวทางแก้ไขปัญหาความไม่มั่นคงในการอยู่อาศัย ของผู้มีรายได้น้อยในเมืองตามโครงการบ้านมั่นคง เป็นต้น ส่วนที่เหลือเป็นเรื่องที่ตรวจสอบแล้วไม่พบประเด็น การละเมิดสิทธิมนุษยชนและเป็นเรื่องที่ กสม. ยุติเรื่อง ด้วยเหตุอื่น ๆ จำนวน 25 คำร้อง (ร้อยละ 12.89) อาทิ เรื่องที่ได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เรื่องที่ผู้ร้องประสงค์ขอถอนเรื่อง หรือเป็นเรื่องที่มีการ ฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว เป็นต้น

กสม. มีผลการติดตามการดำเนินการตามรายงาน ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน จำนวน 136 เรื่อง โดยเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือ บางส่วนที่เป็นสาระสำคัญ จำนวน 122 เรื่อง (ร้อยละ 89.71) อาทิ 1) กรณีพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธร แห่งหนึ่งดำเนินคดีล่าช้า ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก้ไขปัญหาลงส่งสำนวนให้พนักงานอัยการดำเนินการ ต่อไปแล้ว 2) กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ แม่ลาวในพื้นที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ซึ่งหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ยกเลิกโครงการและจัดทำแนวทาง ในการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและ เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์และสังคม และ 3) กรณี ร้องเรียนว่ากรมขนส่งทางบกไม่อนุญาตให้ผู้พิการ ทางกายเคลื่อนไหวทำใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประสานให้ผู้ร้องเข้าร่วมทดสอบ เพื่อขอใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะและผู้ร้องได้ผ่านการทดสอบแล้ว เป็นต้น และเป็นรายงานที่ กสม. ยุติ การติดตาม 10 เรื่อง (ร้อยละ 7.35) เนื่องจากเป็นกรณี

ที่ไม่อาจดำเนินการตามข้อเสนอแนะ กสม. ได้โดยมี เหตุผลอันสมควร และเป็นกรณีที่มีการฟ้องร้องเป็นคดี อยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา หรือคำวินิจฉัย เสร็จเด็ดขาดแล้ว นอกจากนี้ เป็นกรณีที่หน่วยงานมิได้ ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลสมควร 4 เรื่อง (ร้อยละ 2.94) ซึ่ง กสม. ได้จัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีและ/ หรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ได้แก่ 1) กรณีสำนักงานประกันสังคมไม่แก้ไขระเบียบกระทรวง แรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทน ฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการใน คณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. 2564 โดยอ้างว่า เป็นเพียงข้อคิดเห็นความแตกต่างทางด้านกฎหมายและ ข้อกังวลเท่านั้น 2) กรณีโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยไม่แก้ไข ระเบียบของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 ข้อ 12 อ้างว่าคณะกรรมการโรงเรียนไม่เห็นชอบ 3) กรณี การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่จัดสรรพื้นที่ค้าขายให้แก่ ผู้ค้ารายเดิมโดยอ้างว่าผู้ค้าไม่ได้ชำระเงินค่าประกัน การขอเช่าพื้นที่ ซึ่งไม่ตรงกับข้อมูลจากสำนักนายกรัฐมนตรีที่ระบุว่าผู้ค้าได้วางเงินประกันไว้ และ 4) กรณี สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่จัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์ หรือสหวิชาชีพเข้าร่วมในกระบวนการจัดเก็บสาร พันธุกรรมสำหรับเด็กและไม่สั่งการให้หน่วยงานในสังกัด ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการแจ้งผลการ ตรวจสอบพันธุกรรม และเรื่องลบหรือทำลายข้อมูล สารพันธุกรรม

ด้านการจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กสม. ได้มีรายงานข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึง การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ รวม 24 เรื่อง อาทิ 1) การคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพจาก

อันตรายอันเกิดจากการใช้กัญชาที่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ 2) การปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อขยายความคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงองค์กรคนพิการที่สมาชิกมีความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ และสถานะของบุคคล 3) การส่งเสริมให้ผู้ต้องขังข้ามเพศเข้าถึงฮอร์โมนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อสุขภาพทางเพศได้ 4) การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา คดีอาชญากรรมโดยให้ได้พบศาลตามหลักสิทธิมนุษยชน 5) การบริหารจัดการมลภาวะทางอากาศในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 6) การคุ้มครองสิทธิในการอยู่รอดของเด็ก โดยการจัดบริการสุขภาพสำหรับทารกที่คลอดก่อนกำหนดอย่างเพียงพอ เป็นต้น

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย กสม. ได้จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี 2565 และส่งไปยังรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2566 โดยรายงานได้นำเสนอผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะครอบคลุมสถานการณ์สำคัญในปี 2565 สถานการณ์สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงสิทธิของกลุ่มบุคคล ได้แก่ กลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี และผู้มีปัญหาทางสถานะ

ด้านการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน มีการจัดทำหลักสูตรการอบรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรเสริมสร้างความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง การจัดทำเนื้อหาหารายวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษาระบบ e-learning การอบรมการใช้คู่มือจัดการเรียนรู้อิทธิมนุษยชนสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ครูในจังหวัดต่าง ๆ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และภาคเอกชน โดยได้ริเริ่มโครงการพัฒนาความร่วมมือ

กับสถาบันการศึกษาสู่ชุมชนภายใต้โครงการ Human Rights City ตลอดจนมีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่หน่วยงานรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อร่วมเป็นเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนที่เข้มแข็ง มีการผลิตสื่อเพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับเด็กและเยาวชนและประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การสื่อสารข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย การจัดทำจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ในรูปแบบเอกสาร และ E-Newsletter และมีการออกแถลงการณ์เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญ จำนวน 10 ฉบับ อาทิ กรณีเหตุการณ์ยิงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลอุทัยสวรรค์ จังหวัดหนองบัวลำภู กรณีการสกัดกั้นการเคลื่อนขบวนของผู้ชุมนุม กรณีชาวเมียนมาหนีภัยความไม่สงบเข้ามาในประเทศไทย และ กรณี “หยก” ไม่มีชื่อในระบบการศึกษาของรัฐ นอกจากนี้ ยังมีการแถลงข่าวเด่นประจำวันสัปดาห์ จำนวน 46 ครั้ง เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญต่อสาธารณะ เป็นต้น

ด้านการศึกษาวิจัย มีงานศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) โครงการศึกษาผลกระทบของอุตสาหกรรมกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน: นำตาลกับห่วงโซ่อุปทาน 2) โครงการธุรกิจเหมืองทองคำกับการละเมิดสิทธิชุมชนจากกรณีตัวอย่างของจังหวัดจันทบุรี และ 3) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โดย กสม. จะได้นำผลงานวิจัยไปขับเคลื่อนและประกอบการพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ไทยได้ทำหน้าที่เป็นประธาน SEANF และได้ผลักดันการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF ปี พ.ศ. 2565 - 2569 โดยเฉพาะในประเด็นที่ 3 ที่ กสม. มีบทบาทนำในการขับเคลื่อนการป้องกันการทรมาน นอกจากนี้ ยังได้เข้าร่วมการประชุมระหว่าง

ประเทศที่จัดโดยสหประชาชาติ เครือข่ายสถาบัน สิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระดับสากลและภูมิภาค และ กลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน เกี่ยวกับการส่งเสริม สิทธิของผู้สูงอายุ การป้องกันการทรมาน และการควบคุม การบิดเบือนข้อมูล รวมทั้งได้จัดประชุมเพื่อรับฟัง ความคิดเห็นเรื่องอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และ 98 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐบาลไทยและการร่วมมือ กับหน่วยงานสหประชาชาติเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานที่สำคัญด้านสิทธิมนุษยชน

ด้านการดำเนินงานและการพัฒนาองค์กร สำนักงาน กสม. มีงบประมาณสำหรับดำเนินงานภายใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ทั้งสิ้น 225,178,231.95 บาท แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี 216,231,000 บาท และงบประมาณเหลือจ่ายสะสมจากปีที่ผ่านมา 8,947,231.95 บาท โดยสำนักงาน กสม. มีผลการเบิกจ่าย และก่อนนี้ผูกพันทั้งสิ้น 218,421,293.06 บาท คิดเป็น ร้อยละ 97 สูงกว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่มี ผลการเบิกจ่ายร้อยละ 96.50 สำหรับงบประมาณคงเหลือ จำนวน 6,756,938.89 บาท กสม. เห็นชอบให้นำไปใช้ ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณถัดไป

กสม. ได้ตั้งสำนักงานในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นสำนักงานภูมิภาคแห่งที่สองต่อจากสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้ และปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและ กรอบอัตรากำลังให้เหมาะสม รวมถึงได้พัฒนาศักยภาพ และสมรรถนะบุคลากรในระดับต่าง ๆ ตลอดจนได้พัฒนา ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุน กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อาทิ การพัฒนาระบบ แผนงานและการบริหารงบประมาณของสำนักงาน กสม. (ERP) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการรวบรวม และบริการสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชน การพัฒนา ปรับปรุงข้อมูลระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล (DPIS) ตลอดจนจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรของสำนักงาน กสม. (EA)

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานยังคงเป็น ประเด็นเดียวกับในปีที่ผ่านมา ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไข อำนาจหน้าที่ของ กสม. ให้สอดคล้องกับหลักการปารีส ใน 2 ส่วน ได้แก่ การยกเลิกหน้าที่และอำนาจในการ ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม และการ เพิ่มหน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาท ด้านสิทธิมนุษยชน กสม. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. เพื่อแก้ไขหน้าที่และอำนาจใน 2 ประเด็น ดังกล่าวแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แต่เนื่องจาก ปี 2566 มีการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ จึงต้อง มีการเสนอร่างกฎหมายที่แก้ไขอีกครั้ง

Message from the Chairperson of the National Human Rights Commission

Miss Pornprapai Ganjanarintr
Chairperson of the National Human Rights
Commission of Thailand
January 2024

The fiscal year 2023 marks the third year of the fourth Commission, which took up its duties on 31 May 2021. The National Human Rights Commission (NHRCT) remains steadfast in its commitment to implement the declared 5-point policy. The policy is aimed at providing prompt and fair protection in case of human rights violations promoting a culture of respect for human rights, strengthening and supporting collaborative processes among network organizations, enhancing the NHRCT's standing in international fora, and developing the capacities of the NHRCT Office towards a highly effective organization.

This year, the NHRCT emphasizes the importance of fostering collaboration with

all sectors, be it the government, private sector, civil society, academic institutions, and international community, to drive forward the multidimensional efforts in the field of human rights. The NHRCT has organized the second Human Rights Assembly, which serves as a platform for network organizations to assess major human rights situations, collectively identify ways to address the challenges faced, and ensure concrete outcomes. Additionally, the NHRCT focuses on enhancing knowledge and promoting understanding of human rights through various channels such as issuance of statements, weekly briefings, and production of materials for dissemination via social media. The NHRCT also responds promptly to human rights complaints through coordination with

“

This year, the NHRCT emphasizes the importance of fostering collaboration with all sectors, be it the government, private sector, civil society, academic institutions, and international community, by organizing the second National Human Rights Assembly and assuming the chairmanship of the South East Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF), which serves as a platform for network organizations to assess major human rights situations, collectively identify ways to address the challenges faced, and ensure concrete outcomes.

”

concerned agencies while constantly improving the processes of investigating complaint and making recommendations to resolve human rights violations for greater efficiency.

In 2023, the NHRCT assumed the chairmanship of the South East Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF) and played a leading role in driving efforts to prevent torture, a key focus of the SEANF’s strategic plan. As Chair of the aforementioned annual forum, the NHRCT took the lead in preparing an operational plan to prevent torture, which includes the strengthening of the NHRCT’s capacities in conducting visits to places of detention, and conducting research to develop tools, standards, and systems for prevention, protection, and remedy of victims

of torture. This corresponds with Thailand’s efforts in combating torture and enforced disappearances, particularly with the passage of the Prevention and Suppression of Torture and Enforced Disappearance Act of 2022 and its coming into effect since 22 February 2023.

The NHRCT would like to express sincere gratitude to all stakeholders for their collaboration and support in advancing human rights in the past year. We are dedicated to continuing this collaborative effort with all sectors, striving to create a society in which everyone lives peacefully with dignity and respect for human rights.

Executive Summary

The report on the performance of the National Human Rights Commission of Thailand (NHRCT) for the fiscal year 2023 is prepared in accordance with Section 45 of the National Human Rights Commission Act 2017. The report covers the period from 1 October 2022 to 30 September 2023. Major outcomes of its performance are summarized below:

Protection of human rights: The NHRCT received a total of 940 complaints alleging actions or omissions constituting human rights violations in the fiscal year 2023. Of these, 610 cases (64.89%) were accepted for further action, while the remaining 330 cases (35.11%) were not accepted because they were not within the authority of the NHRCT or were under the authority of other independent organizations. The accepted cases were classified into the following categories: 1) Coordination of human rights protection and investigation of human rights violations: 259 cases (42.46%) and 2) assistance coordination, research, and recommendations for the promotion and protection of human rights, as well as other forms of assistance 351 cases (57.54%). The top three issues that were most complained about were rights in justice process, rights and gender equality, and rights and status of persons.

In the fiscal year 2023, the NHRCT completed a total of 194 complaints investigation reports consisting of 63 complaints within the fiscal year and 131 complaints from previous years. Of these 123 cases (63.40) involved acts or omissions of acts that violated human rights

and the NHRCT made recommendations to the concerned authorities to prevent and rectify human rights violations. Examples include: 1) The case where police officers request cooperation in obtaining Deoxyribonucleic Acid (DNA) samples from individuals released according to the policies or directives of the Royal Thai Police, citing reasons related to public interest and the consent of those to be examined, represents an undue limitation on individuals' rights and freedoms. It is also a selective practice that is unjust towards individuals. The NHRCT recommends the cancellation of such policies or directives and advocates for the collection of genetic material from individuals only in cases processed through legal procedures for criminal investigation; and 2) In cases where the media presents news without obscuring or blurring the faces of individuals involved in the case, provides detailed steps and methods of committing the crime, creates intimidation, and attempts to solicit speculative information, the NHRCT recommends that media organizations, including radio, television, and online news producers, educate about privacy rights and guidelines for presenting news to media professionals. This is to avoid unnecessary disclosure of personal

information, among other considerations. In 46 cases (23.71%), no violations were found but the NHRCT did make recommendations to promote and protect human rights to the relevant agencies. Examples include: 1) In the case of a community in the Khlong San district being impacted by the construction of a hotel and commercial buildings under the RTWO project, the NHRCT recommends establishing a coordinating committee to assess and propose fair solutions to address and prevent the impact. Additionally, the committee should monitor the restoration efforts closely to compensate the affected residents for the damages they have incurred; and 2) In the case of a community in Pathum Thani province experiencing distress due to the necessity of relocating from long - term inhabited land with legitimate ownership documents, the NHRCT recommends that Pathum Thani Province, relevant local authorities, and the Community Organizations Development Institute (CODI) consider providing assistance to residents facing hardships. This assistance should align with the guidelines for addressing housing stability issues for low - income individuals in urban areas, such as the Secure Housing Project. The remaining 25 cases (12.89%) were either resolved by relevant authorities, withdrawn by the complainants, under court litigation, or concluded for other reasons.

The NHRCT has monitored the progress of actions taken in response to the examination of 136 cases of alleged human rights violations. Out of these, 122 cases (89.71%) involved government or private sector agencies that fully or partially implemented the NHRCT's recommendations. Noteworthy instances include: 1) In a case where the investigators of a certain provincial police station delayed the legal proceedings, the Royal Thai Police has resolved the issue, and the case file has been forwarded to the public prosecutor's office for further action; 2) In the case of opposing the construction project of the Mae Lao Dam in the Chiang Kham district, Phayao province, the relevant authorities have canceled the project and developed guidelines for water management to maximize benefits and align with the geographical and social conditions of the area; and 3) In a case alleging that the Department of Land Transport did not permit people with mobility disabilities to obtain a public vehicle driver's license, the relevant authorities have coordinated to invite the petitioner to participate in the examination for obtaining a public vehicle driver's license. The petitioner has successfully passed the examination, resolving the matter; and etc. The NHRCT also concluded monitoring in 10 cases (7.35%) due to reasons such as cases that cannot be addressed based on

recommendations, cases where the NHRCT has made a justified decision, or cases pending court rulings. Additionally, there are four cases (2.94%) where the authorities did not take action without reasonable cause. The NHRCT has compiled a report for submission to the Cabinet and/or public disclosure. These included: 1) In the case where the Social Security Office did not amend the Ministry of Labor's regulations regarding criteria and procedures for the election of representatives of employers and insured persons as committee members in the Social Security Committee for the year 2021, citing legal differences and concerns as the sole basis for their decision; 2) In the case of Hatyai Wittayalai School not amending the school regulations to align with the Ministry of Education's regulations regarding student uniforms for the year 2008, Section 12, citing disapproval from the school committee; 3) In the case of the State Railway of Thailand not allocating trading space to previous traders, citing non-payment of rental insurance, which contradicts information from the Office of the Prime Minister stating that traders have deposited the required insurance; and 4) In the case where the Royal Thai Police did not involve social workers or professionals in the process of collecting genetic samples for children and did not instruct affiliated agencies to comply with laws and regulations regarding the notification of genetic test results and the deletion or destruction of genetic information.

Preparation of reports and recommendations for measures or guidelines for human rights promotion and protection : The NHRCT has submitted 24 reports and recommendations for measures or guidelines for human rights promotion and protection, including amendments to laws, regulations, or orders. Some of these recommendations are: 1) Protection of health rights from dangers arising from non-medical use of marijuana; 2) The amendment the Empowerment of Persons With Disabilities Act 2007 aims to broaden protection to encompass disabled individuals within organizations. This includes considerations for differences in origin, ethnicity, language, gender, age, disability, and personal status; 3) Promoting access to hormones, which is crucial for the sexual health of transgender individuals; 4) Protecting the rights of drug-related offenders by ensuring access to court proceedings in accordance with human rights principles; 5) Addressing air pollution in eight provinces in the northern upper region; and 6) Protecting the right to survival for children by providing adequate health services for preterm infants; and etc.

Preparation of the assessment report on Thailand's human rights situation: The NHRCT has prepared a report on the assessment of the human rights situation in Thailand for the year 2022. The report was submitted to the Parliament and the Cabinet on March 27, 2023. The report has showed the results of the assessment of the human rights situation, along with recommendations

covering key issues in the year 2022. The situations include civil and political rights, economic rights, social and cultural rights, as well as the rights of specific groups such as children, older persons, persons with disabilities, women, and people with status problems.

Promoting awareness of human rights across all sectors of society : The NHRCT has developed training courses for diverse target groups, including a course to raise awareness of human rights for high - level executives, curriculum development for studying human rights in the E-Learning system, and training on using human rights manuals for basic education teachers in various provinces. The development of collaboration on human rights with government agencies, various network organizations, and the private sector has been initiated. This includes the commencement of cooperation projects with educational institutions for community development under the Human Rights City program. Practical training has been provided to government agencies and civil society organizations in the southern border provinces to strengthen the human rights network. Media has been used to raise awareness of children’s and youth rights, addressing family violence issues. Information dissemination has been diversified through “Human Rights Perspective” newsletters, documents, and e - newsletters, with 10 press releases on significant events such as shootings in a child development center in Tambon Uthai Sawan, Nong Bua Lam Phu province, blockades of

protest movements, the arrival of displaced Myanmar citizens in Thailand, and the case of “Yok” an individual not registered in the state education system. Additionally, 46 weekly press briefings have been conducted to disseminate important operational outcomes to the public.

Research: The NHRCT has successfully conducted and completed three research studies on human rights. These studies are as follows: 1) A study of the impact of industry on human rights: Sugar and the Supply Chain Concerns; on the Impact of Industry on Human Rights: Sugar and the Supply Chain Concerns; 2) A gold Mining Business Project and Violations of Community Rights: A Case Study from Chanthaburi Province; and 3) Research Project to Develop Recommendations for the Promotion and Protection of Human Rights Defenders. The NHRCT will leverage the research findings to drive and contribute to the development of policy recommendations on relevant issues in the future.

International Cooperation : In the fiscal year 2023, the NHRCT served as the SEANF chairperson and actively advocated for the implementation of SEANF’s strategic plan for the years 2022–2026, particularly focusing on the third agenda item related to NHRC’s role in preventing torture. In addition, the NHRCT has also participated in international conferences organized by the United Nations, global and regional networks of national human rights institutions, and the ASEAN human rights mechanism. These conferences focused on promoting the rights

of older persons, preventing torture, and controlling the distortion of information. Moreover, the NHRCT organized a meeting to receive feedback on the ILO Convention No. 87 and 98, aiming to formulate recommendations for the Thai government and collaborate with United Nations agencies. This initiative facilitates the exchange of ideas concerning crucial human rights - related activities.

Operations and organizational development : The Office of the NHRCT had a total budget of 225,178,231.95 baht for the fiscal year 2023, comprising an annual budget allocation of 216,231,000.00 baht and an accumulated budget brought forward from the previous fiscal year worth 8,947,231.95 baht. The NHRCT's total expenditure was 218,421,293.06 baht, which represented 97% of the total budget and was higher than the expenditure rate of the fiscal year 2022 of 96.50%. The NHRCT also approved that the remaining budget of 6,756,938.89 baht be used for promoting and protecting human rights for the next fiscal year.

The NHRCT established a regional office in the northeastern region, the second after the one in the southern region. Additionally, the the NHRCT has restructured its organizational units and staffing framework to ensure appropriateness. This includes the enhancement of staff capacities and competencies at all levels. Furthermore, the NHRCT has enhanced its digital technology and management systems to support efficient workflow processes. These initiatives involve the development of the Enterprise Resource

Planning System (ERP) the improvement of information systems for collecting data and providing information on human rights, and the refinement of the Data Personal Information System (DPIS). Furthermore, the NHRCT has been involved in the development of Enterprise Architecture (EA).

Challenges and recommendations :

The challenges encountered in operational processes remain the same as in previous years: revising and adjusting the NHRCT's duties and powers to align with the Paris Principles. This entails eliminating roles and powers for explaining and reporting accurate facts promptly and without delay if there are any incorrect or unfair reports related to human rights situations in Thailand. Simultaneously, there is a need for the expansion of roles and powers to mediate and resolve human rights disputes. Regarding this matter, the NHRCT proposed a draft royal decree to amend the constitution, addressing these issues, in the fiscal year 2023. However, due to the 2024 elections and the formation of a new government, the NHRCT needs to re-submit its proposal to the legislative system.

บทนำ

บทที่

1

1 บทนำ

1.1 ที่มาของรายงาน

รายงานผลการปฏิบัติงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 45 ที่กำหนดว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

1.2 หน้าที่และอำนาจ และโครงสร้างสำนักงาน

1.2.1 หน้าที่และอำนาจของ กสม.

กสม. มีสถานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 247 ของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 ดังนี้

1) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

3) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

4) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

5) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

6) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 27 ยังได้บัญญัติว่าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 26 ให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

1) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

2) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคล ที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

3) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

4) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

6) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

1.2.2 หน้าที่และอำนาจของสำนักงาน กสม.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 47 บัญญัติให้มีสำนักงาน กสม. เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสม. และมาตรา 48 บัญญัติให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

1) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุมารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

2) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ

3) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

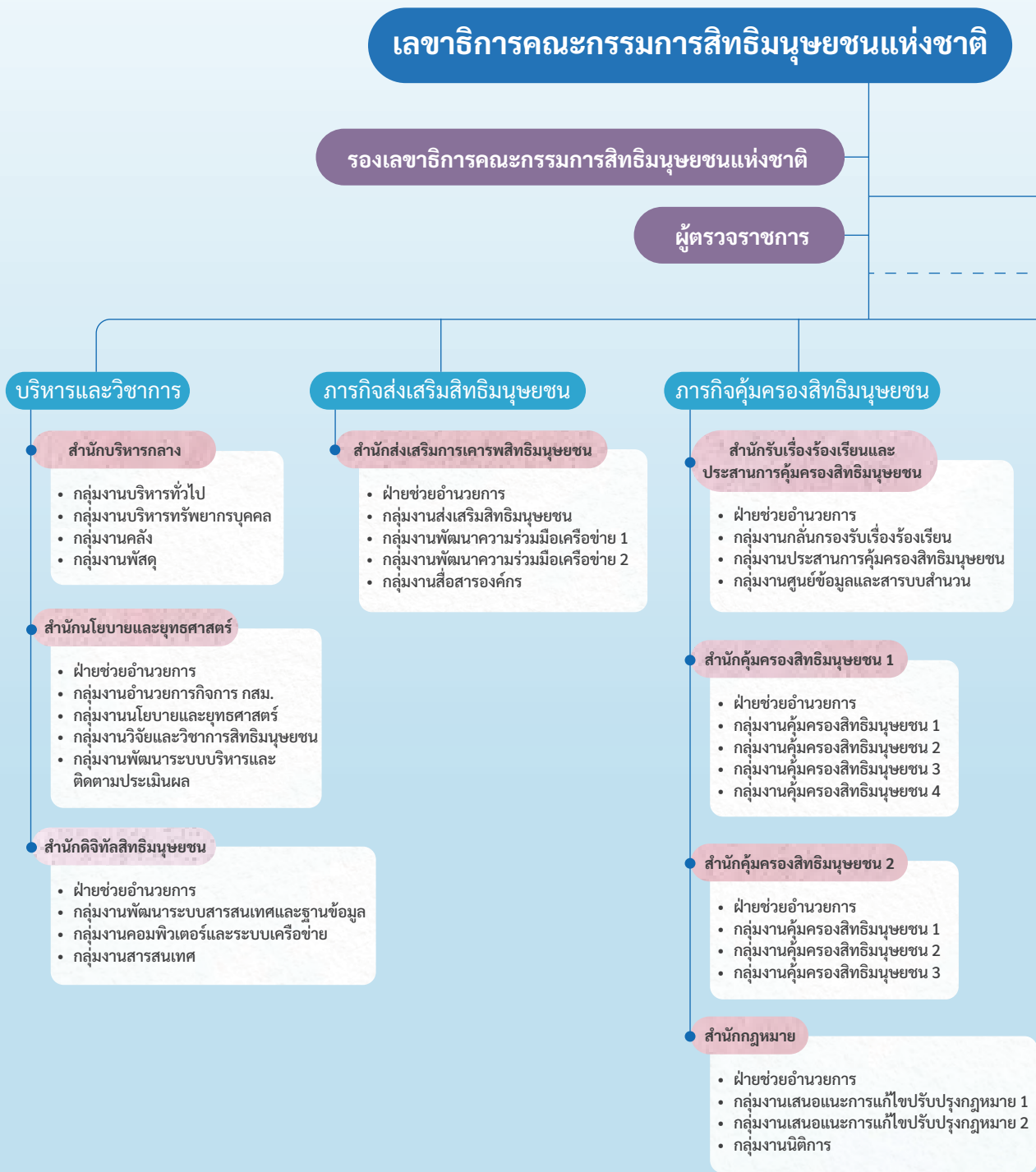
4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด หรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

1.2.3 โครงสร้างสำนักงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม. ใหม่เพื่อรองรับภารกิจของ กสม. ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยโครงสร้างใหม่ของสำนักงาน กสม. เป็นไปตามประกาศ กสม. เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน และขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม. พ.ศ. 2565 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2565 ประกอบด้วย 5 ภารกิจหลัก 12 สำนัก และ 1 หน่วยตั้งแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่มา : สำนักบริหารกลาง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน่วยตรวจสอบภายใน

ภารกิจเฝ้าระวังและ
ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

• สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

- ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวก
- กลุ่มงานเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน 1
- กลุ่มงานเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน 2
- กลุ่มงานเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน 3

• สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

- ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวก
- กลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- กลุ่มงานพันธกรณีและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ภารกิจในพื้นที่

• สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พื้นที่ภาคใต้

- กลุ่มงานบริหารทั่วไป
- กลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- กลุ่มงานส่งเสริมและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

• สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- กลุ่มงานบริหารทั่วไป
- กลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- กลุ่มงานส่งเสริมและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

* หมายเหตุ : สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดดำเนินการ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2566

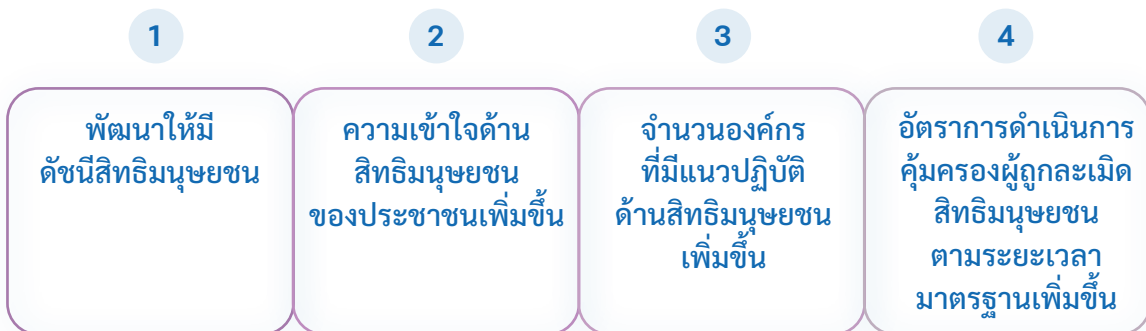
เป้าประสงค์ (Ultimate goal)

“สังคมไทยตระหนักและเคารพในสิทธิมนุษยชน”

วิสัยทัศน์ (Vision)

“สร้างเสริมวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน
โดยพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน”

เป้าหมาย (Goals)

พันธกิจ (Mission)

- 1 ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกัน หรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย
- 2 เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่อง
- 3 เสนอแนะแนวทางเพื่อให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ
- 4 ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคมทั้งในและต่างประเทศ ในการสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

1.4 ยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570

เพื่อให้การดำเนินงานของ กสม. บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานของ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 10 ประเด็นยุทธศาสตร์ 19 ตัวชี้วัด รายละเอียด ตามตารางที่ 1 และแผนภาพที่ 2

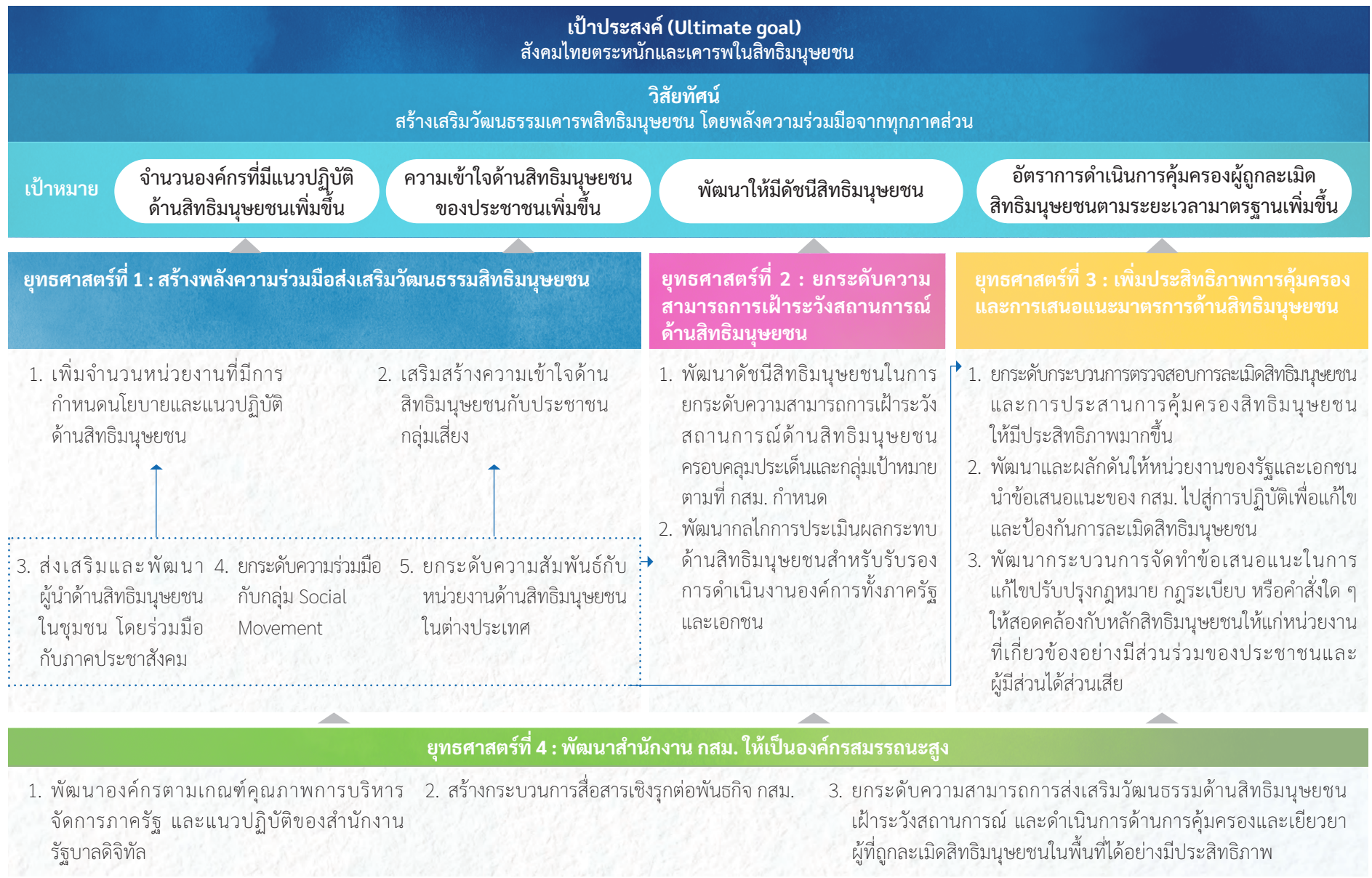
ตารางที่ 1 รายละเอียดยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570

ลำดับ ที่	ชื่อตัวชี้วัด	ข้อมูล พื้นฐาน (Baseline)	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างพลังความร่วมมือส่งเสริมวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน							
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.1 ส่งเสริมให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีการดำเนินการสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. เพิ่มจำนวนหน่วยงานที่มีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน							
1.1	จำนวนหน่วยงานที่มีนโยบายหรือแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	N/A	ศึกษาและกำหนดแนวทางขับเคลื่อนตัวชี้วัด	20/15 (หน่วย/จังหวัด)	30/25 (หน่วย/จังหวัด)	40/35 (หน่วย/จังหวัด)	50/50 (หน่วย/จังหวัด)
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.2 สร้างกลไกให้สังคมเกิดการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. เสริมสร้างความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง							
2.1	ร้อยละของประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่มีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน	N/A	หา Baseline	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.3 ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำและเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในและต่างประเทศ							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำด้านสิทธิมนุษยชนในชุมชน โดยร่วมมือกับภาคประชาสังคม							
4. ยกระดับความร่วมมือกับกลุ่ม Social Movement							
5. ยกระดับความสัมพันธ์กับหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศ							
3.1	จำนวนผู้นำด้านสิทธิมนุษยชนที่ร่วมดำเนินการกับ กสม. อย่างสม่ำเสมอ (สะสม)	N/A	หา Baseline	10 คน	20 คน	40 คน	60 คน
4.1	จำนวนโครงการความร่วมมือกับกลุ่ม Social Movement หรือโครงการของกลุ่ม Social Movement ที่ กสม. สนับสนุนที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (สะสม)	N/A	หา Baseline	4 โครงการ	6 โครงการ	8 โครงการ	10 โครงการ
5.1	จำนวนโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (สะสม)	N/A	หา Baseline	4 โครงการ	6 โครงการ	8 โครงการ	10 โครงการ

ลำดับ ที่	ชื่อตัวชี้วัด	ข้อมูล พื้นฐาน (Baseline)	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านสิทธิมนุษยชน							
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2.1 พัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนและเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. พัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนในการยกระดับความสามารถในการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนครอบคลุมประเด็นและกลุ่มเป้าหมายตามที่ กสม. กำหนด							
1.1	ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนที่ครอบคลุมประเด็นและกลุ่มเป้าหมายตามที่ กสม. กำหนด	N/A	ศึกษา รูปแบบ และ กำหนด กรอบดัชนี	ร้อยละ 40	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100	-
1.2	ร้อยละความสมบูรณ์ของระบบเฝ้าระวังสถานการณ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	N/A	ศึกษา และจัดทำ ระบบ	ร้อยละ 25	ร้อยละ 50	ร้อยละ 75	ร้อยละ 100
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2.2 พัฒนากลไกการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. พัฒนากลไกการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับรับรองการดำเนินงานองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน							
2.1	ร้อยละความสำเร็จของการศึกษาและจัดทำเครื่องมือการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	N/A	ร้อยละ 50	ร้อยละ 75	ร้อยละ 100	-	-
2.2	จำนวนหน่วยงานที่นำเครื่องมือไปใช้ในการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (สะสม)	N/A	-	-	-	10 หน่วย/ องค์กร	15 หน่วย/ องค์กร
ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและการเสนอแนะมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน							
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3.1 พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียน และช่วยเหลือเยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. ยกระดับกระบวนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. พัฒนาและผลักดันให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนนำข้อเสนอแนะของ กสม. ไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน							
1.1	ร้อยละของการดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ตามระยะเวลาที่กำหนด	N/A	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80
1.2	ร้อยละของการประสานการคุ้มครองได้ตามเวลายมาตรฐาน	N/A	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95

ลำดับ ที่	ชื่อตัวชี้วัด	ข้อมูล พื้นฐาน (Baseline)	ค่าเป้าหมาย				
			พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
2.1	ร้อยละของข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณา ดำเนินการ (รวมถึงการเยียวยา)	N/A	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95	ร้อยละ 95
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3.2 พัฒนาระบบการจัดการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 3. พัฒนาระบบการจัดการจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย							
3.1	จำนวนข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง กฎหมาย กฎระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากกระบวนการ มีส่วนร่วม	N/A	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	7 เรื่อง	7 เรื่อง
3.2	ร้อยละการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่ การปฏิบัติจริง	N/A	-	-	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง							
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.1 พัฒนาระบบการจัดการของสำนักงาน กสม. ให้เทียบเท่าระดับสากล							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. พัฒนาคู่มือตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และแนวปฏิบัติของสำนักงาน รัฐบาลดิจิทัล							
1.1	ระดับความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร เพื่อให้ได้รับการรับรองคุณภาพการบริหาร มาตรฐาน	N/A	1	2	3	4	5
1.2	ร้อยละของบุคลากรที่มีสมรรถนะตาม มาตรฐานประจำตำแหน่ง และพฤติกรรม มุ่งหวังตามค่านิยมหลักของสำนักงาน กสม.	N/A	-	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90
1.3	ร้อยละความผูกพันและความทุ่มเทของ บุคลากรต่อสำนักงาน กสม.	N/A	-	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.2 สร้างกระบวนการสื่อสาร และความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. สร้างกระบวนการสื่อสารเชิงรุกต่อพันธมิตร กสม.							
2.1	ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่รับรู้ บทบาทภารกิจ และผลการดำเนินงานของ กสม.	N/A	ทำแผน การ สื่อสาร	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.3 ขยายศักยภาพการดำเนินงานระดับภูมิภาค							
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 3. ยกระดับความสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมด้านสิทธิมนุษยชน ใฝ่ระวังสถานการณ์ และดำเนินการด้านการคุ้มครองและเยียวยาผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ							
3.1	จำนวนสำนักงาน กสม. สาขาในภูมิภาค (สะสม)	N/A	2 แห่ง	-	3 แห่ง	-	4 แห่ง

แผนภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

1.5 นโยบายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ตามที่ กสม. ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่หลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและ กสม. เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564 นั้น กสม. มีความตระหนักดีว่าสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม ที่จะต้องร่วมมือกันในการส่งเสริม ค้ำครองและแก้ไขปัญหา เพื่อนำพาสังคมไทยไปสู่การเคารพในสิทธิมนุษยชน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ด้วยความเชื่อมั่นและการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันการทำงานของ กสม. จะต้องมีความโปร่งใส กล้าหาญ เที่ยงธรรม ปราศจากอคติ เป็นกลาง และสร้างสรรค์เป็นที่พึงของประชาชนได้ กสม. จึงได้กำหนดนโยบายพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานของ กสม. ชุดที่ 4 ไว้ ดังนี้

มุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

1

โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที รวมทั้งการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่เกิดจากปัญหาเชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ โดยจะร่วมมือกับทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการแก้ไขปรับปรุงนโยบาย ระเบียบ กฎหมาย แนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน

2

การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเคารพความแตกต่างในความคิดเห็น ความเชื่อ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ ภาษา หรือสถานะอื่นใด รวมทั้งการเคารพสิทธิและเสรีภาพภายใต้กรอบของกฎหมาย อันจะนำไปสู่ความปรองดองในสังคม การไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ใช่ถ้อยคำที่แสดงถึงการดูถูก ดูหมิ่น หรือสร้างความเกลียดชังหรือลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เพื่อให้ทุกคน ทุกกลุ่มในสังคมอยู่ร่วมกันได้โดยสันติ

สร้างและสนับสนุนกระบวนการความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

3

ให้มีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐ รวมถึงสถาบันวิชาการ สื่อมวลชน และคนรุ่นใหม่

สร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากล

4

โดยผลักดันให้มีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่ยังอาจไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส ในประเด็นหน้าที่และอำนาจของ กสม. ทั้งนี้ เพื่อให้ กสม. มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นในบทบาทหน้าที่เพื่อความผาสุกของประชาชน ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและประชาคมระหว่างประเทศ จนส่งผลให้ กสม. ได้รับการปรับสถานะจากระดับ B กลับคืนสู่สถานะ A ซึ่งจะช่วยให้ กสม. ทำหน้าที่เพื่อปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนได้ดียิ่งขึ้น และเป็นการเรียกคืนศักดิ์ศรีของประเทศไทยในเวทีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศด้วย

เร่งพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

5

บนฐานคิดในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และการบริหารจัดการสารสนเทศระบบคลังข้อมูล (Big Data) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้ขององค์กร (KM) รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรและคุณภาพชีวิตของบุคลากรในองค์กรให้ดีและมีความสุขในการทำงาน

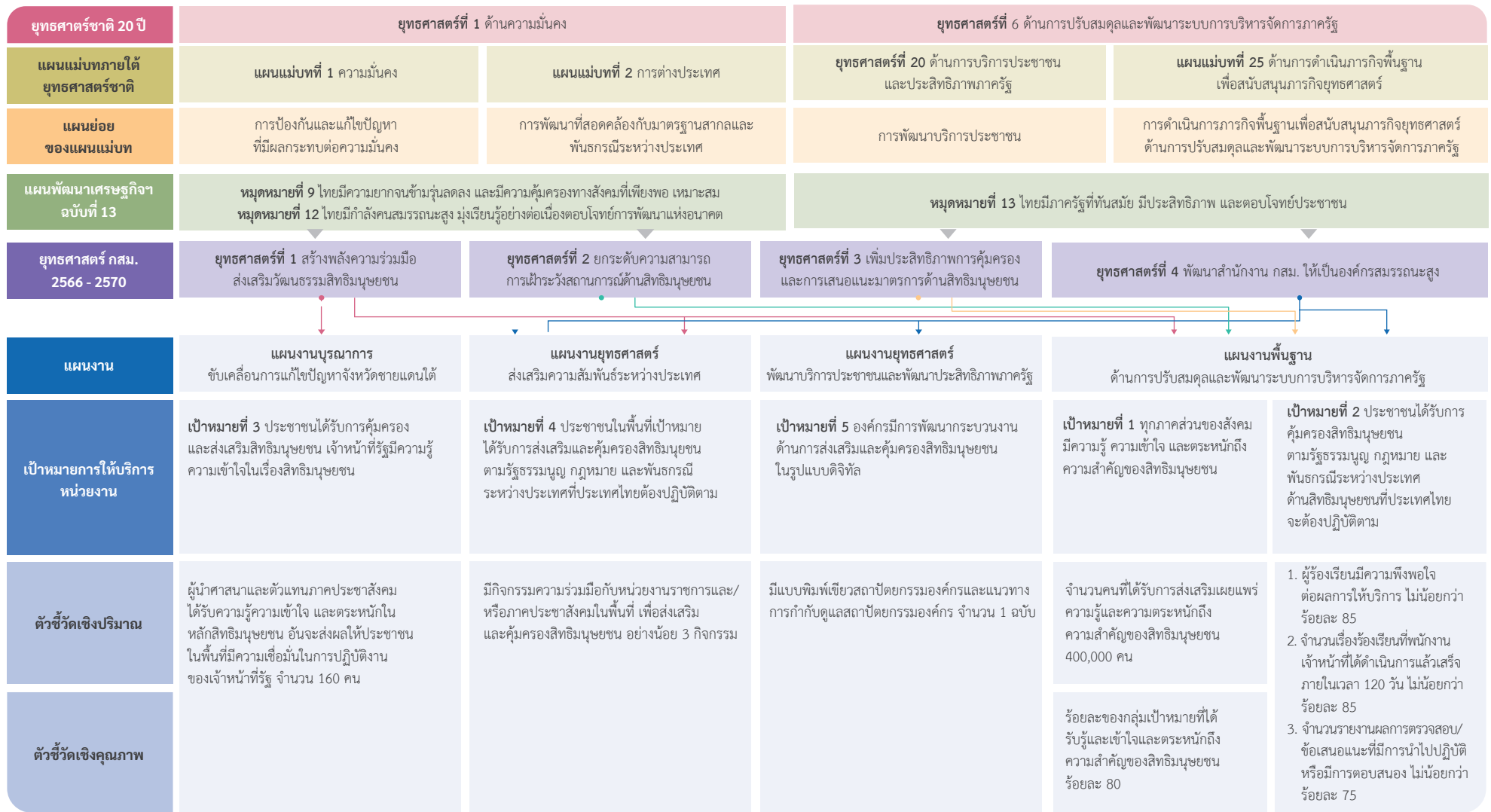
ทั้งนี้ กสม. ได้มอบนโยบายในการขับเคลื่อนนโยบายเชิงประเด็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ ในปี พ.ศ. 2566 จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ (1) กระบวนการยุติธรรม (การซ่อมทรมาน) (2) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (3) การจัดการเลือกปฏิบัติ (4) ความรุนแรงในครอบครัว และ (5) สถานะบุคคล นอกจากนี้ กสม. ยังให้ความสำคัญกับงานประชุมระหว่างประเทศ การส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบ Cross Cutting Team การสื่อสารภายในองค์กรมากขึ้น การทำงานแบบทำน้อย - ได้มาก การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพบนฐานทรัพยากรที่มีจำกัด การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนกระบวนการทำงานและการมุ่งไปสู่องค์กรดิจิทัล รวมถึงการพัฒนาบุคลากรและการศึกษาวิจัยที่สอดคล้องกับจุดเน้นเชิงนโยบายของ กสม.

1.6 ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 การปฏิบัติหน้าที่ข้างต้นของ กสม. และสำนักงาน กสม. ตามกฎหมาย นโยบาย และยุทธศาสตร์ของ กสม. เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 ดังรายละเอียดตามแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 ผังความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

1.7 ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคลและงบประมาณ

1.7.1 ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคล

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 สำนักงาน กสม. มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ 322 คน จำแนกเป็นข้าราชการ 184 คน (ร้อยละ 57.14) พนักงานราชการ 62 คน (ร้อยละ 19.25) ลูกจ้างสำนักงาน กสม. 53 คน (ร้อยละ 16.46) พนักงานจ้างเหมาบริการ 5 คน (ร้อยละ 1.55) และบุคลากรสำนักงาน กสม. 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.59 โดยสำนักที่มีบุคลากรปฏิบัติงานมากที่สุด คือ สำนักบริหารกลาง 64 คน (ร้อยละ 19.87) รองลงมาคือ สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน 36 คน (ร้อยละ 11.18) และสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 1 จำนวน 30 คน (ร้อยละ 9.32) ตามลำดับรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนบุคลากรของสำนักงาน กสม. จำแนกตามสำนัก/หน่วย

สำนัก/หน่วยงาน	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างสำนักงาน กสม.	พนักงานจ้างเหมาบริการ	บุคลากรสำนักงาน กสม.	รวม
เลขาธิการ กสม./รองเลขาธิการ กสม./ที่ปรึกษาสำนักงาน กสม./ผู้ตรวจราชการ	6	-	-	-	-	6
ที่ปรึกษาประจำ กสม./เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธาน กสม. และ กสม.	-	-	-	-	18	18
สำนักบริหารกลาง	26	16	21	1	-	64
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	16	5	4	-	-	25
สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน	21	7	8	-	-	36
สำนักรับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	15	7	3	-	-	25
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 1	19	6	5	-	-	30
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 2	15	5	3	-	-	23
สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน	10	4	-	-	-	14
สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ	10	3	-	-	-	13
สำนักกฎหมาย	11	2	3	-	-	16
สำนักดิจิทัลสิทธิมนุษยชน	10	2	6	-	-	18
หน่วยตรวจสอบภายใน	3	2	-	-	-	5
สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้	13	3	-	2	-	18
สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	-	-	2	-	11
รวม	184	62	53	5	18	322

ที่มา : สำนักบริหารกลาง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

1.7.2 ภาพรวมด้านงบประมาณ

สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 216,231,000 บาท เพิ่มจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 6,339,000 บาท หรือร้อยละ 2.93 โดยได้รับจัดสรรงบประมาณใน 4 แผนงานหลัก คือ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนงานยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณาการ รายละเอียดจำแนกตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ 2566

หน่วย : บาท

แผนงาน	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร		เพิ่ม/ลด	
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	งบประมาณ	ร้อยละ
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	146,916,500	151,747,900	4,831,400	3.18
2. แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบบริหารจัดการภาครัฐ	48,917,900	50,771,500	1,853,600	3.65
2.1 ผลผลิตการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน	26,964,900	29,613,100	2,648,200	8.94
2.2 ผลผลิตการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	21,953,000	21,158,400	- 794,600	- 3.76
3. แผนงานยุทธศาสตร์	12,989,600	12,851,600	- 138,000	- 1.07
3.1 แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ	4,528,100	10,249,000	5,720,900	55.82
3.2 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชน และพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ	8,461,500	2,602,600	- 5,858,900	- 225.12
4. แผนงานบูรณาการ	1,068,000	860,000	- 208,000	- 24.19
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัด ชายแดนภาคใต้	1,068,000	860,000	- 208,000	- 24.19
รวมทั้งสิ้น	209,892,000	216,231,000	6,339,000	2.93

ที่มา : สำนักบริหารกลาง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

1.8 ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ขับเคลื่อนกระบวนการงานเพื่อสร้างเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580 และแผนยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างพลังความร่วมมือส่งเสริมวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.1 ส่งเสริมให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีการดำเนินการสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. เพิ่มจำนวนหน่วยงานที่มีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน		
1.1	การศึกษาและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานมีนโยบายหรือแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	<p>กสม. ได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้มีการจัดทำนโยบาย/แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า ดำเนินโครงการสร้างเสริมความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง (Human Rights Executive Program: HREP) เพื่อส่งเสริมให้นักบริหารระดับสูงซึ่งมีบทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กรและสังคมให้ทราบและตระหนักถึงหลักการ และความสำคัญของสิทธิมนุษยชน สามารถนำความรู้ไปขับเคลื่อนนโยบาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรได้ ร่วมกับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ จัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แนวปฏิบัติสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เรื่อง การนำเสนอข่าว การแสดงความคิดเห็น และภาพข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมร่วมกันลดการนำเสนอข่าว/ภาพข่าว ตลอดจนความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมและการดำเนินคดีอาญาที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคลต่าง ๆ การผลักดันให้เกิดแนวปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิชุมชนในบริบทของสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สภามหาวิทยาลัยภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อสร้างกรอบตัวชี้วัด มาตรฐาน และแนวทางการดำเนินงานสิทธิในอากาศสะอาด และการจัดการมลภาวะทางอากาศที่เป็นธรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จัดประชุมร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเครือข่ายภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือ ทบทวน และผลักดันข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 รวมถึงกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
		3.3) จัดประชุมร่วมกับศาลยุติธรรม ศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ นักวิชาการ และเครือข่ายภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อมผ่านการจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม และการนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและแนวทางการปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.2 สร้างกลไกให้สังคมเกิดการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. เสริมสร้างความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง

2.1	การหาข้อมูลเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนของประชาชนกลุ่มเสี่ยง (ร้อยละของประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่มีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน)	สำนักงาน กสม. ได้จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม และได้สำรวจความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนหลังจบโครงการ/กิจกรรม ผลการดำเนินการ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 1,520 คน และมีผู้ได้คะแนนประเมินตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป 1,428 คน คิดเป็นร้อยละ 93.94 ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวได้ประมวลจากโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนที่จัดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1) การอบรมการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน (e - learning) ไปประยุกต์ใช้ 2) การจัดทำเครื่องมือหรือสื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนสำหรับผู้จัดการศึกษาระดับพื้นฐาน 3) การวัดผลความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนผ่านแบบประเมินงานสมัชชาสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2566 แบ่งแบบประเมินออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> (1) แบบการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสิทธิมนุษยชน โดยมีผู้ผ่านเกณฑ์แบบประเมิน ร้อยละ 93.02 และ (2) แบบการประเมินทัศนคติและพฤติกรรมความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีผู้ผ่านเกณฑ์แบบประเมิน ร้อยละ 98.60
-----	---	---

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.3 ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำและเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำด้านสิทธิมนุษยชนในชุมชน โดยร่วมมือกับภาคประชาสังคม

4. ยกระดับความร่วมมือกับกลุ่ม Social Movement

5. ยกระดับความสัมพันธ์กับหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศ

3.1	การหาข้อมูลเพื่อเป็นฐานสำหรับการกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้นำและเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในปีต่อไป (จำนวนผู้นำด้านสิทธิมนุษยชนที่ร่วมดำเนินการกับ กสม. อย่างสม่ำเสมอ)	กสม. มีการดำเนินงานร่วมกับกลุ่มผู้นำและเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนจำนวน 2 กิจกรรม ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การประชุมกับองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 86 องค์กร เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อทิศทางการทำงานร่วมกันในด้านการคุ้มครอง ฝ่าละออง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน 2) กสม. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางศาสนาและนักวิชาการศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 72 คน
-----	--	--

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
4.1	<p>การหาข้อมูลเพื่อเป็นฐานสำหรับการกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานด้านความร่วมมือกับกลุ่ม Social Movement (จำนวนโครงการความร่วมมือกับกลุ่ม Social Movement หรือโครงการของกลุ่ม Social Movement ที่ กสม. สนับสนุนที่ประสบความสำเร็จ)</p>	<p>กสม. มีการดำเนินงานภายใต้โครงการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแบบบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เป็นกลุ่ม Social Movement ซึ่งแบ่งกลุ่มตามประเภทสิทธิได้ 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 9 กิจกรรม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กลุ่มชาติพันธุ์ <ul style="list-style-type: none"> - งานรวมญาติชาติพันธุ์ชาวเล ครั้งที่ 12 - วันชนเผ่าพื้นเมืองสากล 9 2) กลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศ <ul style="list-style-type: none"> - งานมอบรางวัลวรรณวีรศวร ครั้งที่ 4 - งานของสภากลุ่มนอนไบนารีแห่งประเทศไทย Taipride - กิจกรรม Pattaya Pride - การจัดงานบางกอกไพรด์ 3) กลุ่มสิทธิในกระบวนการยุติธรรม <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมภายใต้โครงการ Safe in Custody 4) กลุ่มสิทธิในที่ดิน <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการอบรมเครือข่ายประเด็นสิทธิในที่ดิน พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
5.1	<p>การหาข้อมูลเพื่อเป็นฐานสำหรับการกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานสิทธิมนุษยชนต่างประเทศ (จำนวนโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ)</p>	<p>กสม. มีโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนต่างประเทศ รวมถึงการเข้าร่วม/จัดการประชุม/กิจกรรมในกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระดับต่าง ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การขับเคลื่อนงานด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME D Bank) โดยได้มีการหารือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำหลักการด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนไปใช้ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต และมีการกำหนดแผนงานที่จะดำเนินการร่วมกันในปี 2567 2) การร่วมกับ UNDP ประเทศไทย และสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Office of the High Commissioner for Human Rights: OHCHR) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูบุคคลต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Idol) 3) ความร่วมมือในกรอบเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI) <ol style="list-style-type: none"> 3.1) การเข้าร่วมประชุมและเป็นวิทยากรในการประชุมประจำปีของ GANHRI ที่สำนักงานสหประชาชาติ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อเดือนมีนาคม 2566 3.2) การเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานด้านสิทธิผู้สูงอายุของ GANHRI ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนกันยายน 2566 4) ความร่วมมือในกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions: APF)

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
		<p>4.1) การเข้าร่วมประชุมและเป็นวิทยากรในการประชุมประจำปี ครั้งที่ 28 และการประชุมทุก 2 ปี ของ APF ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย เมื่อเดือนกันยายน 2566</p> <p>4.2) การเข้าร่วมโครงการความร่วมมือระหว่างกลไกสิทธิมนุษยชน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของ APF เพื่อส่งเสริมสิทธิในสิ่งแวดล้อม</p> <p>5) การทำหน้าที่ประธานของกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia National Human Rights Institutions Forum: SEANF) โดยเป็นเจ้าภาพจัดประชุม Technical Working Group ของ SEANF รวม 2 ครั้ง รวมทั้งจัดการศึกษาดูงานแก่สมาชิกที่พันธมิตรสถานทูตกลาง เมื่อเดือนกรกฎาคม 2566</p> <p>6) การเข้าร่วมประชุมที่จัดโดยสหประชาชาติ ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมและเป็นวิทยากรในการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศเรื่องการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกลไกระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จัดโดย OHCHR ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อเดือนตุลาคม 2565</p> <p>7) การเข้าร่วมประชุมหารือระหว่าง SEANF กับ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights: AICHR) ซึ่งเป็นกลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือระหว่างกัน ในรูปแบบออนไลน์ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2566</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับความสามารถการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2.1 พัฒนาศูนย์สิทธิมนุษยชนและเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. พัฒนาศูนย์สิทธิมนุษยชนในการยกระดับความสามารถการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนครอบคลุมประเด็นและกลุ่มเป้าหมายตามที่ กสม. กำหนด		
1.1	การศึกษารูปแบบและกำหนดกรอบดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน	สำนักงาน กสม. ได้ศึกษาข้อมูลที่จะใช้ในการกำหนดเกณฑ์ชี้วัดประเด็นสำคัญตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) เพื่อนำมาประกอบการพัฒนาศูนย์สิทธิมนุษยชนและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในปัจจุบันประมาณถัดไป
1.2	การศึกษาและจัดทำระบบเฝ้าระวังสถานการณ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	สำนักงาน กสม. ได้ออกแบบระบบการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ซึ่งจะเริ่มนำข้อมูลเข้าระบบในปี 2567
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2.2 พัฒนากลไกการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. พัฒนากลไกการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับรับรองการดำเนินงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน		
2.1	ความคืบหน้าของการศึกษาและจัดทำเครื่องมือประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน	สำนักงาน กสม. ได้กำหนดแผนงานศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำเครื่องมือประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน โดยได้เสนอโครงการเพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อนจำนวน 600,000 บาท และได้เริ่มดำเนินโครงการแล้ว)

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและการเสนอแนะมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3.1 พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียน และช่วยเหลือเยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. ยกระดับกระบวนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. พัฒนาและผลักดันให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนนำข้อเสนอแนะของ กสม. ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน		
1.1	การดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60	กสม. ได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่รับเป็นคำร้อง ทั้งคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และคำร้องสะสมที่ได้รับก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รวม 181 คำร้อง (อ้างอิงจากผลคำรับรองข้อมูลคำร้องที่ตรวจสอบแล้วเสร็จภายในปี 2566 : รอบประเมินที่ 1 จำนวน 71 คำร้อง และ รอบการประเมินที่ 2 จำนวน 110 คำร้อง) โดยมีคำร้องที่ตรวจสอบเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด รวม 125 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 69.06 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
1.2	การประสานการคุ้มครองได้ตามเวลามาตรฐานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75	กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนไว้ประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จำนวน 289 คำร้อง สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือเสร็จสิ้น จำนวน 278 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 96.19 ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด
2.1	ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาดำเนินการ (รวมถึงการเยียวยา) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90	กสม. มีผลการติดตามการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 171 รายงาน โดยมีกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญ 166 รายงาน คิดเป็นร้อยละ 97.08 ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3.2 พัฒนาระบบการจัดการทำข้อเสนอแนะเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 3. พัฒนาระบบการจัดการทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		
3.1	จำนวนข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ไม่ต่ำกว่า 4 เรื่อง)	กสม. ได้จัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรายกรณี รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ รวมทั้งสิ้น 16 เรื่อง ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพ กสม. ให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.1 พัฒนาระบบการจัดการของสำนักงาน กสม. ให้เทียบเท่าระดับสากล		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 1. พัฒนาระบบการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และแนวปฏิบัติของสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล		
1.1	ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการดำเนินงานที่ได้รับการรับรองคุณภาพการบริหารมาตรฐาน (ขั้นตอนที่ 1)	1) สำนักงาน กสม. ได้ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสำนักงานให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง โดยเลขาธิการ กสม. ได้เห็นชอบให้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มาใช้ในการตรวจประเมินคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรของสำนักงาน กสม. โดยให้เริ่มกระบวนการตรวจประเมินตามเกณฑ์ TQA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
		<p>2) สำนักงาน กสม. อยู่ระหว่างการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร เพื่อจัดทำพิมพ์เขียวขององค์กร และกลวิธีที่จะช่วยในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ตอบสนองความต้องการขององค์กร โดยจะจัดทำและพัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กรให้ครอบคลุม 5 ด้าน ประกอบด้วย สถาปัตยกรรมกระบวนการทางธุรกิจ สถาปัตยกรรมโปรแกรมประยุกต์ สถาปัตยกรรมข้อมูล สถาปัตยกรรมเทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งจะเป็นแนวทางบูรณาการทุกภาคส่วน ของสำนักงาน กสม. ให้ขับเคลื่อนการทำงานในรูปแบบดิจิทัล</p> <p>3) สำนักงาน กสม. มีการพัฒนาระบบแผนงาน และการบริหารงบประมาณสำนักงาน กสม. (Enterprise Resource Planning : ERP) โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารแผนงานและงบประมาณ เพื่อยกระดับความสามารถในการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศภายในของสำนักงาน</p>
1.2	<p>การจัดทำแผนการบริหารบุคลากรเพื่อให้บุคลากรมีสมรรถนะตามมาตรฐานประจำตำแหน่ง และมีพฤติกรรมมุ่งหวังตามค่านิยมหลักของสำนักงาน กสม.</p>	<p>ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นขั้นตอนของการเตรียมการ เพื่อให้บุคลากรมีสมรรถนะตามมาตรฐานประจำตำแหน่ง และมีพฤติกรรมมุ่งหวังตามค่านิยมหลักของสำนักงาน กสม. โดยมีการดำเนินการดังนี้</p> <p>1) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 โดยดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสังกัด เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และนำไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลในแต่ละปีให้มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทขององค์กร รวมทั้งเพื่อพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความทันสมัย สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570</p> <p>2) การจัดโครงการฝึกอบรมบุคลากรใหม่ โดยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การศึกษาอบรม และการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากรุ่นพี่และวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ</p>
1.3	<p>การจัดทำแผนเพื่อส่งเสริมความผูกพันและความทุ่มเทของบุคลากรต่อสำนักงาน กสม.</p>	<p>สำนักงาน กสม. ได้ริเริ่มจัดทำแบบสำรวจความผูกพันและผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงาน กสม. ต่อปัจจัยต่าง ๆ รวม 9 ด้าน (50 คำถาม) เพื่อประเมินระดับปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของบุคลากรสำนักงาน กสม. และได้จัดทำแผนงานเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากรสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2570 แล้วเสร็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการเสริมสร้างและยกระดับความผูกพันของบุคลากรสำนักงาน กสม. รวมถึงสนับสนุน ผลักดันให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>

ตัวชี้วัดที่	เป้าหมายการดำเนินการ	รายละเอียดผลการดำเนินงาน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.2 สร้างกระบวนการสื่อสาร และความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 2. สร้างกระบวนการสื่อสารเชิงรุกต่อพันธกิจ กสม.		
2.1	การจัดทำแผนการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และผลการดำเนินงานของ กสม.	<p>กสม. มีแผนการสร้างกระบวนการสื่อสารเชิงรุกเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และผลการดำเนินงานของ กสม. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การสื่อสารผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียง 2 สถานี คือ วิทยุครอบครัวข่าว และสถานีวิทยุรัฐสภา 2) การร่วมกับเครือข่าย ได้แก่ กองทุนผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และสถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย ผลิตสื่อสำหรับเผยแพร่ทาง online platform เช่น Tiktok Facebook และ YouTube เรื่องความรุนแรงในครอบครัว และสิทธิพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยประเด็นหลังเน้นการเผยแพร่ในกลุ่มเด็กและเยาวชน 3) การจัดทำจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ์” ที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชนและการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. เป็นรายเดือน ทั้งในรูปแบบเอกสารและ e - newsletter 4) การจัดแถลงข่าวประจำสัปดาห์เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. โดยเฉพาะผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกรณีต่าง ๆ 5) การออกแถลงการณ์ต่อเหตุการณ์สำคัญด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อแสดงข้อห่วงกังวล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน <p>ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการด้านการสื่อสารมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จึงได้มีการวิเคราะห์รวบรวมผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนการสื่อสารต่อไป</p>
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.3 ขยายศักยภาพการดำเนินงานระดับภูมิภาค		
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ 3. ยกระดับความสามารถการส่งเสริมวัฒนธรรมด้านสิทธิมนุษยชน เฝ้าระวังสถานการณ์ และดำเนินการด้านการคุ้มครองและเยียวยาผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
3.1	มีการจัดตั้งสำนักงาน กสม. สาขาในภูมิภาค 2 แห่ง (สะสม)	<p>ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการจัดตั้งสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นสำนักงานภูมิภาคแห่งที่สองหลังจากการเปิดดำเนินงานของสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้เป็นแห่งแรกในปี 2565 โดยมีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี โดยสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 555/67 โครงการตลาดจอมพล หมู่ที่ 13 ถนนกสิกรรมทุ่งสร้าง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น</p>

การเปรียบเทียบ

งบประมาณและผลการดำเนินงาน
ระหว่างปีที่ผ่านมากับปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566

บทที่

2

2 การเปรียบเทียบงบประมาณและผลการดำเนินงาน ระหว่างปีที่ผ่านมากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การจัดสรรงบประมาณของประเทศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเมื่อมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2561 เป็นต้นมา แนวทางการจัดสรรงบประมาณได้มุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณที่ขับเคลื่อนเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ถึงแม้ว่าสถิติการจัดสรรงบประมาณสำหรับสำนักงาน กสท. ในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันจะมีวงเงินงบประมาณจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนราชการหรือองค์กรอิสระอื่น ๆ แต่ กสท. ได้กำหนดเป้าหมายการทำงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นการทำงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ผลการเบิกจ่าย ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในภาพรวมที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ของสำนักงาน กสท. มีดังนี้

2.1 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566

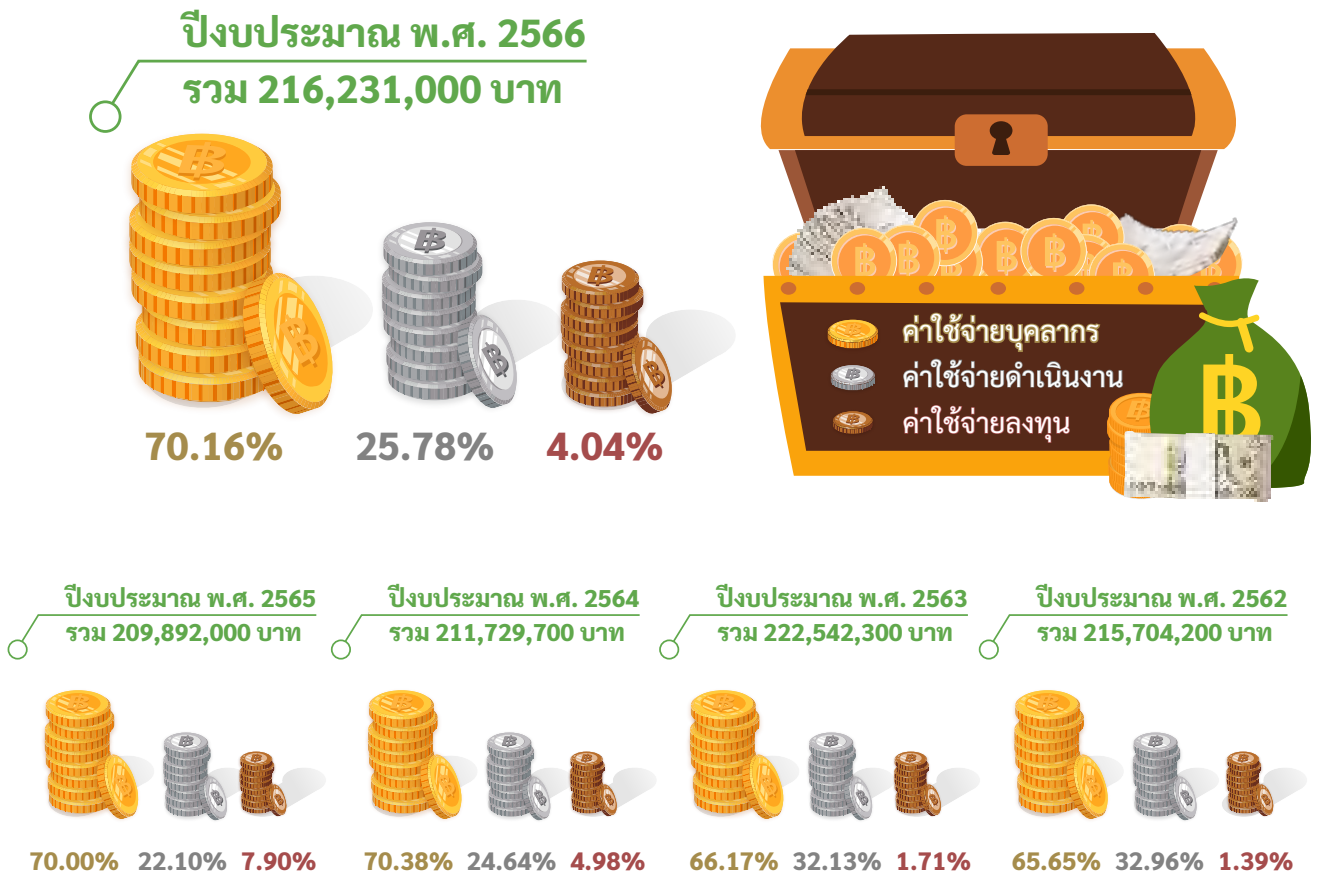
สำนักงาน กสท. ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 เป็นงบรายจ่ายอื่นและงบเงินอุดหนุน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายลงทุน จำแนกรายละเอียดตามตารางที่ 4 และแผนภาพที่ 4

ตารางที่ 4 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ของสำนักงาน กสท.

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	141,613,300	147,248,100	149,016,800	146,916,500	151,747,900
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	71,090,900	71,495,400	52,178,700	46,387,400	55,736,500
ค่าใช้จ่ายลงทุน	3,000,000	3,798,800	10,534,200	16,588,100	8,746,600
รวม	215,704,200	222,542,300	211,729,700	209,892,000	216,231,000

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

แผนภาพที่ 4 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ของสำนักงาน กสม.

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

2.2 การเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและผลการใช้จ่ายงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566

ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 สำนักงาน กสม. ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นงบรายจ่ายอื่นและงบเงินอุดหนุน โดยมีรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและผลการเบิกจ่าย จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรกับผลการใช้จ่ายระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย

หน่วย : บาท

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566		
	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	141,613,300	131,447,402	92.84	147,248,100	134,863,300	91.59	149,016,800	136,306,100	91.47	146,916,500	146,198,140	99.51	151,747,900	151,747,900	100
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	71,090,900	50,385,802	70.88	71,495,400	54,825,600	76.68	52,178,700	40,829,127	78.25	46,387,400	43,297,703	93.34	55,736,500	52,626,355	94.42
ค่าใช้จ่ายลงทุน	3,000,000	2,905,676	96.86	3,798,800	3,635,000	95.69	10,534,200	3,704,200	35.16	16,588,100	13,908,293	83.85	8,746,600	7,362,877	84.18
รวม	215,704,200	184,738,880	85.64	222,542,300	193,323,900	86.87	211,729,700	180,839,427	85.41	209,892,000	203,404,136	96.91	216,231,000	211,737,132	97.92

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้กับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า และเมื่อเปรียบเทียบผลการใช้จ่ายงบประมาณ 5 ปี (ปี 2562 - 2565) พบว่า ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นในปี 2564 ที่เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้มีประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์บางพื้นที่เกิดข้อจำกัดในการจัดโครงการที่มีการรวมกลุ่ม รวมถึงการลงพื้นที่ตรวจสอบแสวงหาข้อเท็จจริงตามภารกิจ ต่อมาในช่วงปี 2565 - 2566 สถานการณ์โรคโควิด 19 ได้เริ่มคลี่คลายลง นอกจากนี้ กสม. ได้มีนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและสอดคล้องกับเป้าหมายการเบิกจ่ายของประเทศ รวมทั้งมีการติดตามความก้าวหน้าเป็นประจำทุกเดือน ทำให้ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2566 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 96.91 และ 97.92 ตามลำดับ

อนึ่ง ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ผ่านมา สำนักงาน กสม. ได้นำงบเหลือจ่ายจากการดำเนินงานของปีก่อน จำนวน 8,947,231.95 บาท ไปสมทบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณด้วย ทำให้สำนักงาน กสม. มีงบประมาณเพื่อใช้จ่ายทั้งสิ้น 225,178,231.95 บาท โดยมีผลการใช้จ่ายรวม 218,421,293.06 บาท หรือร้อยละ 97 ของงบประมาณ ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แผน/ผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วย : บาท

รายการ	งบประมาณในการจัดทำแผน			ผลการใช้จ่าย		คงเหลือ	
	งบประมาณตาม พ.ร.บ. 2566	งบประมาณเหลือจ่ายจากปีที่ผ่านมา	รวม	งบประมาณ	ร้อยละ	งบประมาณ	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	151,747,900.00	1,842,800.00	153,590,700.00	152,405,611.00	99.23	1,185,089.00	0.77
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	55,736,500.00	7,104,431.95	62,840,931.95	58,019,852.06	92.33	4,821,079.89	7.67
ค่าใช้จ่ายลงทุน	8,746,600.00	-	8,746,600.00	7,995,830.00	91.42	750,770.00	8.58
รวม	216,231,000.00	8,947,231.95	225,178,231.95	218,421,293.06	97.00	6,756,938.89	3.00

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

- * หมายเหตุ : 1. งบเหลือจ่ายจากปีที่ผ่านมา จำนวน 8,947,231.95 บาท ประกอบด้วย งบเหลือจ่ายจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 6,487,863.41 บาท งบเหลือจ่ายจากปีก่อนหน้า 2,331,659.31 บาท และเงินรายได้สุทธิ 127,709.23 บาท
2. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบบุคลากรไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น สำนักงบประมาณจึงได้จัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 17,381,333 บาท ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าเช่าบ้าน และเงินสมทบกองทุนประกันสังคม โดยมีผลการเบิกจ่าย (ณ วันที่ 30 กันยายน 2566) จำนวน 13,021,006.83 บาท และมีเงินงบประมาณเหลือจ่าย จำนวน 4,360,326.17 บาท ซึ่งได้นำส่งคืนสำนักงบประมาณ (ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารรายจ่ายงบกลางฯ พ.ศ. 2562) เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2566 เรียบร้อยแล้ว

2.3 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในภาพรวม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 4 แผนงาน ประกอบด้วย 1) แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ 2) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 3) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ และ 4) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานในภาพรวมที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงาน กสม. ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566

แผนงาน/ผลผลิต/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ											
ผลผลิตที่ 1 : การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน											
ตัวชี้วัด											
1. ร้อยละของประชาชนได้รับรู้และเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ	75	84.17	75	83	75	88	80	94	80	92.38
2. จำนวนคนที่ได้รับการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	คน	20,000	63,395	30,000	253,261	30,000	461,874	40,000	765,680	400,000	620,346
ผลผลิตที่ 2 : การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน											
ตัวชี้วัด											
1. ผู้ร้องเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการให้บริการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	80	83.03	80	94.40	80	90	85	90	85	89.48
2. จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ได้รับดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 120 วัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	75	85.89	60	75	60 (90 วัน)	60	60	68	85	82.30
3. จำนวนรายงานผลการตรวจสอบ/ ข้อเสนอแนะที่มีการนำไปปฏิบัติหรือมีการตอบสนองไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	75	92.30	75	80	75	93	75	100	75	95.24

แผนงาน/ผลผลิต/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ											
ผลผลิตที่ 1 : การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเชิงพื้นที่											
ตัวชี้วัด											
1. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้	กิจกรรม	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
2. ประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัด ได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	จังหวัด	-	-	-	-	-	-	14	14	-	-
3. มีรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้	ฉบับ	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
4. มีกิจกรรมความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและ/หรือภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างน้อย	กิจกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ											
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนรองรับการใช้งานดิจิทัล											
ตัวชี้วัด											
1. มีระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนในรูปแบบดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงแบบบูรณาการและใช้ประโยชน์จากข้อมูล	ระบบ	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
2. มีบัญชีข้อมูล (Data catalog)	เล่ม	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
3. มีแบบพิมพ์เขียวสถาปัตยกรรมองค์กร และแนวทางการกำกับดูแลสถาปัตยกรรมองค์กร *	ฉบับ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	อยู่ระหว่างดำเนินการ

แผนงาน/ผลผลิต/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้											
โครงการอำนวยความสะดวกสิทธิธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ											
ตัวชี้วัด	เล่ม	2,000	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-
1. คู่มือสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้											
2. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีความตระหนักในการเคารพสิทธิมนุษยชนไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	-	-	75	78	-	-	-	-	-	-
3. ประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มที่จัดตั้งเป็นเครือข่ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ารับการอบรม	คน	-	-	-	-	300	112	100	111	-	-
4. ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ	-	-	-	-	75	87	-	-	-	-
5. ร้อยละของประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มเครือข่ายที่ได้จัดตั้งในพื้นที่ มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ	-	-	-	-	-	-	75	88	-	-
6. ผู้นำศาสนา และตัวแทนภาคประชาสังคม ได้รับความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในหลักสิทธิมนุษยชน อันจะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ	คน	-	-	-	-	-	-	-	-	160	172

แผนงาน/ผลผลิต/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม											
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน											
ตัวชี้วัด											
1. จำนวนเรื่องที่มีการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน **	เรื่อง	2	1	1	1	3	2	3	-	-	-
2. องค์ความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดเชิงลึกหรือนำไปแก้ไข ปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงาน	ร้อยละ	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-
3. องค์ความรู้ นโยบาย นวัตกรรมที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สังคม ชุมชน พร้อมนำไปใช้ประโยชน์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือกำหนดเป็น นโยบายในการดำเนินงานขององค์กร	ร้อยละ	-	-	50	50	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

* **หมายเหตุ :** * ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้รับงบประมาณสำหรับออกแบบและจัดทำร่างพิมพ์เขียว (Blueprint) สถาปัตยกรรมองค์กร ซึ่งการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนการปรับปรุงร่างพิมพ์เขียวให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่องค์กรดิจิทัลตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 ทั้งนี้ คาดว่าจะดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ได้ภายใน เดือนมกราคม 2567

** ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ไม่ได้ขอรับจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการวิจัย สำหรับโครงการวิจัยของปีก่อนหน้า คือ ปี 2562 ปี 2564 และ ปี 2565 ที่ไม่สามารถดำเนินการ ให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณนั้นได้ รวม 5 โครงการนั้น มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- โครงการของปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (1 โครงการ) สำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยต่อจนเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
- โครงการของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (1 โครงการ) สำนักงาน กสม. ขอยกเลิกโครงการเนื่องจากปี 2564 เป็นปีที่แรกที่สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ที่กำหนดให้การศึกษาวิจัยต้องดำเนินงานโดยบุคลากรของหน่วยงานเอง ในขณะที่หน่วยงานยังไม่มีความพร้อมของระบบและนักวิจัย ทำให้ ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จทุกโครงการ ทั้งนี้ สกสว. ได้เห็นชอบการยกเลิกโครงการและสำนักงาน กสม. ได้คืนงบประมาณโครงการวิจัยให้ สกสว. เรียบร้อยแล้ว
- โครงการของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (3 โครงการ) ได้ขอขยายเวลาศึกษาวิจัยข้ามปีงบประมาณจาก สกสว. และได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วทั้ง 3 โครงการเมื่อเดือนตุลาคม 2566

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
คดีอาชญากรรม
คดีอาชญากรรม
คดีอาชญากรรม
คดีอาชญากรรม
คดีอาชญากรรม

ผลการดำเนินงาน

ในภาพรวม

บทที่

3

3 ผลการดำเนินงานในภาพรวม

3.1 การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

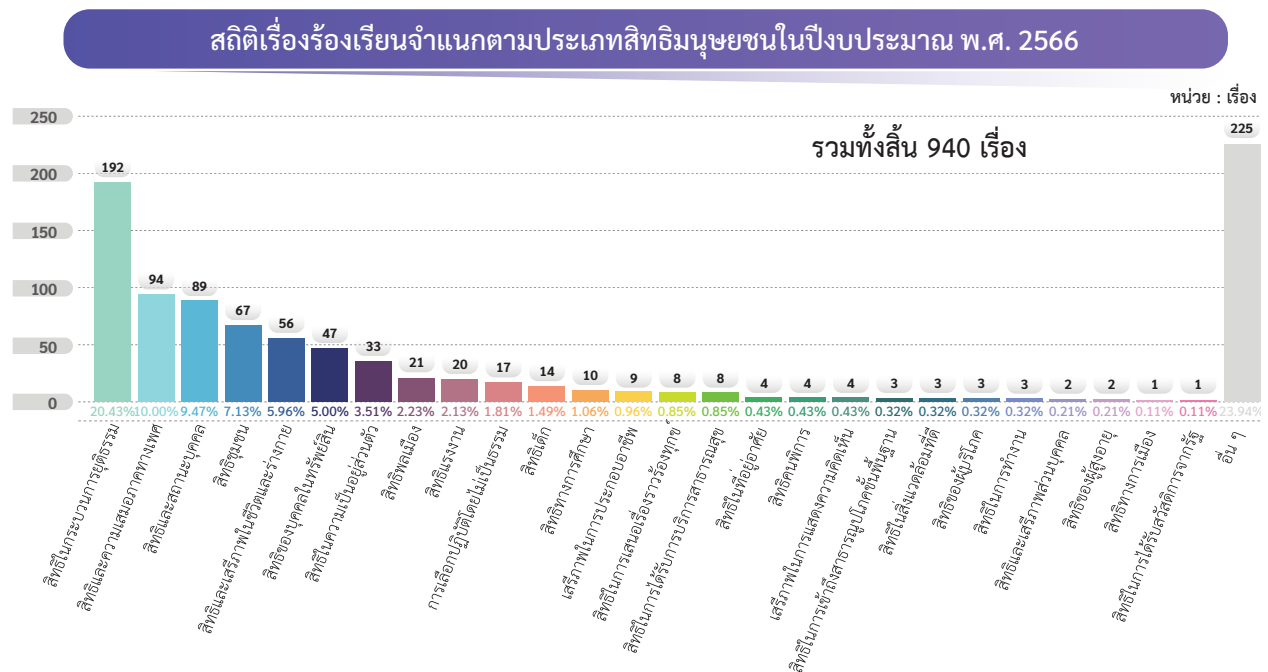
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. มีผลการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนี้

3.1.1 สถิติการรับเรื่องร้องเรียน

กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนว่ามีการกระทำการหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเรื่องขอให้ กสม. ดำเนินการ รวมทั้งเรื่องที่ กสม. เห็นควรให้มีการตรวจสอบ รวมทั้งสิ้น 940 เรื่อง เมื่อจำแนกข้อมูลตามประเภทสิทธิมนุษยชนที่มีการร้องเรียน พบว่าสิทธิในกระบวนการยุติธรรมมีการร้องเรียนมากที่สุด 192 เรื่อง

คิดเป็นร้อยละ 20.43 รองลงมาคือสิทธิและความเสมอภาคทางเพศ 94 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.00 และ สิทธิและสถานะบุคคล 89 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.47 ส่วนประเด็นสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ที่มีการร้องเรียน เช่น สิทธิชุมชน สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน เป็นต้น รายละเอียดตามแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

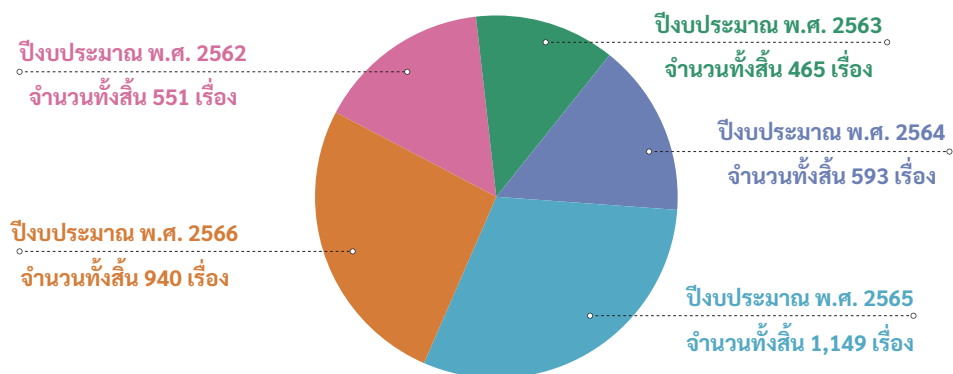

ที่มา : สำนักรับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

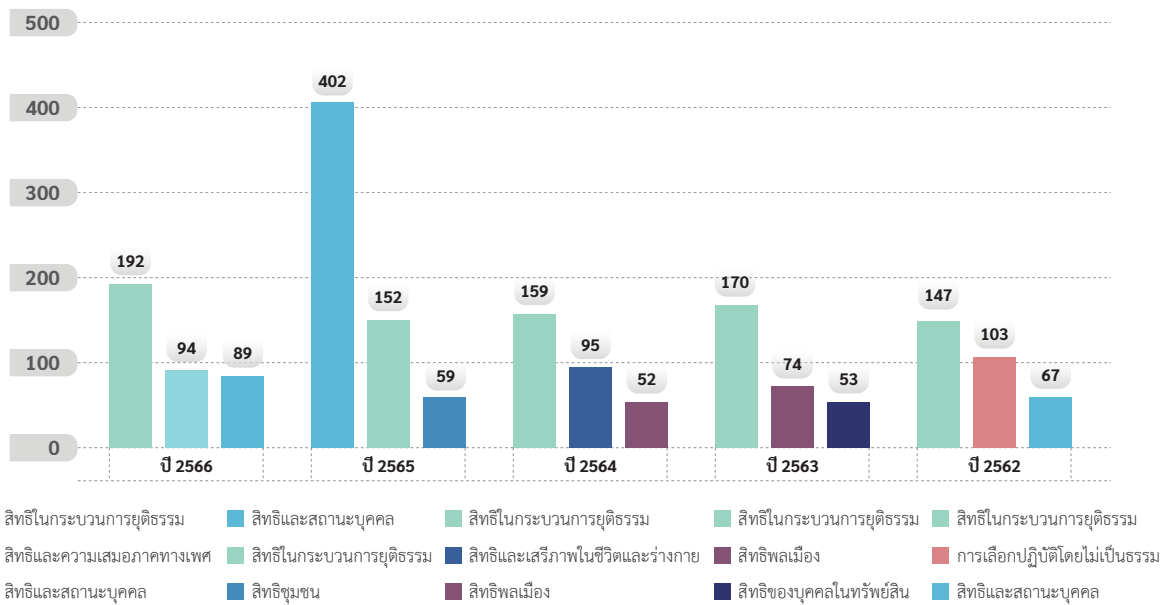
เมื่อเปรียบเทียบสถิติเรื่องร้องเรียนระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 พบว่า ประเด็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรม มีการร้องเรียนมากที่สุดอันดับหนึ่งในสามของทุกปีงบประมาณ โดยส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรม อาทิ กรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจทำร้ายร่างกาย ในขณะที่ตรวจค้น กรณีร้องเรียนว่าพนักงานสอบสวนดำเนินคดีล่าช้า และกรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปราบปรามเข้าตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น เป็นต้น รายละเอียดตามแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิมนุษยชนระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566

แผนภาพเปรียบเทียบสถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566

สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิ 3 อันดับแรก ในแต่ละปี

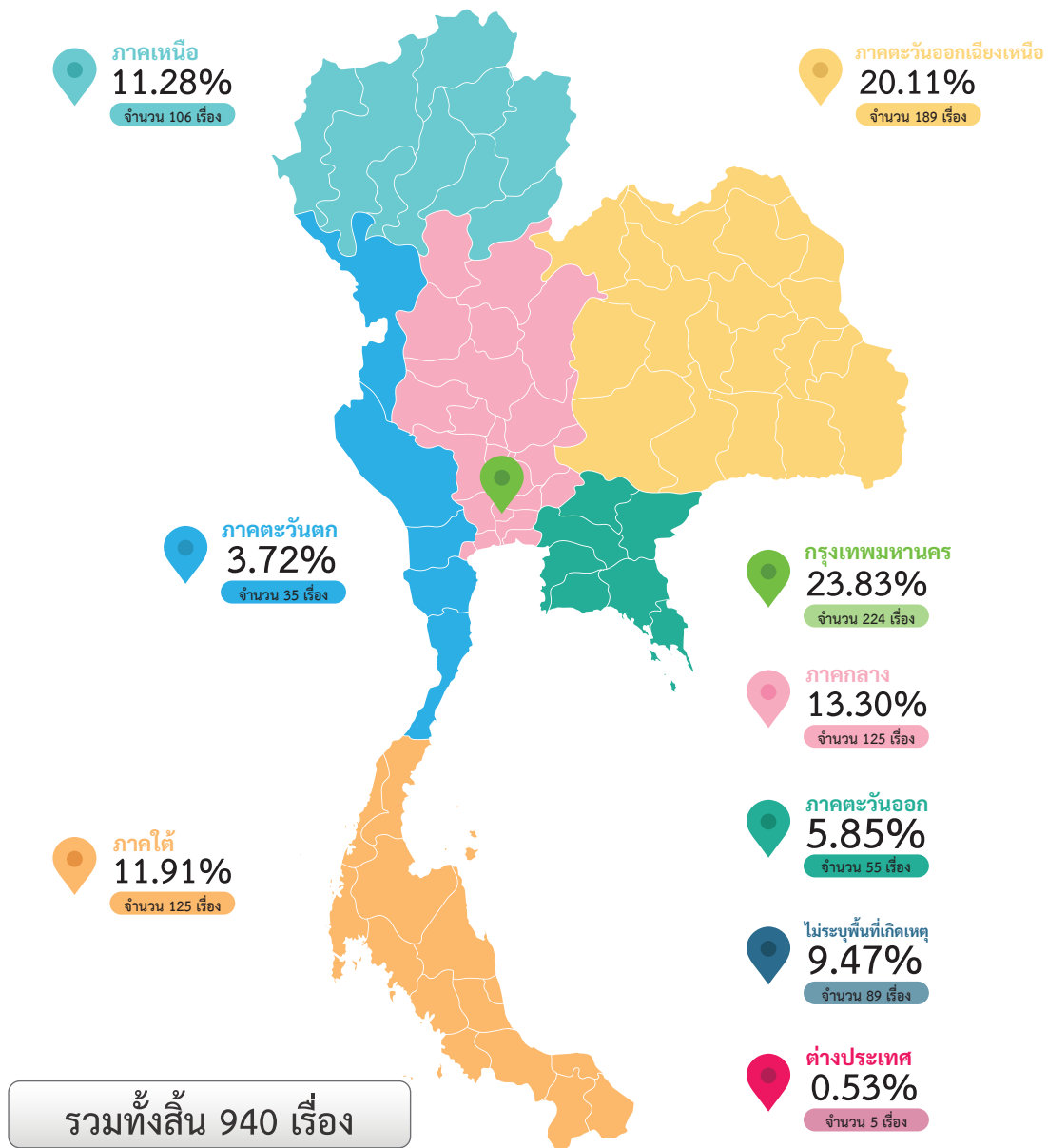

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พื้นที่เกิดเหตุที่มีการร้องเรียนมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร 224 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.83 รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 189 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.11 และภาคกลาง 125 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.30 (แผนภาพที่ 7) และหากจำแนกร้องเรียนตามเพศ พบว่า เป็นเพศชายมากที่สุด 528 คน คิดเป็นร้อยละ 56.17 รองลงมา คือ เพศหญิง 205 คน คิดเป็นร้อยละ 21.81 และบุคคลหลากหลายทางเพศ 126 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 (แผนภาพที่ 8) โดยช่องทางที่ผู้ร้องเรียนมากที่สุด คือ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 368 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39.15 รองลงมา คือ ทางไปรษณีย์ 311 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.09 และร้องเรียนด้วยตนเอง 82 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.72 (แผนภาพที่ 9)

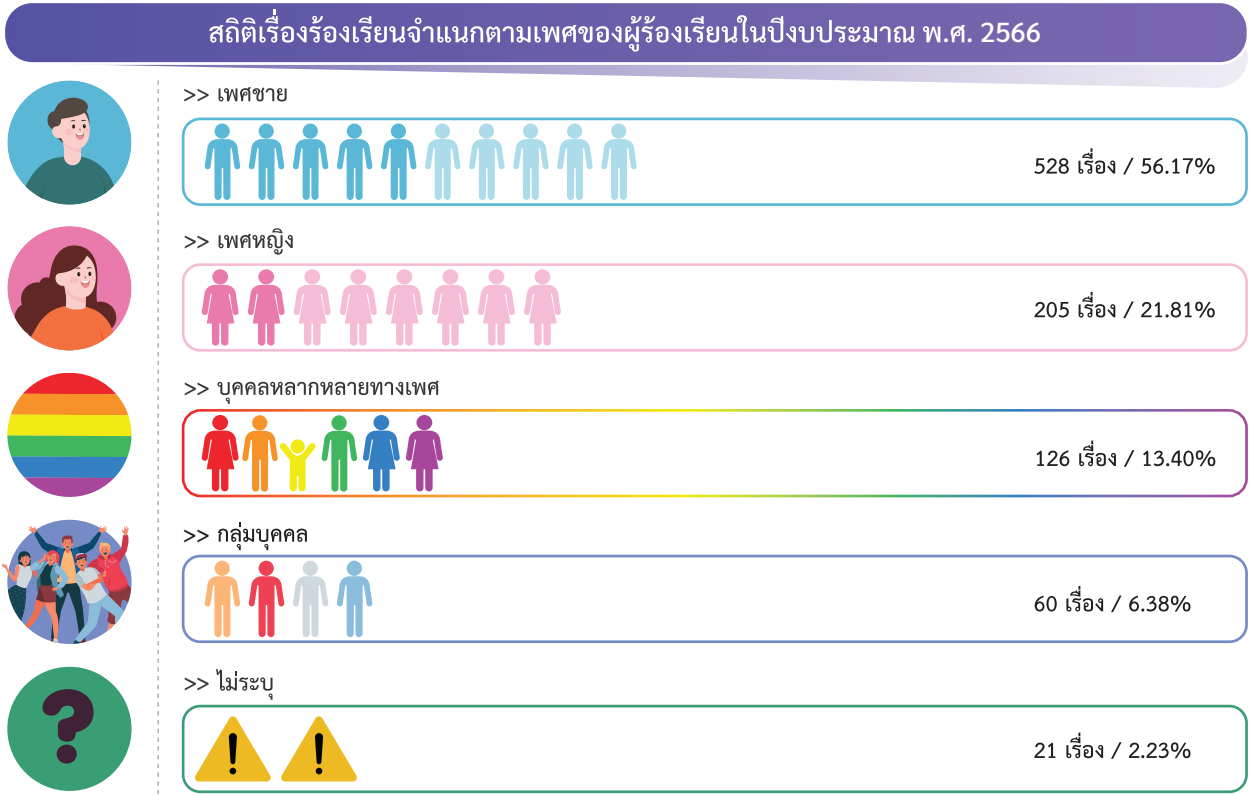
แผนภาพที่ 7 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามพื้นที่เกิดเหตุในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามพื้นที่เกิดเหตุในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่มา : สำนักบริหารเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

แผนภาพที่ 8 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามเพศของผู้ร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่มา : สำนักับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

รวมทั้งสิ้น 940 เรื่อง

แผนภาพที่ 9 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามช่องทางการร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่มา : สำนักับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

3.1.2 การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

ในจำนวนเรื่องร้องเรียน 940 เรื่อง ที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. เห็นควรรับไว้พิจารณาดำเนินการ 610 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 64.89 และไม่รับพิจารณา (มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้ กสม. รับไว้พิจารณา) 330 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.11 รายละเอียดตามแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 สรุปผลการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่มา : สำนักรับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

3.1.3 การประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคลในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

นอกจากเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ตรวจสอบ การละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จึงได้ปรับแนวทางการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ อีกทั้งสามารถเยียวยาความเสียหายได้

อย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้วิธีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรหรือบุคคลอื่นใด ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างรวดเร็ว

¹ ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ประกอบข้อ 17 ของระเบียบ กสม. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2561

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ดำเนินการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 212 คำร้อง โดยเป็นคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 133 คำร้อง และเป็นคำร้องสะสมที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 79 คำร้อง ดำเนินการประสานคุ้มครองแล้วเสร็จ จำนวน 190 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 89.62 และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 22 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 10.38 ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม และสิทธิและสถานะบุคคล เช่น กรณีขอให้พนักงานสอบสวนเร่งรัดการดำเนินคดี และกรณีขอความช่วยเหลือให้ได้รับการจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นต้น

QR code : กรณีตัวอย่างรายงานผลการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคลในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

3.1.4 การประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคล ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจโดยตรงในการแก้ไขปัญหา

นอกจากการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนในการที่รับไว้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแล้ว กสม. ยังได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนให้รอบด้านมากยิ่งขึ้น โดยหากเรื่องร้องเรียนใดพิจารณาแล้วเห็นว่าควรได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาโดยหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรง จะดำเนินการประสานความช่วยเหลือโดยส่งเรื่องไปยังหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคลที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ทั้งนี้ ตามข้อ 18/1 ของระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ดำเนินการประสานความช่วยเหลือ รวมทั้งสิ้น 94 คำร้อง โดยเป็นคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 69 คำร้อง และเป็นคำร้องสะสมที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 25 คำร้อง ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแล้วเสร็จ จำนวน 87 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 92.55 และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 7 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 7.45 ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและสถานะบุคคล และสิทธิชุมชน เช่น กรณีขอความช่วยเหลือในการพิสูจน์สิทธิในสัญชาติไทย และกรณีขอความช่วยเหลือเนื่องจากได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการโรงงาน เป็นต้น

QR code : กรณีตัวอย่างรายงานการประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคลในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จจากการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการประสานความช่วยเหลือจนเกิดผลสัมฤทธิ์สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมและทันท่วงที ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและการเสนอแนะมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน โดยการพัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียน และการประสานการคุ้มครองมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.1.5 การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้ดำเนินการตรวจสอบคำร้องที่ได้รับไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รวมกับคำร้องสะสมที่ได้รับก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วเสร็จ รวมทั้งสิ้น 194 คำร้อง เป็นคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 63 คำร้อง และเป็นคำร้องก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 131 คำร้อง โดยเป็นเรื่องที่เกิดจากการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) และพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (1) จำนวน 123 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 63.40 เรื่องที่ไม่พบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) จำนวน 46 คำร้อง คิดเป็น ร้อยละ 23.71 และเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ เรื่องที่ตรวจสอบแล้วไม่พบประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เรื่องที่มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร เรื่องที่ได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่ผู้ร้องประสงค์ขอถอนเรื่อง เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่งหรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม. และเรื่องที่ยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ รวม 25 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 12.89 รายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วย: คำร้อง

ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1. เรื่องที่พบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ² และมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยา	123	63.40
2. เรื่องที่ไม่พบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ³ แต่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน	46	23.71
3. เรื่องที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือมีลักษณะตามมาตรา 39 ⁴	25	12.89
3.1 ไม่พบประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน	10	5.15
3.2 มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว และไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม.	6	3.09
3.3 ได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว	3	1.55
3.4 ผู้ร้องประสงค์ขอลงเรื่อง	6	3.09
รวม	194	100.00

ที่มา : สำนักับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

สำหรับเรื่องร้องเรียนที่ กสม. รับเป็นคำร้องไว้ตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีเรื่องที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และกรณีเรื่องที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 169 คำร้อง มีรายละเอียดดังนี้

1) รายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน 123 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 63.40

แบ่งเป็นประเภท 1) สิทธิชุมชน 23 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 18.70 เช่น กรณีการก่อสร้างคันกั้นน้ำในโครงการประจวบรายน้ำศรีสองรักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง และกรณีร้องเรียนว่าโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านหนองตาตั้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี กระทบต่อที่อยู่อาศัยที่ทำกิน วิถีชีวิต วัฒนธรรมชุมชน และการดำเนินการขาดการมีส่วนร่วม เป็นต้น

² ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1)

³ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3)

⁴ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 39

2) **สิทธิในกระบวนการยุติธรรม** 21 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 17.07 เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจขอความร่วมมือเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) บุคคลที่พันโทฯ ตามนโยบายหรือข้อสั่งการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยอ้างเหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะและความยินยอมของผู้ที่จะถูกตรวจเก็บ และกรณีร้องเรียนว่าเรือนจำกลางบางขวางคุมขังเกินกว่าระยะเวลาตามหมายจำคุก และสำนักงานกองทุนยุติธรรม กระทรวงยุติธรรมจ่ายเงินเยียวยาล่าช้า เป็นต้น 3) **สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย** 20 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 16.26 เช่น กรณีการนำทหารหรือทหารกองประจำการไปทำหน้าที่รับใช้นายทหารหรือบุคคลอื่นในภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจทางการทหาร และกรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจทำร้ายร่างกายขณะจับกุมและซ้อมทรมานเพื่อได้รับสารภาพ เป็นต้น 4) **สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน** 11 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 8.94 เช่น กรณีขอความช่วยเหลือเนื่องจากที่ดินไม่มีทางออกสู่สาธารณะทำให้ไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ และกรณีร้องเรียนว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการสำรวจพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น 5) **สิทธิเด็ก** 11 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 8.94 เช่น กรณีร้องเรียนว่าหน่วยงานของรัฐละเลยการปฏิบัติ

หน้าที่ในการคุ้มครองเด็กจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในสถานศึกษาตามมติที่ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ และกรณีร้องเรียนว่าสื่อมวลชนนำเสนอข่าวโดยละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นต้น

6) **สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว** 9 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 7.32 เช่น กรณีร้องเรียนว่ากองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า จัดทำสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทำให้ได้รับความเสื่อมเสียและต้องค่านักปกป้องสิทธิมนุษยชน และกรณีร้องเรียนว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองคุกคามทางเพศ และเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม เป็นต้น รายละเอียดตามตารางที่ 9

QR code : กรณีตัวอย่างรายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ตารางที่ 9 รายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วย: คำร้อง

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1) สิทธิชุมชน	23	18.70
2) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	21	17.07
3) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	20	16.26
4) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน	11	8.94
5) สิทธิเด็ก	11	8.94
6) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	9	7.32

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
7) สิทธิในที่อยู่อาศัย	5	4.07
8) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม	4	3.25
9) สิทธิและสถานะบุคคล	3	2.44
10) เสรีภาพในการชุมนุม	3	2.44
11) สิทธิแรงงาน	2	1.63
12) เสรีภาพในการประกอบอาชีพ	2	1.63
13) สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล	2	1.63
14) สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์	1	0.81
15) สิทธิทางการศึกษา	1	0.81
16) สิทธิคนพิการ	1	0.81
17) เสรีภาพในการนับถือศาสนา	1	0.81
18) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	1	0.81
19) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน	1	0.81
20) สิทธิในการทำงาน	1	0.81
รวม	123	100.00

ที่มา : สำนักวิจัยเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

2) รายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 46 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 23.71 แบ่งเป็นประเภท

1) สิทธิชุมชน 8 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 17.39 เช่น กรณีร้องเรียนว่าการเตรียมการประกาศอุทยานแห่งชาติแม่เงาและอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไทขาดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและทับที่ดินทำกิน กรณีชุมชนแห่งหนึ่งในพื้นที่เขตคลองสาน ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโรงแรม และอาคารพาณิชย์ และกรณีชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี ได้รับความเดือดร้อนต้องอพยพออกจากที่ดินที่อาศัยอยู่มานานเนื่องจากเป็นที่ดินที่มีเจ้าของซึ่งมีเอกสารสิทธิถูกต้อง เป็นต้น

2) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน 7 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 15.22 เช่น กรณีร้องเรียนว่าได้รับผลกระทบจากโครงการก่อสร้างอาคารสถานีรถไฟความเร็วสูง (ระยะที่ 1 ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา) สถานีปากช่อง เป็นต้น

3) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม 6 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 13.04 เช่น กรณีสถานปฏิบัติธรรมกำหนดหลักเกณฑ์การบวชพุทธสาวิกาสิล 10 โดยอาศัยผลการตรวจเชื้อเอชไอวี (HIV) ประกอบในการพิจารณาบวช และกรณีร้องเรียนว่าศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทยไม่รับบริจาคโลหิตจากกลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศ เป็นต้น รายละเอียดตามตารางที่ 10

QR code : กรณีตัวอย่างรายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ตารางที่ 10 รายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วย: คำร้อง

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1) สิทธิชุมชน	8	17.39
2) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน	7	15.22
3) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม	6	13.04
4) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	5	10.87
5) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	4	8.70
6) สิทธิเด็ก	4	8.70
7) สิทธิทางการศึกษา	3	6.52
8) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	2	4.35
9) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	2	4.35
10) เสรีภาพในการประกอบอาชีพ	1	2.17
11) สิทธิในที่อยู่อาศัย	1	2.17
12) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน	1	2.17
13) สิทธิในการทำงาน	1	2.17
14) สิทธิสตรี	1	2.17
รวม	46	100.00

ที่มา : สำนักับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

3.1.6 ผลการติดตามการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของ กสม. ในการป้องกันหรือแก้ไข การละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้แต่งตั้งคณะทำงานติดตามการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตราการหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ขึ้น โดยเป็นกลไกตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาผลการดำเนินการที่มีเหตุให้ยุติการติดตาม จากกรณีที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้วหรือไม่อาจดำเนินการได้โดยมีเหตุผลอันสมควร หรือเป็นกรณีที่ได้มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล รวมทั้งกรณีที่มีการดำเนินการจะไม่ใช่ประโยชน์อีกต่อไป นอกจากนี้ คณะทำงานดังกล่าวยังเป็นกลไกในการพิจารณาในกรณี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เพื่อเสนอ กสม. ให้จัดทำรายงานต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 36 วรรคสี่ หรือเสนอให้เผยแพร่รายงานหรือผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามมาตรา 43 วรรคสอง ทั้งนี้ ในกระบวนการพิจารณาข้างต้น คณะทำงานยังมีหน้าที่และอำนาจในการประสานกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่กรณีด้วย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลการติดตามการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 136 เรื่อง (184 คำร้อง) โดยสิทธิในกระบวนการยุติธรรมมีผลการติดตามมากที่สุด 36 เรื่อง (37 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 26.47 เช่น กรณี

ร้องเรียนว่าพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรคลองไม่ จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินคดีล่าช้า และกรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรโพธิ์แก้ว จังหวัดนครปฐม ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และขอให้เร่งรัดการดำเนินคดี เป็นต้น รองลงมา คือ **สิทธิชุมชน** 22 เรื่อง (39 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 16.18 เช่น กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวในพื้นที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นต้น **สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย** 12 เรื่อง (17 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 8.82 เช่น กรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม ทำร้ายร่างกายขณะทำการจับกุม เป็นต้น **การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม** 8 เรื่อง (12 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 5.15 เช่น กรณีร้องเรียนว่ากรมการขนส่งทางบกไม่อนุญาตให้ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวทำใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ เป็นต้น และสิทธิอื่น ๆ ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

กสม. ได้พิจารณารับทราบผลดำเนินการของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน และมีมติให้ยุติการติดตามผลการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 22 วรรคสอง เนื่องจาก 1) หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญ 122 เรื่อง (170 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 89.71 2) กรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะ กสม. ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร 4 เรื่อง (4 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 2.94 3) กรณีที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว 1 เรื่อง (1 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 0.73

และ 4) กรณีที่การดำเนินการจะไม่ใช่ประโยชน์อีกต่อไป 5 เรื่อง (5 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 3.68 สำหรับกรณีที่หน่วยงานมิได้ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร 4 เรื่อง (4 คำร้อง) คิดเป็นร้อยละ 2.94 ได้แก่ 1) กรณีสำนักงานประกันสังคมไม่แก้ไขระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการประกันสังคม ซึ่งไม่คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้เสีย 2) กรณีโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยไม่แก้ไขระเบียบของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 3) กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่จัดสรรพื้นที่ค้าขายให้แก่ผู้ค้ารายเดิมอ้างว่าผู้ค้าไม่ได้ชำระเงินค่าประกันการขอเช่าพื้นที่ ซึ่งไม่ตรงกับข้อมูลในหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ระบุว่าผู้ค้าได้วางเงินประกันไว้ และ 4) กรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่จัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์หรือสหวิชาชีพเข้าร่วมในกระบวนการจัดเก็บสารพันธุกรรมสำหรับเด็กและไม่สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการแจ้งผลการตรวจสารพันธุกรรม และเรื่องลบหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรม เป็นต้น ซึ่ง กสม. ได้จัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี และ/หรือเผยแพร่รายงานหรือผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 ประเภทสิทธิมนุษยชนตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีผลการติดตามการดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วย: เรือง

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	36	26.47
2) สิทธิชุมชน	22	16.18
3) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	12	8.82
4) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม	8	5.88
5) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	7	5.15
6) สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข	6	4.41
7) สิทธิพลเมือง	6	4.41
8) สิทธิและสถานะบุคคล	5	3.67
9) สิทธิในการจัดการที่ดิน	4	2.94
10) สิทธิเด็ก	3	2.20
11) สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ	3	2.20
12) เสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา	3	2.20
13) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน	3	2.20
14) เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร	2	1.47
15) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	2	1.47
16) ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	2	1.47
17) สิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณะ	2	1.47
18) สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2	1.47
19) สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล	1	0.74
20) สิทธิสตรี	1	0.74
21) สิทธิผู้สูงอายุ	1	0.74
22) สิทธิคนพิการ	1	0.74
23) เสรีภาพของสื่อมวลชน	1	0.74
24) เสรีภาพในการรวมตัวเป็นสมาคม	1	0.74
25) สิทธิในที่อยู่อาศัย	1	0.74
26) สิทธิในสวัสดิการสังคม	1	0.74
รวม	136	100.00

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

ตารางที่ 12 ผลการติดตามการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วย: เรือง

ผลการดำเนินการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ยุติการติดตามตามระเบียบ กสม. ว่าด้วยการติดตามฯ ข้อ 22 วรรคสอง		
(1) กรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว	122	89.71
(2) กรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทาง หรือข้อเสนอแนะของ กสม. ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร	4	2.94
(3) กรณีที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือ คำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ในประเด็นเดียวกัน	1	0.73
(4) กรณีที่การดำเนินการจะไม่เป็นประโยชน์อีกต่อไป	5	3.68
2. หน่วยงานมิได้ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร		
จัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี และ/หรือเผยแพร่รายงานหรือผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ⁵	4	2.94
รวม	136	100.00

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

ทั้งนี้ ผลการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของ กสม. ในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน มีสาระสำคัญและกรณีตัวอย่าง ดังนี้

1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

กรณีตัวอย่างมาตรการหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีร้องเรียนว่าพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเหนือคลอง และสถานีตำรวจภูธรหลังสวน ดำเนินคดีล่าช้า (รายงานที่ 178/2564)	
หน่วยปฏิบัติ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ข้อเสนอแนะ	ให้สอบสวนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบคดีเพื่อหาสาเหตุของความล่าช้าอย่างเร่งด่วน และให้สถานีตำรวจต้นสังกัดเร่งรัดคดีของผู้ร้องให้แล้วเสร็จ และให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 อย่างเคร่งครัด
ผลการดำเนินการ	ตำรวจภูธรภาค 8 ได้ตรวจสอบสาเหตุที่พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเหนือคลอง ดำเนินคดีล่าช้าแล้วว่า ไม่ได้รับหนังสือตอบรับการอายัดตัวจากสถานีตำรวจท้องที่ที่เรือนจำซึ่งผู้ร้องถูกขังอยู่ เมื่อทราบก็ได้สอบสวนผู้ร้องจนเสร็จสิ้นและพนักงานอัยการได้สั่งฟ้องผู้ร้องต่อศาลแล้ว ส่วนสถานีตำรวจภูธรหลังสวนได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณาตามกฎหมาย รวมทั้งแจ้งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดความล่าช้า

⁵ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 36 วรรคสี่ และมาตรา 43 วรรคสอง

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีร้องเรียนว่าพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรบางแก้ว ไม่รับแจ้งความดำเนินคดี (รายงานที่ 141/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ข้อเสนอแนะ	ให้กำชับพนักงานสอบสวนให้ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนกับประชาชนเกี่ยวกับการแจ้งความว่า ผู้แจ้งมีวัตถุประสงค์อย่างไร และการลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานแตกต่างจากการรับแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีอย่างไร
ผลการดำเนินการ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กำชับพนักงานสอบสวนทำความเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการแจ้งความว่า ผู้แจ้งมีความประสงค์อย่างไร และการลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานแตกต่างจากการรับแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีอย่างไรแล้ว

2) สิทธิชุมชน

กรณีตัวอย่างมาตรการหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ

สิทธิชุมชน กรณีร้องเรียนว่าได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการโรงงาน (รายงานที่ 43/2564)	
หน่วยปฏิบัติ	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนัสนิคม คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี และกรมโรงงานอุตสาหกรรม
ข้อเสนอแนะ	<p>1) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางทบทวนการอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของบริษัท และแจ้งให้บริษัทจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้ครบถ้วนตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดมาตรการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือแนวทางการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเป็นเงื่อนไขทำใบอนุญาตดังกล่าว รวมทั้งตรวจสอบและกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงานไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้ร้องและประชาชนรายอื่นอย่างเคร่งครัด</p> <p>2) ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ร่วมกับนายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางจัดทำแผนตรวจสอบและติดตามการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนจากการประกอบกิจการโรงงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</p> <p>3) ให้อำเภอพนัสนิคมแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างผู้แทนบริษัท หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหารือกัน รวมถึงมาตรการเยียวยาความเสียหายกรณีที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม</p> <p>4) ให้คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดชลบุรีให้คำปรึกษาและแนะนำต่อองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางในการปฏิบัติหน้าที่แก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ การอนุญาตและควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งให้คำแนะนำหรือข้อควรปฏิบัติในการปรับตัวและป้องกันผลกระทบระยะยาวต่อสุขภาพกายและจิตใจแก่ผู้ร้องและประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงโรงงาน</p> <p>5) ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมนำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562 - 2565) แผนปฏิบัติการด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน : การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยาไปปรับใช้ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการโรงงาน</p>
ผลการดำเนินการ	1) อำเภอพนัสนิคม และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาด้านมลพิษทางอากาศ กลิ่นเหม็น และเหตุเดือดร้อนรำคาญให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและการป้องกันผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงาน ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมหาแนวทางแก้ไขปัญหาและมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว รวมถึงการพิจารณาเยียวยาประชาชนผู้ได้รับผลกระทบและให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางตรวจสอบโรงงานทุกเดือน

	<p>2) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรีได้จัดทำแผนตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานร่วมกับอำเภอพนัสนิคม องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง และตัวแทนภาคประชาชนเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งบริษัทได้จัดทำมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขและบรรเทาผลกระทบ ติดตั้งระบบน้ำพ่นในห้องปฏิบัติงาน และระบบบำบัดกลิ่นด้วยถังแอกทิเวตเตดคาร์บอน จ้างบริษัทเอกชนขนส่งและกำจัดของเสียที่เกิดจากการผลิตตามข้อกำหนดของทางอุตสาหกรรม และจัดทำแผนประจักษ์เพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง</p> <p>3) กรมโรงงานอุตสาหกรรมแจ้งว่า กระบวนการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เหมาะสมดีแล้ว อีกทั้งกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมไว้แล้ว</p> <p>4) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางแจ้งว่า การประกอบกิจการของบริษัทไม่เข้าข่ายต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนการพิจารณาอนุญาต จึงไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดกิจการและหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. 2561</p>
สิทธิชุมชน กรณีคัดค้านโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวในบริเวณพื้นที่ชุมชน (รายงานที่ 48/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	กรมชลประทาน และจังหวัดพะเยา
ข้อเสนอแนะ	ให้ศึกษาเชิงเปรียบเทียบและพิจารณาทางเลือกอื่นในการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับสภาพทางภูมิศาสตร์และสังคมโดยเฉพาะความต้องการของประชาชนในพื้นที่
ผลการดำเนินการ	กรมชลประทานได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์และสังคม และบรรจุกรณีความต้องการของประชาชนในพื้นที่เข้าแผนงานดำเนินการเองในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รวมทั้งได้ยกเลิกโครงการศึกษาและตัดแผนงานการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวออกจากแผนงานแล้ว

3) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

กรณีตัวอย่างมาตรการหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ทหารคุกคามความเป็นส่วนตัว และควบคุมตัวโดยไม่ได้กระทำความผิด (รายงานที่ 128/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.)
ข้อเสนอแนะ	ให้กำชับเจ้าหน้าที่กรมทหารพรานที่ 44 และเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นบ้านพักเครือญาติของบุคคลเป้าหมาย โดยคำนึงถึงหลักกฎหมายและสิทธิมนุษยชน ตามระเบียบ กอ.รมน.ภาค 4 ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ข้อ 11.4 ที่กำหนดให้การตรวจค้นจะต้องกระทำโดยละมุนละม่อมจะต้องคำนึงถึงหลักนิติธรรม ก่อให้เกิดความเดือดร้อนน้อยที่สุดแก่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ ต้องคำนึงถึงหลักการทางศาสนา ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมของประชาชนในพื้นที่นั้นเป็นสำคัญ และสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนทุกศาสนา อย่างเคร่งครัด และให้เจ้าหน้าที่กรมทหารพรานที่ 44 ดำเนินการเยียวยาผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวแก่ผู้เสียหายด้วย อาทิ การทำความเข้าใจ และการแสดงความขอโทษ
ผลการดำเนินการ	กอ.รมน.ภาค 4 สน. ได้มอบหมายสำนักกฎหมายและสิทธิมนุษยชนจัดชุดบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเรื่องหลักการปฏิบัติตามกฎหมายพิเศษทั้งสามฉบับ รวมทั้งพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับชอุญหาย พ.ศ. 2565 และระเบียบ กอ.รมน. ภาค 4 ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ข้อ 11.4 ซึ่งเป็นแนวทางในการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างยั่งยืน ส่วนหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 44 ได้สร้างความเข้าใจกับครอบครัวของผู้ร้อง ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและลดปัญหาผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจทำร้ายร่างกายขณะทำการจับกุม (รายงานที่ 140/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ข้อเสนอแนะ	ให้กำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม และทุกหน่วยงานในสังกัดให้ปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการบันทึกภาพและเสียงการตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา โดยเคร่งครัด ด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ร่วมจับกุมผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการบันทึกภาพและเสียง โดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทางราชการจัดหาให้ หรือสิ่งอื่นใดที่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ เว้นแต่มีเหตุอันมิอาจกระทำการได้ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้ในบันทึกการจับกุม รวมทั้งให้มีการออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดและมีการใช้กำลังในการจับกุม ต้องรายงานการใช้กำลังต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง โดยระบุรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ถูกจับ สภาพแวดล้อม ระดับและพฤติการณ์ ของการใช้กำลัง ผลของการใช้กำลัง รวมถึงภาพและเสียงที่ได้บันทึกไว้เป็นหลักฐานในขณะทำการจับกุมด้วย
ผลการดำเนินการ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือกำชับไปยังหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว และมีคำสั่งให้อำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เรงรัดการสอบสวนคดีอาญา โดยกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติกรจับและให้เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ โดยบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีและบันทึกการจับกุมและคำสั่งให้มีการบันทึกภาพและเสียงการจับกุมไว้เป็นหลักฐานในขณะทำการจับกุม และเพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นไปตามกฎหมาย

4) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

กรณีตัวอย่างมาตรการหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ

การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมด้วยเหตุแห่งความพิการ กรณีร้องเรียนว่ากรมการขนส่งทางบกไม่อนุญาตให้ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวทำใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ (รายงานที่ 116/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	กรมการขนส่งทางบก
ข้อเสนอแนะ	ให้เร่งรัดการดำเนินการให้ผู้ร้องได้เข้ารับการทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะและกำชับให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2563 ข้อ 8 (2) อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การออกใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะเป็นไปด้วยความรอบคอบมีความชัดเจน และสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับขอรับใบอนุญาตที่มีลักษณะเดียวกันกับผู้ร้อง
ผลการดำเนินการ	กรมการขนส่งทางบกได้ประสานผู้ร้องเข้ารับการทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะและผู้ร้องผ่านการทดสอบตามหลักเกณฑ์และได้รับใบอนุญาตดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กรณีร้องเรียนว่าระเบียบกระทรวงแรงงานกำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม โดยไม่คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย (รายงานที่ 154/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	กระทรวงแรงงาน
ข้อเสนอแนะ	ให้แก้ไขระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. 2564 ข้อ 16 (1) ที่กำหนดว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีสัญชาติไทยเพื่อมิให้เป็นทางเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง รวมทั้งเร่งรัดจัดการเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคมโดยเร็ว

ผลการดำเนินการ	สำนักงานประกันสังคมแจ้งว่า ไม่อาจดำเนินการตามมาตรการได้ เนื่องจากเป็นเพียงข้อคิดเห็น ความแตกต่างทางด้านกฎหมายและข้อกังวลเรื่องการบริหารจัดการด้านงบประมาณเท่านั้น ซึ่ง กสม. เห็นว่า เมื่อระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่าย ผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. 2564 ข้อ 16 (1) เป็นบทบัญญัติที่ ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเชื้อชาติ ตามที่รัฐธรรมนูญ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ให้การรับรองและคุ้มครองไว้ จึงควรมี การปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น เมื่อหน่วยงานมิได้ดำเนินการตามมาตรการหรือข้อเสนอแนะของ กสม. โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จึงจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 36 วรรคสี่
-----------------------	---

5) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว

กรณีตัวอย่างมาตรการหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ

สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว และเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร กรณีร้องเรียนว่าหน่วยงานของรัฐเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งสัญญาณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ของประชาชน โดยอ้างเหตุผลในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (รายงานที่ 62/2564)	
หน่วยปฏิบัติ	กระทรวงกลาโหม และกรมควบคุมโรค
ข้อเสนอแนะ	ให้กระทรวงกลาโหมกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่ชัดเจนในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน จากหน่วยงานอื่น โดยจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นภายใต้วัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมายและ ไม่ละเมิดหรือกระทบสิทธิ และให้กรมควบคุมโรคกำหนดมาตรการดูแลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่เหมาะสมสำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลตำแหน่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประชาชน เพื่อการสอบสวนและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ผลการดำเนินการ	กระทรวงกลาโหมได้แจ้งหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการขอข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนไปยังเจ้าหน้าที่ ทหารแล้ว ส่วนกรมควบคุมโรคได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งมี การพาดพิงถึงตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรักษา การป้องกัน การควบคุมโรคติดต่ออันตราย หรือการเกิดโรค ระบาดซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน
สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว กรณีร้องเรียนว่าถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามและคุกคามความเป็นอยู่ส่วนตัว ทำให้ได้รับความเดือดร้อน (รายงานที่ 138/2565)	
หน่วยปฏิบัติ	สถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ สถานีตำรวจภูธรน้ำยืน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ข้อเสนอแนะ	ให้สถานีตำรวจภูธรวารินชำราบและสถานีตำรวจภูธรน้ำยืนสั่งการเจ้าหน้าที่ในสังกัดให้ยุติการติดตาม หรือสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้องและบุคคลในครอบครัว เพื่อไม่ให้เกิดความหวาดระแวงแก่ผู้ร้อง และบุคคลในครอบครัวทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการเจ้าหน้าที่ ในสังกัดมิให้ติดตามหรือสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันนี้
ผลการดำเนินการ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือไปยังตำรวจภูธรภาค 3 สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจภูธร วารินชำราบ และสถานีตำรวจภูธรน้ำยืนยุติการติดตามหรือสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้องและบุคคล ในครอบครัวทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งมีหนังสือไปยังหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สั่งการเจ้าหน้าที่ ในสังกัดมิให้ติดตามหรือสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

QR code : สรุปผลการติดตามการดำเนินการของหน่วยงานตามมาตรการหรือ ข้อเสนอแนะของ กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3.2 การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้จัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรายกรณี รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ทั้งที่เป็นข้อเสนอแนะที่เสนอโดยตรงต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น 24 เรื่อง อาทิ 1) การคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพจากอันตรายอันเกิดจากการใช้กัญชาที่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ โดยการออกกฎหมายและมาตรการควบคุมการผลิตและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กัญชา 2) การปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายความคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงองค์กรคนพิการที่สมาชิกมีความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ และสถานะของบุคคล 3) การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้ต้องขังข้ามเพศสามารถใช้ออร์โมนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อสุขภาวะทางเพศได้

4) กรณีการควบคุมตัวผู้ต้องหาคดียาเสพติดไว้เพื่อสืบสวนสอบสวนให้ใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้สิทธิผู้ต้องหาได้พบศาลตามหลักสิทธิมนุษยชน 5) การบริหารจัดการมลภาวะทางอากาศในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทบทวนนโยบายห้ามเผา และปรับปรุงกระบวนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศที่ยั่งยืน 6) สิทธิเด็ก กรณีการเข้าถึงบริการสุขภาพของทารกที่คลอดก่อนกำหนดโดยพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา การจัดสรรอุปกรณ์หรือเครื่องมือเฉพาะที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิในการอยู่รอดและสิทธิด้านสุขภาพของเด็ก 7) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเพื่อให้สามารถคุ้มครองเหยี่ยวาผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างเป็นระบบ และ 8) การป้องกันภาวะพิการแต่กำเนิด โดยปรับปรุงสิทธิการเข้าถึงกรดโฟลิกเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของหญิงวัยเจริญพันธุ์และป้องกันภาวะความพิการแต่กำเนิดของเด็กที่จะเกิดในอนาคต เป็นต้น

QR code : ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

3.3 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเป็นหน้าที่และอำนาจของ กสม. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (2) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (2) ประกอบมาตรา 33 มาตรา 40 และมาตรา 44 ที่กำหนดให้ กสม. เฝ้าระวังและติดตาม

เหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างต่อเนื่องโดยให้จัดทำรายงานให้เสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินเพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป โดยคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

รายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยเป็นรายงานปีปฏิทินที่มีเนื้อหาครอบคลุมระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคมของแต่ละปีในการจัดทำรายงาน กสม. ได้ใช้ข้อมูลจากการติดตามเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี การปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจทั้งในส่วนข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนต่อเหตุการณ์สำคัญ การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นในประเด็นสิทธิต่าง ๆ ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคประชาสังคม ภาควิชาการ รวมทั้งการจัดเวทีสมัชชาสิทธิมนุษยชนแล้ว นำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาหรืออุปสรรค เปรียบเทียบตามสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมายภายในและหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามพร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. มีการดำเนินงานในส่วนของการจัดทำรายงานดังกล่าว ดังนี้

3.3.1 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี 2565

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ประจำปี 2565 ส่งให้รัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2566 ซึ่งเป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งได้เผยแพร่รายงานฉบับเต็มทางเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. รายงานได้นำเสนอการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังนี้

1) การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในสถานการณ์เฉพาะ 2 เหตุการณ์ สถานการณ์แรกคือ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในเรื่องการเข้าถึงสิทธิด้านสุขภาพ การศึกษา สิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอผ่านมาตรการช่วยเหลือเยียวยากลุ่มต่าง ๆ ในภาวะที่เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว อุปสรรคในการเข้าถึงมาตรการเยียวยาของผู้สูงอายุ กลุ่มพนักงานบริการ กลุ่มแรงงานนอกระบบและแรงงานข้ามชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ และ

ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ ความท้าทายในการส่งเสริมให้ประชาชนกลับมาทำงานทำและมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมถึงการติดตามให้เด็กจำนวนหนึ่งกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ส่วนสถานการณ์ที่สองคือ การใช้เสรีภาพในการชุมนุมของประชาชนหลายกลุ่มในเรื่องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง และเรียกร้องให้รัฐบาลทบทวนนโยบายและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ชุมนุม และการให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมในปี 2564

2) การประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ประกอบด้วย (1) การเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน ในเรื่องการขอรับการช่วยเหลือและเยียวยาตามกฎหมาย การแก้ไขปัญหาความแออัดในเรือนจำทั่วประเทศและการดำเนินคดีอาญาล่าช้าของพนักงานสอบสวน การเปลี่ยนแปลงโทษประหารชีวิต 3 ระยะเวลา เพื่อนำไปสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศไทย (2) การกระทำทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย ทั้งสถานการณ์และเรื่องที่มีการร้องเรียนต่อ กสม. การเยียวยาแก่ผู้เสียหายและครอบครัว รวมถึงการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 (3) การคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน จากการถูกข่มขู่คุกคาม การทำร้ายร่างกาย การสังหารหรือบังคับให้สูญหาย รวมถึงการใช้กระบวนการทางกฎหมายหรือการฟ้องร้องกลั่นแกล้งเพื่อปิดปาก (Strategic Lawsuit Against Public Participation: SLAPPs) (4) สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งเหตุการณ์ความรุนแรง การวิสามัญฆาตกรรม และการตรวจเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (DNA) และ (5) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสรีภาพของสื่อมวลชนและเสรีภาพในการรวมกลุ่ม ในเรื่องการดำเนินคดีกับผู้ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทาง

ต่าง ๆ การปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนขณะมีการชุมนุม และการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน ตลอดจนความคืบหน้าของร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.

3) การประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1) สิทธิแรงงาน ในเรื่องการเพิ่มความคุ้มครองสิทธิแรงงานในระบบจากการว่างงานหรือการถูกเลิกจ้าง และการเลือกปฏิบัติ การพยายามทำให้แรงงานนอกระบบได้รับความคุ้มครอง เช่นเดียวกับแรงงานในระบบ การแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติในเรื่องใบอนุญาตทำงานและสถานการณ์เข้าเมืองที่ผิดกฎหมาย (2) สิทธิในสุขภาพ ในเรื่องการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของกลุ่มแรงงานข้ามชาติ และเด็กติดตามแรงงานข้ามชาติ ปัญหาสุขภาพจิตของประชาชนที่เพิ่มขึ้นและการเข้าถึงการรักษาพยาบาล สถานการณ์การใช้กัญชาของประชาชนในช่วงที่ยังไม่มีกลไกบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจนและครอบคลุมเพียงพอที่จะป้องกันผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) สิทธิด้านการศึกษา ในเรื่องการจัดการและการเข้าถึงการศึกษาหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มดีขึ้น การประเมินผลการศึกษา รวมถึงความคืบหน้าในการจัดทำกฎหมายด้านการศึกษา (4) สิทธิชุมชน ในการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเรื่องการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนที่ประสบปัญหาที่ดินทำกินทับซ้อนกับโครงการและที่ดินของรัฐ ปัญหาโครงการพัฒนาของรัฐหรือเอกชนที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมและ (5) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ในเรื่องการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) เพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน ให้เกิดผลมากขึ้น ปัญหาหรือข้อท้าทายซึ่งเป็นผลมาจากการติดตามสถานการณ์และดำเนินการของ กสม. ต่อประเด็นหลักตามแผน NAP ด้านแรงงาน ด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านนักปกป้อง

สิทธิมนุษยชน และด้านการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ

4) การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล ประกอบด้วย (1) สิทธิเด็ก ในเรื่องการเข้าถึงระบบรับเงินอุดหนุน การขับเคลื่อนมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การใช้ความรุนแรงในเด็ก การถูกล่วงละเมิดและการแสวงหาประโยชน์ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา สถานการณ์เด็กเสียชีวิตจากการจมน้ำ สถานการณ์การศึกษาและสุขภาพของเด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) สิทธิผู้สูงอายุ ในเรื่องสิทธิในสุขภาพ หลักประกันรายได้ การส่งเสริมการทำงาน การถูกละเมิด สิทธิด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ การหาประโยชน์ในทรัพย์สินและการเอาเปรียบทางกฎหมาย การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การละเลย ทอดทิ้ง และการละเว้นการกระทำ (3) สิทธิคนพิการ ในเรื่องการจัดสวัสดิการ เบี้ยความพิการ การเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ขนส่งสาธารณะและข้อมูลข่าวสาร ธุรกรรมทางการเงิน การศึกษา และการจ้างงาน การถูกระทำความรุนแรง และล่วงละเมิดทางเพศ (4) สิทธิสตรีและความเสมอภาคทางเพศ ในเรื่องปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การถูกคุกคามและการล่วงละเมิดทางเพศ สิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ และการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ (5) ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ/คนไร้รัฐไร้สัญชาติ ในเรื่องการดำเนินงานด้านสัญชาติและสถานะบุคคล การเข้าถึงการศึกษาและสิทธิในสุขภาพ แนวปฏิบัติต่อผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้ลี้ภัย การกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ การช่วยเหลือ และดูแลผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศเมียนมา (6) สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ในเรื่องการแก้ไขปัญหาสิทธิและสถานะบุคคล ผลกระทบต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม ที่ดิน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และ (7) สิทธิของกลุ่มคนจนเมือง ในเรื่องปัญหาความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และการเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

QR code : รายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย
ประจำปี 2565

3.3.2 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยประจำปี 2566

กสม. ได้เฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตั้งแต่เริ่มต้นปี 2566 มาอย่างต่อเนื่อง และได้จัดทำแผนการจัดทำรายงานตามที่กำหนดในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีเค้าโครงประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) สถานการณ์ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง 2) สถานการณ์ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 3) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล และ

4) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีการจัดประชุมและลงพื้นที่เพื่อรับฟังข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาหรืออุปสรรคเปรียบเทียบกับสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ ภายใต้นและหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามแล้วจัดทำเป็นรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยประจำปี 2566 พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในด้านต่าง ๆ เสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

3.4 การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนเป็นหนึ่งในหน้าที่และอำนาจของ กสม. ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (5) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (5) ประกอบมาตรา 27 (2) ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีสที่ต้องมุ่งดำเนินการด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Promotional Function) ซึ่ง กสม. ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ผ่านช่องทางการสื่อสารในหลายรูปแบบ โดยมีการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนได้สนับสนุนให้ทุกภาคส่วน

เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในสังคมไทย สำหรับการดำเนินงานด้านการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ได้มีการจัดทำสื่อเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การปรับเปลี่ยนเจตคติ และเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน การแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือแนวทางการแก้ไขการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อสาธารณชนให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และประชาชน ตลอดจนสื่อมวลชน นอกจากนี้ กสม. ยังได้ประสานงานและพัฒนาเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคประชาสังคม สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

3.4.1 การพัฒนาหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษา สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

1) โครงการสร้างเสริมความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง (Human Rights Executive Program: HREP) เพื่อสร้างเสริมความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนให้กับนักบริหารระดับสูงทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรอิสระ องค์กรตุลาการและสื่อมวลชนเพื่อสามารถนำความรู้ไปขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ขององค์กรได้ในการฝึกอบรมนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 3 ได้นำประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เป็นนโยบายสำคัญของ กสม. มาพูดคุยแลกเปลี่ยนและจัดทำเอกสารวิชาการกลุ่มเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนและการดำเนินงานของภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงศึกษกรณีเฉพาะและจัดทำข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน อาทิ สิทธิชุมชนในการบริหารจัดการน้ำที่ดีและยั่งยืน แนวทางการลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ตามหลักศาสนา สิทธิของผู้เสียหายที่เป็นผู้บกพร่องทางสติปัญญาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และธุรกิจโรงไฟฟ้ากับผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน โดยมี กสม. และที่ปรึกษา กสม. เข้าร่วมรับฟังผลการศึกษาและให้ข้อคิดเห็น พร้อมประเมินผลความตระหนักของผู้เข้าอบรม ซึ่งมีผลการประเมินใน 3 มิติ ได้แก่ (1) การประเมินการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปดำเนินงานและผลลัพธ์ต่อองค์กร คิดเป็นร้อยละ 69.49 (2) การประเมินความเข้าใจและการรับรู้ด้านสิทธิมนุษยชน คิดเป็นร้อยละ 77.95 และ (3) การประเมินด้านทัศนคติและพฤติกรรมความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชน คิดเป็นร้อยละ 95.12

2) โครงการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษา เพื่อสร้างกลไกเรียนรู้และองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ในปีที่ผ่านมา กสม. ได้จัดทำเนื้อหาทรายวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในรูปแบบ e-learning และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อนำคู่มือการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในระดับปฐมวัย-มัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ขยายพื้นที่อบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา (สพม.) สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยมีจังหวัดนำร่อง 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาต้นแบบและกระตุ้นให้สถานศึกษาในสังกัดนำคู่มือการเรียนรู้ 5 ช่วงชั้นไปประยุกต์ใช้และขยายผลไปยังพื้นที่อื่นต่อไป ทั้งนี้ ได้ส่งมอบคู่มือไปยังกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคู่มือในรูปแบบ E-Book เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนต่อสถานศึกษาแล้ว

นอกจากนี้ กสม. ได้พัฒนาโครงร่างเนื้อหาสิทธิมนุษยชนศึกษาพื้นฐาน สำหรับ e-Learning ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา (Problem-based learning) จากงานด้านการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กสม. หรือกรณีศึกษาสิทธิมนุษยชนที่เป็นประเด็นถกเถียงในสังคม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำไปสู่การเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการรวบรวมกรณีศึกษาในประเด็นสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ เพื่อจัดทำร่างหลักสูตรฯ ต่อไป

3.4.2 การสื่อสารข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน

1) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

1.1) การเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงสำหรับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ส.ทร. FM 106 MHz วิทยุครอบครัวข่าว) โดยเผยแพร่สโปตวิทยุรณรงค์การเคารพสิทธิมนุษยชน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และการสัมภาษณ์สด ออกอากาศในรายการต่าง ๆ ของทางสถานี เช่น รายการคุยกันเช้านี้ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการโหนกระแส เป็นต้น

1.2) การเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา (FM 87.5 MHz) ผ่านรายการคุยกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทุกวันพุธ เวลา 21.00 นาฬิกา

2) การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และสื่อการเรียนรู้ กสม. ร่วมกับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ผลิตสื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและรณรงค์การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเรื่อง “เรื่องผิวเมื่อยุงได้” แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 “ตีลูก ตบเมีย = ติดคุก” ตอนที่ 2 “เสือก = ช่วย” และตอนที่ 3 “ความรุนแรงในครอบครัว = คดีอาญา” เผยแพร่ในสื่อออนไลน์ Facebook และ YouTube เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองผู้ที่พบเห็นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง หากเป็นการกระทำโดยสุจริต

กสม. ยังได้ร่วมมือกับสถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ผลิตสื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองสำหรับเด็กและเยาวชน ชุดที่ 2 จำนวน 18 ตอน เผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ได้แก่ Tiktok Reels บน Facebook และ YouTube Short และร่วมจัดกิจกรรมอบรมและพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและเยาวชนและเครือข่ายเยาวชนเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองประจำปี 2565 ในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง (กรุงเทพมหานคร) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นครราชสีมา) และภาคเหนือ (เชียงใหม่) เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับเครือข่ายแกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ต่อประเด็นสิทธิพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนี้ สำนักงาน กสม. ได้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทแผ่นพับ และสื่อประชาสัมพันธ์ ประเภทกระเป๋าผ้า เพื่อใช้สำหรับเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้โครงการ กิจกรรม และนิทรรศการต่าง ๆ เช่น โครงการผู้ตรวจการแผ่นดินสัญจรพบประชาชน ครั้งที่ 48-50 นิทรรศการ “พลังจมูก The Power of Nose, the Power of Right to Clean Air” ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร และโครงการบูรณาการสานเครือข่ายศาลรัฐธรรมนูญสู่ประชาชน ประจำปี พ.ศ. 2566 เป็นต้น

3) จัดหมายข่าวมุมมองสิทธิ กสม. ได้จัดทำจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ในรูปแบบ e-newsletter ผ่านเว็บไซต์สำนักงาน กสม. เพื่อเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ต่อสาธารณะ โดยมีวาระเผยแพร่เป็นฉบับรายเดือน ปีละ 12 ฉบับ เผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมาย

ที่หลากหลาย ได้แก่ ประชาชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม นักเรียน นิสิต นักศึกษา และภาคี เครือข่ายของ กสม. ทั้งนี้ ได้จัดทำแบบประเมินออนไลน์ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน บทบาทหน้าที่ของ กสม. และความพึงพอใจจากผู้อ่าน ซึ่งผลคะแนน อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยผู้อ่านเห็นว่าเนื้อหา มีความน่าเชื่อถือทันต่อสถานการณ์และสามารถนำไปใช้ เป็นประโยชน์ได้

4) **แถลงการณ์ กสม.** กสม. ได้ออกแถลงการณ์ เพื่อแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อห่วงกังวล ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สุ่มเสี่ยงหรือมีการละเมิด

สิทธิมนุษยชน เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน จำนวน 10 ฉบับ อาทิ การแถลงการณ์เรื่อง (1) การละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างร้ายแรง กรณีเหตุการณ์ยิงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลอุทัยสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู (2) ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณี ความรุนแรงจากการสกัดกั้นการเคลื่อนขบวนของผู้ชุมนุม (3) กรณีชาวเมียนมาหนีภัยความไม่สงบเข้ามา ในประเทศไทย และ (4) สิทธิเด็ก กรณี “หยก” ไม่มีชื่อ ในระบบการศึกษาของรัฐ

QR code : แถลงการณ์ กสม. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

5) **แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ กสม.** ได้จัด กิจกรรมการแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ เป็นประจำทุกวันพฤหัสบดี เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง โดยมี กสม. และผู้บริหารสำนักงาน กสม. เป็นผู้แถลงข่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการแถลงข่าวเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของ กสม. ที่มีต่อรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

เพื่อแสดงความห่วงใยและเสนอแนะแนวทางเพื่อส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน และเผยแพร่ ผลสำเร็จในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงาน กสม. และเฟซบุ๊กสำนักงาน กสม. จำนวน 46 ครั้ง

QR code : ข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3.4.3 โครงการ/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนเชิงประเด็น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสร้างพลังขับเคลื่อนความร่วมมือส่งเสริมวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน โดยมีโครงการ/กิจกรรมสำคัญ อาทิ

1) **การจัดกิจกรรมในประเด็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ กสม.** ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนประเด็นของผู้มีความหลากหลายทางเพศอย่างต่อเนื่อง ทั้งเรื่องของการผลักดันกฎหมายว่าด้วยการก่อตั้งครอบครัว การรับรองอัตลักษณ์ของบุคคลหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคลดังกล่าว โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ

(1) การจัดกิจกรรมภายใต้ชื่อ “Taipride - ตัดขวางเชื่อมโยง Intersectionality” เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้กับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ มีโอกาสแสดงจุดยืนของตนเอง (2) การเชิดชูบุคคลหลากหลายทางเพศ โดย กสม. และสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรร่วมจัดพิธีมอบ “รางวัลวรรณนาวิศร” ซึ่งเป็นรางวัลแห่งความหลากหลายทางเพศระดับชาติและระดับสากล โดยมีบุคคลได้รับรางวัล จำนวน 6 ราย หน่วยงาน จำนวน 4 ราย สื่อมวลชน จำนวน 1 ราย และสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 1 ราย ส่วนองค์กรภาคธุรกิจไม่มีองค์กรที่ผ่านหลักเกณฑ์การให้รางวัล และ (3) การเข้าร่วมกิจกรรม “บางกอกไพรด์พาเหรด Bangkok Pride month 2023” ณ บริเวณแยกปทุมวัน ถึงแยกราชประสงค์ กรุงเทพมหานคร โดยมีการร่วมเดินขบวนไพรด์ พาเหรด (Pride Parade) เพื่อรณรงค์ขับเคลื่อนเรื่องสิทธิความเท่าเทียมทางเพศซึ่งมีการเรียกร้องในประเด็นสำคัญ เช่น การรับรองเพศสภาพ (Gender Recognition) การสมรสเท่าเทียม (Marriage Equality) สิทธิของพนักงานบริการทางเพศ (Sex Worker’s rights) และสวัสดิการถ้วนหน้าสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ (Equal Right to Health) เป็นต้น

2) การจัดกิจกรรมในประเด็นกลุ่มชาติพันธุ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ร่วมขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมสุขภาวะของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและคนไทยพลัดถิ่นให้เกิดความสำเร็จเป็นรูปธรรมผ่านการร่วมจัดกิจกรรม ได้แก่ (1) “กิจกรรมงานรวมญาติชาติพันธุ์ชาวเล อันดามัน ครั้งที่ 12 พื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์กับความยั่งยืนในการพัฒนา (SDGs)”

เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขององค์กรภาคีสันับสนุนเครือข่ายประชาคมพื้นที่เขตส่งเสริมและคุ้มครองทางวัฒนธรรมชาวเลทับตะวันนาร่อง (2) การจัดงานสมัชชาระดับชาติว่าด้วยสภาพคนเฝ้าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2566 “พลังเยาวชนคนเฝ้าพื้นเมือง ร่วมสร้างสรรค์สังคมสู่การเปลี่ยนแปลง” ร่วมกับสภาพคนเฝ้าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยมีการติดตามความคืบหน้าการเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยสภาพคนเฝ้าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ และ (3) การร่วมเสนอแนวทางการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแผนการขับเคลื่อนการป้องกันและส่งเสริมสุขภาวะของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและคนไทยพลัดถิ่นให้เกิดเป็นรูปธรรม และการขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยบริการวิชาการ นิติชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกัน

3) การจัดกิจกรรมในประเด็นกระบวนการยุติธรรม กสม. ร่วมกับสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ จัดเวที “สื่อมวลชนกับการเสนอข่าวสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม” เพื่อทบทวนหลักการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้สอดคล้องกับหลักการด้านสิทธิมนุษยชน และเพื่อให้สื่อมวลชนได้ร่วมยกระดับในการปกป้องและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในการปฏิบัติต่อผู้ตกเป็นข่าว เช่น ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย พยาน และประชาชนทั่วไป เนื่องจากพบว่าสื่อมวลชนมีการนำเสนอข่าว ภาพข่าว

ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์ที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน และการจัดกิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แนวปฏิบัติสภากาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เรื่อง การนำเสนอข่าว การแสดงความคิดเห็นและภาพข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรม ร่วมกับผู้แทนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม บุคลากรในการกู้ชีพ/กู้ภัย นักวิชาการ และผู้แทนสำนักงาน กสม. เพื่อลดการนำเสนอข่าว/ภาพข่าว ตลอดจนความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมและการดำเนินคดีอาญาที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคลต่าง ๆ

3.4.4 การพัฒนาความร่วมมือ และขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และภาคเอกชน

1) การพัฒนาความร่วมมือและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนกับองค์กรภาคี

1.1) สำนักงาน กสม. ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยบูรพา สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ส่งเสริมการประกอบธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคมเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชน และเป็นไปตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับผู้ประกอบการหรือผู้แทน

ของผู้ประกอบการในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) อีกทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายองค์กรธุรกิจต้นแบบภาคตะวันออกที่ดำเนินธุรกิจที่เคารพต่อสิทธิมนุษยชน

1.2) สำนักงาน กสม. ได้ร่วมมือกับ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME D Bank) และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต โดยได้มีการประชุมหารือร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาหลักสูตรการอบรมธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs รวมทั้งรายละเอียดรายการตรวจสอบ (Check List) ซึ่งเป็นเครื่องมือประเมินตนเองเพื่อให้มั่นใจว่าการประกอบธุรกิจมีความสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากล และกำหนดแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมกับธุรกิจ SMEs โดยมีแผนการจัดอบรมให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชน จากนั้นจะมีการติดตามเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่เข้าร่วมอบรม ทั้งในมิติการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและการลงทุนทางธุรกิจ

2) การพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในด้านอื่น ๆ

กสม. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมความร่วมมือเช่น (1) การร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล และองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย จัดสัมมนาออนไลน์เรื่อง “ศาสนา และการคุ้มครองเด็ก : บทบาทและประสบการณ์ขององค์การศาสนาในการคุ้มครองเด็ก” เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการปกป้องเด็กในระดับชุมชน รวมถึงการรับฟังและแลกเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อนงานด้าน

คุ้มครองเด็กกับภาคศาสนา (2) การร่วมจัดกิจกรรม “สมัชชาเพื่อสื่อสาธารณะ ประจำปี 2565” กับไทยพีบีเอส ในหัวข้อ “พลังสื่อสาธารณะ ขับเคลื่อนสิทธิจากเสียงประชาชนสู่...สังคมที่เป็นธรรม” และ “มาตี! มาสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ปักซีได้แห่งความสุข” เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงบทบาทและความคิดเห็น พร้อมนำเสนอสื่อสาธารณะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ และขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ (3) การจัดประชุมร่วมกับองค์กรเครือข่าย กลุ่มเป้าหมายที่เป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อทิศทางการทำงานร่วมกันในด้านการคุ้มครอง เฝ้าระวัง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนร่วมกัน

3) การจัดงาน “สมัชชาสิทธิมนุษยชน” ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 23 - 24 สิงหาคม 2566 เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากเครือข่ายเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และแสวงหาแนวทางในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาประเด็นสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรภาคประชาสังคม และผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ

ที่เกี่ยวข้อง กสม. ได้กำหนดประเด็นสิทธิมนุษยชน และแนวทางที่จะขับเคลื่อนร่วมกับภาคีเครือข่าย 5 ประเด็นได้แก่ (1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มุ่งผลักดันการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อเป็นหลักประกันการเข้าถึงความยุติธรรมสำหรับทุกคน และติดตามการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย (2) สิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อม มุ่งผลักดันการจัดทำกฎหมายกลางด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเข้าถึงความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อม (3) การแก้ไขปัญหากลุ่มสถานะบุคคล มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการไร้รัฐไร้สัญชาติร่วมกันในระดับพื้นที่ และผลักดันให้ทบวงกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์พร้อมติดตามและเร่งแก้ไขปัญหาเพื่อขจัดความไร้รัฐไร้สัญชาติให้หมดไป (zero statelessness) (4) การจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล มุ่งขับเคลื่อนให้มีกฎหมายกลางว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และยกเลิกกฎหมายที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และ (5) การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว มุ่งผลักดันการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและพัฒนากลไกการคุ้มครองผู้เสียหาย

QR code : ข้อมูลร่วมกับเครือข่ายสมัชชาสิทธิมนุษยชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3.4.5 การกระตุ้นและสร้างบุคคลต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Idol)

กสม. ได้คัดเลือกบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2565 เพื่อยกย่อง เชิดชู และประกาศเกียรติคุณบุคคลและองค์กรที่อุทิศตนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้สังคมได้รับรู้ สร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ประวัติ ผลงานที่ได้รับรางวัลให้เป็นแบบอย่าง และเป็นแรงบันดาลใจแก่บุคคลอื่นในสังคม บุคคลและ

องค์กรดีเด่นที่จะได้รับการคัดเลือก 9 รางวัล ประกอบด้วย (1) ประเภทบุคคลทั่วไป 6 รางวัล (2) ประเภทองค์กรภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ/องค์กรมหาชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 รางวัล (3) ประเภทองค์กรภาคเอกชน/ภาคประชาสังคม/ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน 1 รางวัล และ (4) ประเภทบุคคลหรือองค์กรสื่อมวลชน 1 รางวัล ทั้งนี้ ได้กำหนดพิธีมอบรางวัลประจำปี 2565 ในงานวันสิทธิมนุษยชนสากล 10 ธันวาคม ประจำปี 2566 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2566

QR code : รายชื่อบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2565

3.5 การดำเนินงานของสำนักงานในส่วนภูมิภาค

กสม. ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงประชาชน จึงมีนโยบายจัดตั้งสำนักงานในส่วนภูมิภาคเพื่อขยายขอบเขตการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนและสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสม. ส่วนกลางในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการรับเรื่องร้องเรียน ประสาน ตรวจสอบ และติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ด้านการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และด้านการส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภูมิภาค อันจะช่วยให้การทำงานของ กสม. มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยปัจจุบันได้จัดตั้งสำนักงานในส่วนภูมิภาคแล้ว 2 แห่ง คือ สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้ เปิดดำเนินการในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 และสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดดำเนินการในเดือนตุลาคม 2566 ซึ่งในอนาคตมีแผนที่จะจัดตั้งให้ครบทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อต่อยอดการทำงานเชิงรุกของ กสม. ในการให้บริการด้านการส่งเสริม คุ้มครองและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

3.5.1 ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

สำนักงาน กสม. ส่วนภูมิภาค ได้รับเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 53 คำร้อง โดยดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 34 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 64.15 และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 19 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 35.85 แบ่งเป็นประเภท

- 1) สิทธิและสถานะบุคคล กรณีขอให้ประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเรื่องสถานะทางทะเบียนราษฎรเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต และสามารถเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐ
- 2) สิทธิเด็ก กรณีขอให้ประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้แก่เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบากในพื้นที่ตำบลบ่อทราย จังหวัดสงขลา เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายกำหนดไว้
- 3) สิทธิในความเป็นส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียงและครอบครัว อันเกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น กรณีร้องเรียนว่ากองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้าจัดทำสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ทำให้ได้รับความเสียหายและด้อยค่านักปกป้อง

สิทธิมนุษยชน และ 4) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินอันเกี่ยวเนื่องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีร้องเรียนว่าคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐ

จังหวัดนครศรีธรรมราช พิจารณาการโต้แย้งสิทธิครอบครองที่ดิน โดยไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

QR code : กรณีตัวอย่างผลการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

3.5.2 ด้านการส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ส่วนภูมิภาค ได้ขับเคลื่อนกระบวนการงานเพื่อสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนตามแผนยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570 โดยการพัฒนาความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และภาคเอกชนซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1) การดำเนินงานของสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1) การพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาสู่ชุมชน (Human Rights City: HRC) ร่วมกับคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมูลนิธิฟรีดริช เนามัน ประเทศไทย จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ 7 - 9 กรกฎาคม 2566 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนผ่านกระบวนการเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนตามหลักการสากล ให้แก่นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี รวมถึงลงพื้นที่ชุมชนในจังหวัดเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปขับเคลื่อนให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนในสังคมและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี (Ubon Human Rights City Mini Hackathon) โดยนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้ได้นำเสนอผลงานขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในงานสมัชชาสิทธิมนุษยชนของ กสม. เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ด้วย ซึ่งจากการประเมินผล พบว่า

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ตอบแบบทดสอบผ่านการประเมินผลความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชน คิดเป็นร้อยละ 96

1.2) การร่วมส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ โครงการบูรณาการทางสังคม สร้างเยาวชนตระหนักรู้สู่การพิทักษ์สิทธิมนุษยชนอย่างยั่งยืน ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย และองค์การแพลนอินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อนโยบายของสถานศึกษาของเด็กและเยาวชนในภูมิภาค ให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานและเข้าถึงสิทธิของตนเอง พร้อมจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสิทธิของนักเรียนและการร่วมเป็นวิทยากรจัดกิจกรรมส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในสถานศึกษาเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน ตลอดจนการให้ความรู้ด้านกฎหมายในเรื่องสิทธิในกระบวนการยุติธรรมภายใต้โครงการอุปถัมภ์ยุติธรรม ครั้งที่ 2 เป็นต้น

1.3) การจัดอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ โดยร่วมกับกรมราชทัณฑ์ เรือนจำกลางขอนแก่น ในฐานะเรือนจำประธานเขต 4 เพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมาย ปลูกฝังจิตสำนึกในประเด็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรม การมีวินัย การเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รวมถึงการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมออกบูธคลินิกสิทธิมนุษยชน ณ สถานีรถไฟจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้คำปรึกษาและรับเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชน ภายใต้กิจกรรม KKV CSV มหาวิทยาลัยขอนแก่นร่วมสร้างคุณค่าสู่สังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งมีประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่เข้าร่วมงานมากกว่า 2,000 คน

2) การดำเนินงานของสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้

2.1) การพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

สิทธิมนุษยชนในพื้นที่รายประเด็นสิทธิ อาทิ ด้านสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการจัดเวทีเสวนา เรื่อง “สถานการณ์สิทธิชุมชน และสิ่งแวดล้อมกับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน” และเรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนร่วมกันของเครือข่ายประชาชนกับ กสม.” เพื่อให้ความรู้และส่งเสริมบทบาทของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และกลไกคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2565 ณ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ตัวแทนเครือข่ายนักปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม ถึง 2 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรมบรรจงบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ตัวแทนเครือข่ายนักปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ (นอกเหนือพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้) **ด้านสิทธิสตรี** กสม. ได้จัดกิจกรรมการอบรมเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายผู้ทำงานด้านสิทธิสตรีในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา สตูล และพัทลุง) เพื่อร่วมขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เมื่อวันที่ 14 - 15 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรมอัลฟาฮัจย์ จังหวัดสงขลา โดยมีการอภิปรายบรรยาย และประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนสถานการณ์ พร้อมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อ กสม. **ด้านสถานะบุคคล** กสม. จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้และรับฟังสภาพปัญหาและสถานการณ์สิทธิมนุษยชน โดยแบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมประเด็นกลุ่มคนไทยพลัดถิ่น จัดขึ้นในพื้นที่จังหวัดระนอง และพังงา เมื่อวันที่ 12 -15 กรกฎาคม 2566 และกิจกรรมประเด็นชาติพันธุ์ชาวเลจัดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ 12-13 กันยายน 2566 เพื่อร่วมจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน มีกลุ่มเป้าหมาย คือ เครือข่ายนักปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน และผู้นำด้านสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิสถานะบุคคล และ

ด้านสิทธิเด็ก กสม. ร่วมกับสถาบันยูทิวทัศน์แห่งประเทศไทย และองค์การแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จัดอบรมให้ความรู้ในหัวข้อ “บทบาทหน้าที่มาพร้อมกับหลักสิทธิมนุษยชนและสิทธิเด็ก - เข้าใจและเรียนรู้สิทธิฉบับเยาวชน” แก่แกนนำเยาวชน และเครือข่ายสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชน สร้างการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นนักยูทิวทัศน์สิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2566

2.2) การพัฒนาความร่วมมือกับคณะทำงานในพื้นที่ระหว่าง กสม. กับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เพื่อร่วมขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือคนไทยไร้สัญชาติกับคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรมการปกครอง และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ผ่านโครงการของ ศอ.บต. เป็นกิจกรรม “การตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม (DNA)” ณ สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองโกตาบารู รัฐกลันตัน สหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อขจัดปัญหาการไร้รัฐให้หมดไปภายใน 10 ปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับโครงการ Global Campaign to End Statelessness by 2024 หรือ #IBelong ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees: UNHCR) และร่วมผลักดันการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้โครงการอำนวยความสะดวกและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

ซึ่งครูผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เข้าพิธีรับมอบแล้วเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566 ณ โรงแรมเซาท์เทิร์นวิว จังหวัดปัตตานี นอกจากนี้ กสม. ยังได้ประสานความร่วมมือกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน. ภาค 4 สน.) เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกำหนดแนวทางการร่วมมือใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่ (1) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน อาทิ การจัดอบรมสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง (2) การเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน อาทิ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน และ (3) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน อาทิ การกำหนดกลไกดำเนินงานกรณีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง เป็นต้น

2.3) โครงการส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทางศาสนาและนักวิชาการศาสนา กสม. จัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการสร้างเสริมความรู้และความตระหนักเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่กลุ่มผู้นำทางศาสนาและนักวิชาการศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อวันที่ 15 - 16 กุมภาพันธ์ 2566 ณ โรงแรม ซี.เอส.ปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เสริมสร้างให้กลุ่มผู้นำทางศาสนาและนักวิชาการศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความรู้

ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน (2) พัฒนาศักยภาพให้ผู้แทนกลุ่มผู้นำทางศาสนาและนักวิชาการศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถสื่อสารถ่ายทอดความรู้ และสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนให้แก่ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนของตนได้ และ (3) พัฒนาให้กลุ่มผู้นำทางศาสนาและนักวิชาการศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นกลไกด้านสิทธิมนุษยชนระดับพื้นที่ในการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับ กสม.

(2) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ตัวแทนภาคประชาสังคม กสม. ร่วมกับสถาบันนิติวัชร์ และสำนักงานอัยการสูงสุด จัดกิจกรรมตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ตัวแทนภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ระหว่างวันที่ 5 - 7 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรม ซี.เอส.ปัตตานี จังหวัดปัตตานี เพื่อส่งเสริมศักยภาพภาคประชาสังคมและประชาชนให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการทรมานและบังคับบุคคลสูญหายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มาตรา 29

3.6 การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน

การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีการศึกษาวิจัยเพื่อนำผลการศึกษามาประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวม 4 โครงการ ประกอบด้วย โครงการวิจัย

ที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) จำนวน 3 โครงการ วงเงินงบประมาณ 1,000,000 บาท* และโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จำนวน 1 โครงการหลัก 4 โครงการย่อย วงเงินงบประมาณ 1,600,000 บาท ซึ่งมีผลการดำเนินโครงการ ดังนี้

โครงการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ดำเนินการแล้วเสร็จ
จำนวน 3 โครงการ

- 1) โครงการศึกษาผลกระทบของอุตสาหกรรมกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน : นำตาลกับห่วงโซ่อุปทาน*
- 2) โครงการธุรกิจเหมืองทองคำกับการละเมิดสิทธิชุมชน : ปัญหาและแนวทางการแก้ไขในอนาคต จากกรณีตัวอย่างของจังหวัดจันทบุรี*
- 3) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน*

โครงการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

อยู่ระหว่าง
ดำเนินการ
จำนวน 1 โครงการ
หลัก/4 โครงการย่อย

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือ มาตรฐานและระบบป้องกัน คຸ້ມครองและเยียวยาตามพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุ้คคลสูญหาย พ.ศ. 2565 และพิธีสารเลือกรับของ
อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประตบตีหรือการลงโทษอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือ
ที่ย้ายักคืดศรี**

- 1.1) โครงการวิจัยแนวทางจัดตั้งกลไกป้องกันระดับชาติและพัฒนามาตรฐานการตรวจสถานที่คຸ້มขัง
ตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประตบตีหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย
ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย้ายักคืดศรี
- 1.2) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติและหลักสูตรการสืบสวนสอบสวนที่เคารพสิทธิมนุษยชนและ
มีประสิทธิผล
- 1.3) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานและระบบการให้ความเห็นทางการแพทย์ เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบ
และเยียวยาผู้เสียหายจากการทรมาน
- 1.4) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานและระบบการเยียวยาผู้เสียหายจากการทรมาน และบังคับสูญหาย

* เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยเป็นโครงการของปีงบประมาณ
พ.ศ. 2565 ที่ได้รับความเห็นชอบจาก สกสว. ให้ขยายระยะเวลาดำเนินการได้อีก 1 ปีงบประมาณ และทั้ง 3 โครงการได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนตุลาคม 2566

** เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งมีกำหนดจะดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

QR code : ผลการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2566

3.7 การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ดำเนินการ
ตามหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมความร่วมมือ
และประสานงานกับเครือข่ายสถาบันสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่ กสม.
เป็นสมาชิกผ่านการจัด/เข้าร่วมการประชุมและกิจกรรม
ต่าง ๆ เพื่อติดตามพัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ
ระหว่างประเทศ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และตัวอย่างที่ดี
ในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน สนับสนุนความร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมและคຸ້ມครองสิทธิมนุษยชนในประเด็นสำคัญ
ตลอดจนเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กรสู่สากล
เพื่อฟื้นฟูความน่าเชื่อถือของ กสม. ในฐานะสถาบันที่มี
ความเป็นอิสระตาม “หลักการปารีส” (Paris Principles)
อันเป็นบรรทัดฐานสากลในการดำเนินงานของสถาบัน
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้ กสม. ยังได้ติดตาม
การปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน
ของไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการพบปะหารือกับ
ผู้แทนหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

องค์กรพัฒนาเอกชนต่างประเทศ และผู้แทนคณะทูต
ต่างประเทศในประเทศไทยเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น
เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญ แนวทาง
การส่งเสริมและคຸ້ມครองสิทธิมนุษยชนในด้านต่าง ๆ
รวมทั้งเพื่อแสวงหาความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชน
ระหว่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.7.1 ความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

กสม. เป็นสมาชิกในกรอบความร่วมมือ 3 ระดับ ดังนี้

1) กรอบความร่วมมือเครือข่ายพันธมิตรระดับ
โลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global
Alliance of National Human Rights Institutions:
GANHRI) กสม. ได้เข้าร่วมประชุมประจำปีของ GANHRI
เมื่อเดือนมีนาคม 2566 ซึ่งได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ
แผนยุทธศาสตร์ของ GANHRI ปี ค.ศ. 2023 - 2027
และการแก้ไขบทบัญญัติของธรรมนูญ GANHRI
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินสถานะ

และความเชื่อมั่นต่อการทำหน้าที่โดยอิสระของสถาบันสมาชิก ตลอดจนร่วมรับรองถ้อยแถลงผลการประชุมเพื่อแสดงเจตนาธรรมและความมุ่งมั่นในการดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการปารีส รวมถึงความร่วมมือผ่านกลไกต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่ได้รับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนให้เกิดผลเป็นจริง นอกจากนี้ กสม. ได้ร่วมเรียกร้องให้ GANHRI มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเด็นสิทธิของผู้สูงอายุ และเพิ่มการสนับสนุนการทำงานของคณะทำงานว่าด้วยสิทธิของผู้สูงอายุของ GANHRI รวมทั้งเรียกร้องให้คณะทำงานด้านผู้สูงอายุของสหประชาชาติ (UN General Assembly's Open-Ended Working Group on Ageing: OEWGA) มีข้อเสนอแนะไปยังสมัชชาสหประชาชาติให้เริ่มต้นกระบวนการร่างสนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิของผู้สูงอายุ เพื่อผลักดันให้สิทธิของผู้สูงอายุเป็นหนึ่งในสิทธิมนุษยชนกระแสหลักต่อไป

2) ครอบคลุมความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions: APF)⁶ กสม. ได้เข้าร่วมการประชุมใหญ่ของ APF เมื่อเดือนกันยายน 2566 ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย และประธาน กสม. ได้ร่วมเป็นผู้อภิปรายในหัวข้อ “การขับเคลื่อนปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเพื่อเสรีภาพ

ความเสมอภาคและความยุติธรรมสำหรับทุกคน” โดยได้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ตามหน้าที่ และการตอบสนองต่อสถานการณ์สำคัญต่าง ๆ รวมทั้งได้ร่วมรับรองแถลงการณ์เดลี (Delhi Declaration) ร่วมกับสมาชิก APF ที่ยืนยันถึงความมุ่งมั่นในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมถึงเน้นย้ำความสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในการจัดการกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ กสม. ยังได้มีความร่วมมือกับ APF ดำเนินโครงการสร้างความตระหนักรู้และเสริมสร้างเครือข่ายด้านสิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อมผ่านการศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมในระดับภูมิภาค 2 ฉบับ ได้แก่ ความตกลงเอสคาซู (Escazú)⁷ และอนุสัญญาอาร์ฮุส (Aarhus)⁸ พร้อมทั้งจัดประชุมกับเครือข่ายด้านสิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อมเพื่อรับฟังความคิดเห็นภาคส่วนต่าง ๆ สำหรับนำไปประมวลเป็นข้อเสนอแนะต่อการพัฒนากรอบแนวคิด/ตราสารระดับภูมิภาคว่าด้วยสิทธิในสิ่งแวดล้อมของอาเซียนต่อไป

3) ครอบคลุมความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia National Human Rights Institutions Forum: SEANF)⁹ ในปี 2566 กสม. ได้ดำรงตำแหน่งประธาน SEANF ต่อจากสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ และได้สานต่อความร่วมมือของสมาชิก

⁶ สมาชิกของ APF ประกอบด้วย สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวม 26 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน ออสเตรเลีย บาห์เรน บังกลาเทศ อินเดีย อินโดนีเซีย อิรัก จอร์แดน คาซัคสถาน เกาหลีใต้ ศรีลังกา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ มองโกเลีย เมียนมา เนปาล นิวซีแลนด์ โอมาน ปาเลสไตน์ ฟิลิปปินส์ กาตาร์ ซามัว ศรีลังกา ไทย และติมอร์-เลสเต

⁷ ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูล การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมในละตินอเมริกาและแคริบเบียน

⁸ อนุสัญญาอาร์ฮุส (Aarhus Convention) หรืออนุสัญญาว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสาธารณะ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในคดีสิ่งแวดล้อม ค.ศ. 1998

⁹ สมาชิกของ SEANF ประกอบด้วย สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคที่มีการจัดตั้งแล้ว 6 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และติมอร์ - เลสเต

SEANF ในการผลักดันการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF ปี 2565 - 2569 ซึ่งกำหนดประเด็นการดำเนินงานที่สำคัญ 4 ประเด็น¹⁰ โดยในส่วนของไทย กสม. ได้รับเป็นสถาบันที่มีบทบาทนำในการผลักดันประเด็นสำคัญที่ 3 ในยุทธศาสตร์ SEANF คือ การป้องกันการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมานและจัดประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้มีส่วนได้เสียเพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติและสนับสนุนให้สถาบันสมาชิกแต่ละแห่งมีแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนประเด็นนี้ในประเทศของตน นอกจากนี้ กสม. ยังได้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง SEANF กับกลไกด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียนหรือคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights: AICHR) รวมทั้งความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคม เช่น Forum Asia/ANNI และ World Justice Project ในประเด็นที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน เช่น การป้องกันการทรมาน การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในการจัดการกับข่าวปลอม และการพัฒนาดัชนีด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น

3.7.2 การติดตามการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ติดตามการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแรงงานสัมพันธ์และแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ จากข้อเรียกร้องขององค์กร

ภาคประชาสังคมที่ให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 87 และ 98 เกี่ยวกับสิทธิของแรงงานในการรวมตัว และการร่วมเจรจาต่อรอง ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการพื้นฐานด้านแรงงานที่สำคัญที่ประเทศสมาชิก ILO รวมถึงไทยควรดำเนินการ แม้จะยังไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว โดย กสม. ได้จัดการประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลและข้อคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนองค์กรนายจ้าง ผู้แทนองค์กรลูกจ้าง องค์กรภาคประชาสังคมและผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน รวม 2 ครั้ง เมื่อเดือนมีนาคมและกันยายน 2566 เพื่อประมวลข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ได้มาประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการเป็นภาคีอนุสัญญาทั้ง 2 ฉบับข้างต้นต่อไป

3.7.3 ความร่วมมือกับหน่วยงานของสหประชาชาติ องค์กรต่างประเทศ ภาคประชาสังคม และคณะทูตานุทูตที่ประจำอยู่ในประเทศไทย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้มีการพบหารือกับผู้แทนของหน่วยงานของสหประชาชาติ องค์กรต่างประเทศ ภาคประชาสังคม และคณะทูตต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศและในภูมิภาค และหารือเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐและภาคประชาสังคมในด้านสิทธิมนุษยชน และการพัฒนาฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสม. ให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

¹⁰ ประเด็นการดำเนินงานที่สำคัญตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF ปี พ.ศ. 2565 - 2569 ได้แก่ (1) สิทธิมนุษยชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (2) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (3) การป้องกันการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และ (4) การเสริมสร้างให้ SEANF เป็นสถาบันที่น่าเชื่อถือ เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ

3.8 การวิเคราะห์ผลการติดตามการดำเนินงานตามหน้าที่ และอำนาจ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 24 ประกอบข้อ 5 กำหนดให้สำนักงาน กสม. สรุปและวิเคราะห์ผลการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนที่ กสม. ได้เสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อ กสม. ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน ได้แก่ 1) ผลการดำเนินการตามมาตรการหรือข้อเสนอแนะ ในรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน จำนวน 136 เรื่อง (184 คำร้อง) 2) ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปี 2565 จำนวน 42 ประเด็นย่อย 3) ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ในรายงานข้อเสนอแนะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) จำนวน 6 เรื่อง และ 4) ผลการดำเนินการตามข้อเสนอในการสร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน จำนวน 2 เรื่อง

ผลสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของ กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือเป็นแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน จากการติดตามพบว่า ส่วนใหญ่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการที่เป็นไปตามหรือสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญ เช่น กรณีกรมชลประทานได้จัดทำแนวทางบริหารจัดการน้ำ

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์และสังคม และนำกรณีความต้องการของประชาชนในพื้นที่บรรจู่ไว้ในแผนงานที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รวมทั้งได้ยกเลิกโครงการศึกษาและตัดการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ลาวออกจากแผนงาน กรณีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงแก้ไขระเบียบข้อบังคับในการเข้าเรียน สอบวัดผล และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และกำหนดขั้นตอนการขออนุญาตแต่งกายตามเพศสภาพ กรณีกรมราชทัณฑ์จัดอาหารที่มีประโยชน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้ต้องขังตามข้อเสนอแนะของ กสม. และจัดสรรอัตราค่าล้างบุคลากรทางการแพทย์ประจำสถานพยาบาลของเรือนจำให้เหมาะสมกับสัดส่วนจำนวนผู้ต้องขัง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม มีบางกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กสม. จึงได้ขับเคลื่อนโดยการจัดประชุมหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อเสนอแนะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ/หรือจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี และ/หรือเผยแพร่รายงานหรือผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปแล้ว ได้แก่ 1) กรณีสำนักงานประกันสังคมไม่แก้ไขระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเป็นกรรมการในคณะกรรมการประกันสังคม พ.ศ. 2564 ที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเชื้อชาติ ทั้งนี้ กสม. เห็นควรให้แก้ไขระเบียบดังกล่าว แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอ้างว่าเป็นเพียงข้อคิดเห็นความแตกต่างทางด้านกฎหมายและข้อกังวลเท่านั้น 2) กรณีโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยไม่แก้ไขระเบียบของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551 ข้อ 12 โดยอ้างว่าคณะกรรมการโรงเรียนไม่เห็นชอบ 3) กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่จัดสรรพื้นที่

ค้าขายให้แก่ผู้ค้ารายเดิม โดยอ้างว่าผู้ค้าไม่ได้ชำระ
เงินค่าประกันการขอเช่าพื้นที่ ซึ่งไม่ตรงกับข้อความ
ในหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ระบุว่าผู้ค้าได้วาง
เงินประกันไว้ และ 4) กรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ไม่จัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์หรือสหวิชาชีพเข้าร่วม
ในกระบวนการจัดเก็บสารพันธุกรรมสำหรับเด็ก
และไม่สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติตามกฎหมาย
และระเบียบเกี่ยวกับการแจ้งผลการตรวจสารพันธุกรรม
และเรื่องลบหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรม

**2) ข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมิน
สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี
2565** พบว่าข้อเสนอแนะในรายงานประเมินสถานการณ์
สิทธิมนุษยชนมีผลการดำเนินการ 42 ประเด็นย่อย
คิดเป็นร้อยละ 30 จากข้อเสนอทั้งหมด 140 ประเด็นย่อย
โดยส่วนใหญ่หน่วยงานที่รับมอบหมายยังไม่ได้แจ้งผล
การดำเนินการ อาจเนื่องจากข้อเสนอแนะมีลักษณะ
ให้ดำเนินการในเชิงนโยบายซึ่งต้องใช้ระยะเวลาใน
การดำเนินการ นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะดังกล่าวไม่มี
สภาพบังคับ และกฎหมายไม่ได้กำหนดกรอบระยะเวลา
ให้หน่วยงานปฏิบัติ จึงทำให้มีความล่าช้าในการดำเนินการ
และการแจ้งผลการดำเนินการ

**3) ข้อเสนอแนะในรายงานข้อเสนอแนะ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2560 มาตรา 247 (3)** ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรการ
หรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ
หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
พบว่าส่วนใหญ่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการที่เป็นไปตาม
หรือสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมด
หรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว แม้จะมีบางประเด็น
ที่ยังคงต้องติดตาม เร่งรัด และ/หรือประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ กรณี
การบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565
กรณีเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
ในส่วนของการแก้ไขกฎหมายหรือกฎที่เกี่ยวข้องกับ

สิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหรือสิทธิประโยชน์
ด้านการรักษาพยาบาลให้สอดคล้องกับสิทธิการได้รับ
บริการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกัน
สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และกรณีการสนับสนุน
และผลักดันร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
จนมีผลใช้บังคับแล้ว แต่บทบัญญัติบางมาตรายังมี
สาระสำคัญไม่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กสม.

**4) ข้อเสนอในการสร้างเสริมให้ทุกภาคส่วน
ของสังคมตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน**
กรณีข้อเสนอจากการประชุมสมัชชาสิทธิมนุษยชน
พบว่านายกรัฐมนตรีได้รับทราบข้อเสนอแนะของ กสม.
และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
ขับเคลื่อนข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ตามหน้าที่
และอำนาจของหน่วยงานแล้ว แต่ยังคงติดตาม
ว่าหน่วยงานได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพียงใด
และมีผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร กสม. จึงยังคงขับเคลื่อน
การดำเนินงานตามข้อเสนอดังกล่าวเพื่อให้ประชาชน
ได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไปตามข้อเสนอของสมัชชา
สิทธิมนุษยชนประจำปี 2566

ส่วนข้อเสนอเรื่องสิทธิและความปลอดภัยของ
คนเดินเท้า พบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ขับเคลื่อนจนมี
การกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การตัดคะแนน
ใบอนุญาตขับรถ พร้อมทั้งบังคับใช้ระบบการตัดคะแนน
ความประพฤติในการขับขี่ตามข้อเสนอแนะของ กสม. แล้ว
แต่ยังคงมีปัญหาในด้านอื่น ๆ อาทิ การสร้างวินัยของผู้ขับขี่
การติดตั้งกล้องวงจรปิดและกล้องตรวจจับความเร็ว
ในจุดเสี่ยง การปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพของถนน
และการจัดสรรงบประมาณในการนำเทคโนโลยีมาใช้
ซึ่งต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และใช้เวลาในการดำเนินการให้ครบถ้วนสมบูรณ์
ตามข้อเสนอแนะ กสม. จึงยังคงติดตามและประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้ระบบการตัดคะแนน
ความประพฤติในการขับขี่ รวมทั้งติดตามผลการบูรณาการ
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

5) ข้อเสนอในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่ขอให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาสนับสนุนการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา 26 (4) เพื่อให้บทบาทหน้าที่ของ กสม. สอดคล้องกับหลักการปารีส และขอให้เร่งรัดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่ กสม. เสนอเพื่อให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะทำให้การคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่าช้าและสอดคล้องกับหลักสากล ซึ่งพบว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นเพิ่มเติม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาให้ความเห็นแล้ว แต่เนื่องจากการเลือกตั้งและมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล สำนักงาน กสม. จึงอยู่ระหว่างรอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคืนเรื่องกลับเพื่อให้สำนักงาน กสม. ได้พิจารณายืนยันการปรับแก้กฎหมายเพิ่มเติมอีกครั้ง นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 43 พบปัญหาว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ยังไม่ได้แจ้งผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน คณะรัฐมนตรีจึงควรกำชับให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงาน กรณีไม่อาจดำเนินการได้ หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ขอให้แจ้งเหตุผลให้ กสม. ทราบ

QR code : รายงานสรุปผลติดตามการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนของ กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3.9 การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรที่มี “สมรรถนะสูง (High Performance)” เพื่อให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงาน และการจัดการองค์ความรู้ขององค์กร การพัฒนาสมรรถนะ และคุณภาพชีวิตของบุคลากร ตลอดจนเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานอย่างมีความสุขและก่อให้เกิดผลิตภาพแก่องค์กร ซึ่งเป็นไปตาม “ยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2566 - 2570” ยุทธศาสตร์ที่ 4 ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง โดยได้มีการดำเนินงาน/กิจกรรมที่สำคัญใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างองค์กร การพัฒนากระบวนการ

ปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างค่านิยมบุคลากร และการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.9.1 การพัฒนาโครงสร้างองค์กร

1) การจัดตั้งสำนักงานกสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กสม. ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงประชาชน จึงมีนโยบายจัดตั้งสำนักงานในภูมิภาค เพื่อขยายขอบเขตการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการจัดตั้งสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นสำนักงานในภูมิภาคแห่งที่ 2 หลังจากการตั้งสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยมีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น

ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 555/67 โครงการตลาดจอมพล หมู่ที่ 13 ถนน กสิกรทุ่งสร้าง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยเริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2566 และมีภารกิจในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสม. ส่วนกลาง ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการรับเรื่องร้องเรียน ประสานตรวจสอบและติดตาม การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประสานงานและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน และเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้ กสม. มีแผนที่จะจัดตั้ง สำนักงาน กสม. พื้นที่ในทุกภูมิภาคเพื่อต่อยอดการทำงานเชิงรุกของ กสม. ในการให้บริการด้านการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนอย่างครอบคลุม และทั่วถึง

2) การปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และกรอบอัตรากำลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและกรอบอัตรากำลังเพื่อพัฒนาระบบงานและการบริหารจัดการองค์กรให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อน การปฏิบัติงานของ กสม. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยได้มีประกาศ กสม. เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่ และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม. พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 9 กันยายน 2565 ซึ่งมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 17 ตุลาคม 2565 เป็นต้นไป

3.9.2 การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

1) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) กสม. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่โปร่งใสและได้เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐของสำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เพื่อให้กระบวนการทำงานของ กสม. สอดคล้องกับแนวทางการประเมินของสำนักงาน ป.ป.ช. อย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้ผลคะแนนการประเมิน ITA ที่ 88.03 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับผ่าน ตามแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ

2) การพัฒนากระบวนการทำงาน สำนักงาน กสม. ให้ความสำคัญต่อการกำกับ ติดตาม และประเมิน ผลสัมฤทธิ์ (results) ของการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์/ พันธกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ พัฒนา และ ปรับปรุงผลการปฏิบัติงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “การบริหาร แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results-Based Management: RBM)” โดยได้กำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI) และจัดทำ “คำรับรองการปฏิบัติราชการ (performance agreement)” ภายในหน่วยงาน สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล การปฏิบัติงานที่เป็น “ผลผลิต (output) หรือผลลัพธ์ (outcome)” ของโครงการ/กิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์ และพันธกิจขององค์กร ซึ่งครอบคลุมหน้าที่และอำนาจ ของ กสม. ใน 4 มิติ ได้แก่ มิติการคุ้มครอง มิติการส่งเสริม มิติการเฝ้าระวัง และมิติงานสนับสนุน โดยได้มีการถ่ายทอด ตัวชี้วัดระดับองค์กรลงสู่ระดับหน่วยปฏิบัติ (สำนัก/หน่วย) เพื่อให้การปฏิบัติงานของทั่วทั้งองค์กรเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน ซึ่งผลประเมินการปฏิบัติงานตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการ แบ่งออกเป็น 2 รอบ ได้แก่ รอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน โดยมีผลการประเมินทั้ง 2 รอบ ได้ค่าคะแนนในระดับที่ 5.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 100

3) งานยกร่างระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการยกร่างระเบียบ กสม. รวม 18 ฉบับ เพื่อรองรับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น ระเบียบ กสม. ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2566 ระเบียบ กสม. ว่าด้วยลูกจ้างสำนักงาน กสม. พ.ศ. 2566 ระเบียบ กสม. ว่าด้วยการช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกดำเนินคดีหรือเป็นพยาน อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ พ.ศ. 2566 เป็นต้น

ประกาศ กสม. เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง แนวปฏิบัติกรณีกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติถูกกล่าวหาว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2566 และคำสั่ง กสม. ที่ 6/2566 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เป็นต้น

QR code : ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ

3.9.3 การพัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างค่านิยมบุคลากร

สำนักงาน กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้สามารถรองรับการปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม และการดำเนินการฝึกอบรมบุคลากร รวมถึงการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก มีผลการดำเนินงานดังนี้

1) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม

สำนักงาน กสม. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถและความพร้อมทั้งด้านความรู้และด้านทักษะทางการบริหารเพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมในกรอบเนื้อหาวิชา “การพัฒนาศักยภาพทางการบริหารของบุคลากร” ให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงาน (เชี่ยวชาญ/อำนวยการระดับต้น/ชำนาญการพิเศษ) ข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และข้าราชการ

ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส เมื่อวันที่ 23 มีนาคม - 19 เมษายน 2566 ซึ่งจากการฝึกอบรมได้ยกระดับขีดความสามารถในการบริหารและพัฒนาภาวะผู้นำ เสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจและทิศทางการทำงานอย่างมีคุณภาพ

2) การฝึกอบรมบุคลากร สำนักงาน กสม.

ได้ดำเนินการพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ความเชี่ยวชาญในสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ รวมถึงทักษะด้านการบริหารและการพัฒนาองค์กร ตลอดจนแนวคิดต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 โครงการหลัก อาทิ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่: ศึกษากรณีการจัดทำรายงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน” โครงการพัฒนาศักยภาพทางการบริหารของบุคลากร และโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการคุ้มครองการละเมิดสิทธิชุมชน สิทธิในที่ดิน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

QR code : ผลการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมบุคลากรของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3) การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกในประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงานตามภารกิจ รวมทั้งเตรียมความพร้อมบุคลากรในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งสิ้น 34 โครงการ/หลักสูตร เช่น หลักสูตรนักรับราชการยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ผู้บริหารระดับสูงด้านการอนุวัติมาตรฐานและบรรทัดฐานระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาระบบการยุติธรรมสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) เป็นต้น และหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงาน/องค์กรระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับหน่วยงานหรือผู้แทนจากสถาบันสิทธิมนุษยชนหรือองค์กรที่ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนในต่างประเทศ รวมถึงเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เช่น โครงการพันธมิตรสำหรับนักสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2566 (Partnership Program 2023 for Human Rights Officer) จัดโดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของสาธารณรัฐเกาหลี และหลักสูตร Building Gender-Inclusive Institutions จัดโดยรัฐบาลออสเตรเลียร่วมกับมหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ เป็นต้น

4) การเสริมสร้างวัฒนธรรม วัฒนธรรม และค่านิยมองค์กร สำนักงาน กสม. ให้ความสำคัญกับการรณรงค์เสริมสร้างวัฒนธรรม คุณธรรม และค่านิยมร่วม (shared values) ขององค์กร “RIGHTS” ที่ได้ประกาศใช้เป็นแนวทางและหลักการร่วมกันในการปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายองค์กร ภายใต้แนวคิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งจากระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรมีคนดี คนเก่ง คนมีคุณภาพ ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และร่วมสร้างบรรยากาศการทำงานที่สอดประสานกันอย่างสม่ำเสมอผ่านกิจกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้จัดกิจกรรม ได้แก่

4.1) กิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ กสม. และบุคลากรสำนักงาน กสม. ได้เข้าร่วมงานพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ อาทิ พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา และพระราชกุศลต่าง ๆ อันเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงความจงรักภักดี

4.2) กิจกรรมสร้างจิตสำนึกที่ดี อาทิ กิจกรรมรณรงค์งดการรับของขวัญ (No Gift Policy) ในเทศกาลปีใหม่ กิจกรรมปฏิทินเก้าอี้สร้างสื่อการเรียนรู้ใหม่ เพื่อนำไปมอบให้แก่ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อคนตาบอด มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำหรับนำไปผลิตเป็นสื่อการเรียนอักษรเบรลล์ให้กับผู้พิการทางสายตา และกิจกรรมปันรักปันน้ำใจ เพื่อนำเครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ ไปมอบให้แก่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

3.9.4 การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงาน กสม. นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการด้านสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ องค์กรและการรับรู้ของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนาศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชนให้เป็นแหล่งรวบรวมความรู้และข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยและต่างประเทศ และเปิดให้บริการทั้งการมาสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองที่ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือใช้บริการผ่านช่องทางออนไลน์หลายช่องทาง ทั้งทางเว็บไซต์ ไลน์ ยูทูป และเฟซบุ๊ก เป็นต้น รวมถึงได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกฎหมาย การเมืองและการปกครอง จำนวน 19 หน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการยืมทรัพยากรสารสนเทศผ่านช่องทางไปรษณีย์และออนไลน์ร่วมกัน

สำนักงาน กสม. เป็นหน่วยให้บริการข้อมูลข่าวสารราชการของสำนักงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

โดยได้พัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้มีการเข้าถึงเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงานของรัฐและการรับบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่สนองต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาสำนักงานให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานได้ดำเนินกิจกรรมด้วยการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ซึ่งมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

(1) การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรของสำนักงาน กสม. เพื่อจัดทำพิมพ์เขียวขององค์กร กำหนดวิธีการที่จะช่วยการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ตอบสนองความต้องการขององค์กร และประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร โดยจะจัดทำและพัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กรให้ครอบคลุม 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกระบวนการทางธุรกิจ ด้านโปรแกรมประยุกต์ ด้านข้อมูลด้านเทคโนโลยี และด้านความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งจะเป็นแนวทางบูรณาการทุกภาคส่วนของสำนักงาน กสม. ให้ขับเคลื่อนการทำงานในรูปแบบดิจิทัล การดำเนินการช่วงนี้อยู่ในกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร การรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร และการวิเคราะห์สถานะปัจจุบันของสำนักงาน กสม.

(2) การพัฒนาระบบแผนงานและการบริหารงบประมาณสำนักงาน กสม. (Enterprise Resource Planning: ERP) โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารแผนงานและงบประมาณเพื่อยกระดับความสามารถในการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศภายในของสำนักงาน ซึ่งระบบจะแสดงข้อมูลสำคัญทางดิจิทัล อาทิ ข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน ประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

(3) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการรวบรวมและบริการสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชนและฐานข้อมูลเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในส่วนภารกิจงานด้านการคุ้มครอง ส่งเสริมและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน โดยฐานข้อมูลทั้งหมดจะสามารถเชื่อมโยงกันได้เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการข้อมูลขององค์กรรองรับการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถให้บริการต่อประชาชนได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้

(4) การนำระบบแพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาใช้งาน เพื่อให้สำนักงาน กสม. มีแพลตฟอร์มที่ช่วยในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

(5) การวิเคราะห์และพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูล (Application Programming Interface: API) กับระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ การรับ-ส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือของสำนักงาน กสม. ช่วยให้ กสม. ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงาน กสม. มีความสะดวกในการปฏิบัติงานและค้นหาหนังสือได้รวดเร็ว รวมถึงลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการบันทึกและส่งต่อข้อมูล

(6) การนำระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล (Departmental Personnel Information System: DPIS) ของสำนักงาน ก.พ. มาใช้เพื่อจัดเก็บข้อมูลข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของสำนักงาน กสม. ที่ถูกต้องและครบถ้วน สามารถนำมาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทวิเคราะห์

รายงานประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตามกรอบแนวทางการประเมินผล
ภาครัฐการแบบบูรณาการ
(GOVERNMENT EVALUATION
SYSTEM: GES)

บทที่

4

4 บทวิเคราะห์รายงานประเมินผลการปฏิบัติงานตามกรอบแนวทาง การประเมินผลภาครัฐการแบบบูรณาการ (Government Evaluation System: GES)

กสม. ให้ความสำคัญต่อการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลสัมฤทธิ์ (results) ของการปฏิบัติงานตาม ยุทธศาสตร์/พันธกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ พัฒนา และปรับปรุงผลการปฏิบัติงานขององค์กรให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results-Based Management: RBM)” โดยสำนักงาน กสม. ได้กำหนด ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI) และจัดทำ “คำรับรองการปฏิบัติราชการ (performance agreement)” ภายในหน่วยงาน สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่เป็น “ผลผลิต (output) หรือผลลัพธ์ (outcome)” ของโครงการ/กิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์และพันธกิจ ขององค์กร ซึ่งครอบคลุมหน้าที่และอำนาจของ กสม. ใน 4 มิติ ได้แก่ มิติการคุ้มครอง มิติการส่งเสริม มิติการเฝ้าระวัง และมิติงานสนับสนุน โดยได้มีการถ่ายทอด ตัวชี้วัดระดับองค์กรลงสู่ระดับหน่วยปฏิบัติ (สำนัก/หน่วย) เพื่อให้การปฏิบัติงานของทั้งองค์กรเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน

ตัวชี้วัดที่กำหนดมี 2 ลักษณะ คือ “ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ (quantity)” สำหรับการประเมินผลที่เป็นจำนวน ที่สามารถนับได้ โดยกำหนดหน่วยการวัดเป็น “ร้อยละ” และ “ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ (quality)” สำหรับการประเมินผล ที่เน้นความสำคัญของขั้นตอนการดำเนินงาน โดยกำหนด หน่วยการวัดเป็น “ระดับความสำเร็จ (milestone)” โดยได้เพิ่มเงื่อนไขด้านกรอบระยะเวลาดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย และกระบวนการทำงาน รวมถึงผลลัพธ์ ที่ได้จากกระบวนการทำงานที่สามารถดำเนินการได้ ภายในปีงบประมาณ การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการแบ่งเป็น 2 รอบ ได้แก่

รอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน โดยได้มีการจัดตั้ง “คณะทำงานประเมินผลการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กสม.” ทำหน้าที่ประเมินผลและจัดทำรายงานการประเมินผล การปฏิบัติราชการเสนอต่อ กสม. เพื่อรายงานปัญหาและ อุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะสำหรับใช้ประกอบการจัดทำ คำรับรองฯ ในปีงบประมาณต่อไป

กสม. ใช้แนวทาง “การประเมินผลภาครัฐการแบบบูรณาการ (Government Evaluation System: GES)” มาเป็นกรอบแนวทางในการวิเคราะห์และประเมินผล การปฏิบัติงานของ กสม. และสำนักงาน กสม. ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตามคำแนะนำ/ข้อสังเกต ของคณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา โดย GES เป็นกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่ได้บูรณาการระบบการตรวจสอบและประเมินผลให้เป็น เอกภาพ โดยเน้นการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผล ให้มีจำนวนเท่าที่จำเป็นและสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ ภารกิจขององค์กรอย่างชัดเจน แบ่งการประเมินออกเป็น 2 มิติ ได้แก่ “มิติภายนอก” ซึ่งเป็นการประเมิน “ประสิทธิผล (effectiveness)” ของการดำเนินงาน และ “มิติภายใน” ซึ่งเป็นการประเมิน “ประสิทธิภาพ (efficiency)” ของการดำเนินงาน และ “การพัฒนาองค์กร (organization development)” โดย กสม. และสำนักงาน กสม. ได้นำ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติ ราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 4 ตัวชี้วัดหลัก 13 ตัวชี้วัดย่อย มาใช้ในการวิเคราะห์ ประเมินผล พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อแสดงถึงพัฒนาการสำคัญ ดังรายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 แสดงความเชื่อมโยงผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการเปรียบเทียบกับระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ 2566 กับกรอบการประเมินผล
ภาคราชการแบบบูรณาการ (GES)

มิติภายนอก

การประเมินประสิทธิผล (ผลผลิต/ผลลัพธ์)

ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

2565

- ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 30 วัน (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 99.86)
- ร้อยละของการประสานการคุ้มครองฯ แล้วเสร็จ ภายใน 60 วันทำการ (ระดับที่ 4.88/ ร้อยละ 79.41)
- ร้อยละของการบริหารจัดการคำร้องแล้วเสร็จ (ระดับที่ 2.12/ ร้อยละ 50.62)

ยกระดับ
มาตรฐานการ
คุ้มครอง

2566

- ร้อยละของการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ได้ตามระยะเวลาที่กำหนด (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 69.06)
- ร้อยละของการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ได้ตามระยะเวลาที่กำหนด (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 96.19)
- จำนวนข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือ คำสั่งใดๆ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (ระดับที่ 5/ 16 เรื่อง)

*เพิ่มเติมตัวชี้วัดเพื่อประเมินภารกิจใหม่องค์กร

- ร้อยละของรายงานผลการตรวจสอบที่ได้รับการตอบสนองฯ ต่อข้อเสนอแนะมาตรการฯ (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)

เพิ่มคำ
เป้าหมาย
ให้ท้าทาย
ยิ่งขึ้น

- ร้อยละของรายงานผลการตรวจสอบที่ได้รับการตอบสนองฯ ต่อข้อเสนอแนะมาตรการฯ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 97.08)

ด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

2565

- ร้อยละของจำนวนคนที่ได้รับการส่งเสริม เผยแพร่ความรู้และตระหนักถึงสิทธิ (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)
- ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ เข้าใจและตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 94.35)

ปรับ
เป็นการวัด
ในระดับ
ผลลัพธ์

2566

- ร้อยละของประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่มีความรู้ ความเข้าใจ และ/หรือความตระหนักถึง ความสำคัญของสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 93.94)

- ร้อยละความสำเร็จของการขับเคลื่อนงานของ สำนักรงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้ (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 99.6)

เปลี่ยนเป็น
การประเมิน
ภารกิจใหม่
ขององค์กร

- ระดับความสำเร็จในการจัดโครงการสัมมนา สิทธิมนุษยชนและจำนวนข้อเสนอแนะ ที่ได้จากงานสัมมนาฯ เพื่อเสนอต่อรัฐบาล (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)

*เพิ่มเติมตัวชี้วัดเพื่อประเมินภารกิจใหม่องค์กร

*ยกเลิกตัวชี้วัดเนื่องจากปรับการประเมินผลให้เป็นไปตามภารกิจองค์กร

ด้านการเฝ้าระวังและ ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

2565

- ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงาน การประเมินสถานการณ์ฯ ประจำปี 2565 (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)

เพิ่มคำ
เป้าหมาย
ให้ท้าทาย
ยิ่งขึ้น

2566

- ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานการประเมิน สถานการณ์ฯ ประจำปี 2566 (ระดับที่ 5/ร้อยละ 100)
- ระดับความสำเร็จในการกำหนดเกณฑ์ชี้วัดประเด็น สำคัญตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจ กับสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)

*เพิ่มเติมตัวชี้วัดเพื่อประเมินภารกิจใหม่องค์กร

GES

มิติภายใน

การประเมินประสิทธิภาพ

2565

- การเบิกจ่าย และ/หรือ การกักหนี้ยกผัน ของสำนักงาน กสม. (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 96.73)

คงตัวชี้วัด
เดิม

2566

- การเบิกจ่าย และ/หรือ การกักหนี้ยกผัน ของสำนักงาน กสม. (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 97.00)

- ระดับความสำเร็จของ การจัดซื้อจัดจ้าง ตามแผนที่กำหนด (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)

*เพิ่มเติมตัวชี้วัดเพื่อเร่งรัดการ จัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ

การประเมินการพัฒนางานองค์กร

2565

เน้น
"การพัฒนาระบบ
ฐานข้อมูล"

2566

เน้น
"การพัฒนาและเสริม
สร้างทรัพยากรบุคคล"

- ระดับความสำเร็จ ในการพัฒนาระบบ สารสนเทศและฐานข้อมูล ด้านสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)
- การจัดทำระบบการ ติดตามผลการดำเนินการ ด้านสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)

เปลี่ยน
เป้าหมาย
การพัฒนา

- ระดับความสำเร็จของ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การบริหารทรัพยากรบุคคล (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)
- ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนผูกพันบุคลากร (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 100)
- ร้อยละของข้าราชการ สำนักงาน กสม. ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ (ระดับที่ 5/ ร้อยละ 96.77)

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566)

การประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสม. และสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ภายใต้กรอบ “การประเมินผลการปฏิบัติราชการแบบบูรณาการ (GES)” ใน 2 มิติ ได้แก่ มิติภายนอก (การประเมินประสิทธิผล) และมิติภายใน (การประเมินประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์กร) มีบทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง การพัฒนา ดังนี้

4.1 มิติภายนอก

เป็นการประเมินประสิทธิผล (effectiveness) ของผลการดำเนินงานตามภารกิจหลักของ กสม. ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และด้านการเฝ้าระวังสถานการณ์ สิทธิมนุษยชน ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยกำหนดตัวชี้วัดที่มีเกณฑ์การประเมินในรูปแบบขั้นตอน/ กระบวนการและผลสัมฤทธิ์ของงาน และเกณฑ์การประเมินในรูปแบบผลในเชิงปริมาณ ดังนี้

4.1.1 ภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กสม. มีภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า เพื่อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือ แก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงาน ของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของ กสม. ตามมาตรา 26 (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560

เพื่อยกระดับประสิทธิผลภารกิจด้านการคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนใน 4 กระบวนการสำคัญตั้งแต่การประสาน การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การตรวจสอบการละเมิด สิทธิมนุษยชน การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และการติดตามผลดำเนินการ ด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการปรับโครงสร้างหน่วยงานภายในองค์กรใหม่

โดยแบ่งภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ สิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) เพื่อให้ สามารถกระจายงานตามความรู้และความเชี่ยวชาญ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้องให้มีความชัดเจน ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางการบริหารงาน “การจัดคนให้ถูกกับงาน (put the right man on the right job)” อีกทั้งยังได้ริเริ่มจัดกลุ่มคำร้องที่เข้าสู่ กระบวนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามระดับ ความยากง่ายเพื่อให้สามารถกำหนดระยะเวลาแสวงหา ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมถึงมีการแก้ไขระเบียบ กสม. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับ การจัดกลุ่มคำร้องดังกล่าว ทั้งนี้ การดำเนินการข้างต้น เป็นผลมาจากการวิเคราะห์ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามกรอบ GES ในรอบที่ผ่านมา

รอบการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้กำหนดให้มีการประเมินผลในแง่ของผลผลิต (output) จาก “ร้อยละความสำเร็จของการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน” และ “ร้อยละความสำเร็จของการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน” ให้บรรลุตามระยะเวลาที่กำหนด ผลการดำเนินงานของทั้งสองตัวชี้วัดเป็นไปตามค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 หรือคิดเป็นร้อยละ 96.19 (ค่าเป้าหมายระดับที่ 5 คือ มากกว่าร้อยละ 80) และร้อยละ 69.06 (ค่าเป้าหมายระดับที่ 5 คือ มากกว่าร้อยละ 65) ตามลำดับ รวมถึงยังได้กำหนดให้มีการประเมินผลจาก “จำนวนข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอต่อรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ” กำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ว่าจะต้องมีข้อเสนอแนะตั้งแต่ 8 เรื่องขึ้นไป โดยผลการดำเนินงานมีจำนวนข้อเสนอแนะทั้งหมด 16 เรื่อง ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมายระดับที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 100 นอกจากนี้ กสม. ยังได้กำหนดให้มีการประเมินผลในแง่ของผลลัพธ์ (outcome) จากการประเมินผล “รายงานผลการตรวจสอบที่ได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานที่ได้รับข้อเสนอแนะจาก กสม.” กำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ไว้ที่ร้อยละ 95 ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 97.08 ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 และถือว่ามีผลการประเมินอยู่ในระดับสูง

จากผลการประเมินด้านภารกิจคุ้มครองสิทธิมนุษยชนข้างต้นเปรียบเทียบกับผลการประเมินในปีที่ผ่านมา (แผนภาพ) จะเห็นได้ว่า การปรับโครงสร้างภายในสำนักงาน กสม. และการจัดกลุ่มคำร้องตามระดับความยากง่าย ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับค่าเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ในแต่ละกระบวนการ ส่งผลให้การประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบการประเมินนี้เป็นไปตามค่าเป้าหมายในทุกตัวชี้วัด อันสะท้อนถึงความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีความซับซ้อนและละเอียดอ่อน จำเป็นต้องอาศัยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีองค์ความรู้แบบสหวิทยาการ (interdisciplinary) ซึ่งในปีงบประมาณที่ผ่านมา สำนักงาน กสม. ได้บรรจุข้าราชการใหม่เพื่อทำหน้าที่ในการประสานและตรวจสอบคำร้อง ทำให้ต้องเร่งสร้างความเชี่ยวชาญให้แก่ข้าราชการใหม่ รวมถึงเสริมสร้างความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เดิม อันเป็นการพัฒนาศักยภาพแก่บุคลากรที่จะปฏิบัติงานด้านการประสานและตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อไป นอกจากนี้ ยังพบปัญหาในเรื่องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการตอบหนังสือหรือตอบหนังสือล่าช้า ซึ่ง กสม. จะได้วิเคราะห์สาเหตุและสร้างมาตรการกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าใจบทบาทหน้าที่และอำนาจของ กสม. เพื่อตอบสนองอย่างทันท่วงทีต่อไป

4.1.2 ภารกิจด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

กสม. มุ่งมั่นและให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา ตลอดจนประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อให้ภารกิจด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของ กสม. มีความเข้มแข็งและทำให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับการประเมินประสิทธิผลภารกิจด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กำหนดให้ประเมิน

“ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และ/หรือความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน” ผ่านการประเมินผลจากแบบทดสอบภายหลังการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม โดยผู้ตอบแบบทดสอบจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดและมีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในค่าเป้าหมายระดับที่ 5 โดยผลการดำเนินการ พบว่า มีการจัดโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด 20 ครั้ง และมีผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 93.94 ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมาย

นอกจากนี้ สืบเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้ริเริ่มจัดงาน “สมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติ” เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นเวทีสำหรับภาคีเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน มาร่วมกันทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญของประเทศและร่วมกันกำหนดแนวทางขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อสานต่อและผลักดัน ให้การจัดงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในปี งบประมาณ พ.ศ. 2566 จึงกำหนดให้มีการประเมินผล “ระดับความสำเร็จในการจัดงานสมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติ” กำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ว่าจะต้องดำเนินงานร่วมกับกลุ่มภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนใน 5 ประเด็น ได้แก่ (1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม (2) สิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อม (3) การแก้ไข ปัญหาสถานะบุคคล (4) การขจัดการเลือกปฏิบัติ และ (5) การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ซึ่งผลการดำเนินงานได้บรรลุตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังได้กำหนดให้ มีการประเมินผลจาก “จำนวนข้อเสนอแนะที่ได้รับ จากงานสมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติเพื่อเสนอ ต่อรัฐบาล” กำหนดค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 ว่าจะต้องมีข้อเสนอแนะมากกว่า 8 เรื่องขึ้นไป ซึ่งผลการดำเนินงานได้บรรลุตามค่าเป้าหมาย โดยมีข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาล จำนวน 10 เรื่อง หนึ่ง กสม. มีแผนที่จะจัดงานสมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติเป็นประจำทุกปี ดังนั้น เพื่อให้การแปลง ภารกิจงานดังกล่าวไปสู่ภารกิจงานประจำของสำนักงาน กสม. อย่างมีประสิทธิภาพ กสม. จะมี “การทบทวน หลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR)” เพื่อวิเคราะห์ประเมินกระบวนการทำงานและถอด บทเรียนเพื่อวางแผนในการปรับปรุงคุณภาพและพัฒนา แนวทางการจัดงานต่อไป

4.1.3 ภารกิจด้านการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน

กสม. มีภารกิจด้านการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยโดยการจัดทำ รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศเป็นประจำทุกปี โดยรายงานดังกล่าว จะต้องแล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเผยแพร่ ให้ประชาชนทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป อันเป็นไปตาม หน้าที่และอำนาจของ กสม. ตามมาตรา 247 (2) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมาตรา 26 (2) กับมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. 2560

เพื่อยกระดับคุณภาพของรายงานผลการประเมิน สถานการณ์ฯ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้ริเริ่มกำหนดให้มีการประเมินผล “ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานผลการประเมิน สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย”

จากการประเมินผลความพึงพอใจของ กสม. ที่มีต่อ เนื้อหาและกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมิน สถานการณ์ฯ ซึ่งถือเป็นการประเมินในเชิงผลลัพธ์ (outcome) นอกเหนือจากการประเมินผลจาก ความสำเร็จในการเสนอรายงานผลการประเมิน สถานการณ์ฯ ต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีได้แล้วเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นการประเมินในเชิง ผลผลิต (output) โดยได้กำหนดค่าเป้าหมายในระดับ ที่ 5 ว่าจะต้องได้รับความพึงพอใจจาก กสม. ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85 ซึ่งผลการดำเนินงานได้บรรลุค่าเป้าหมาย คือ ร้อยละ 92 โดยข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้รับจาก การประเมินผลความพึงพอใจของ กสม. ที่มีต่อรายงาน ผลการประเมินสถานการณ์ฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของรายงานในปีต่อไป เช่น การเพิ่มการเปรียบเทียบสถิติข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้เห็นการพัฒนาในแต่ละประเด็นสิทธิอย่าง ชัดเจน รวมถึงการเปรียบเทียบข้อมูลสถานการณ์

สิทธิมนุษยชนจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลในรายงาน เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อยกระดับความสามารถด้านการให้บริการวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน กสม. ได้ศึกษาแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP)

ในประเด็นที่สำคัญ จึงได้กำหนดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการกำหนดเกณฑ์ชี้วัดประเด็นสำคัญตาม NAP” กำหนดค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 ไว้ว่าจะต้องมีร่างเกณฑ์ชี้วัดประเด็นสำคัญตามแผน NAP เสนอต่อ กสม. ซึ่งผลการดำเนินเป็นไปตามค่าเป้าหมาย โดยร่างเกณฑ์ชี้วัดดังกล่าวจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำดัชนีสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภาพรวมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ต่อไป

4.2 มิติภายใน

เป็นการประเมินประสิทธิภาพและการพัฒนาภายในองค์กร ดังนี้

4.2.1 การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency)

การประเมินประสิทธิภาพเป็นการประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสม. ตามยุทธศาสตร์/แผนงาน โดยคำนึงถึงวิธีการ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยกำหนดให้ประเมินผลจาก “ร้อยละของการเบิกจ่าย และ/หรือการก่องหนี่ผูกพันเงินงบประมาณ สำหรับแหล่งเงินงบประมาณที่มีไว้ใช้จ่ายของสำนักงาน กสม.” กำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ไว้ที่ตั้งแต่ร้อยละ 96 ขึ้นไป โดยสำนักงาน กสม. มียอดการเบิกจ่ายและ/หรือการก่องหนี่ผูกพันเงินงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 218,421,293.06 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 97 ของเงินงบประมาณรวม 225,178,231.95 บาท ซึ่งเป็นไปตามค่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ด้านการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานมากยิ่งขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้เพิ่มการประเมินผลของ “ระดับความสำเร็จในการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนที่กำหนด” เนื่องจากพบว่าปัญหาการเบิกจ่ายที่ล่าช้าส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่เป็นไปตามแผน โดยกำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ไว้ว่าจะต้องมีการจัดทำแผนงานการจัดซื้อจัดจ้างของโครงการทั้งหมดที่ระบุกรอบระยะเวลาดำเนินการและช่วงเวลาเบิกจ่ายที่ชัดเจน พร้อมการเบิกจ่ายให้ได้ตามงวดงาน ซึ่งผลการดำเนินงานสามารถบรรลุค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 และเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายในปีงบประมาณนี้ให้สูงขึ้นกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา

4.2.2 การพัฒนาองค์กร (Organization Development)

กสม. มุ่งมั่นพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กสม. ได้ปรับโครงสร้างหน่วยงานภายในสำนักงาน กสม. เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รวมทั้งได้จัดตั้งสำนักงาน กสม. ภูมิภาคเพิ่มเติมเป็นแห่งที่ 2 ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หลังจากเปิดสำนักงานภูมิภาคแห่งแรกที่จังหวัดสงขลา เมื่อปี 2565

ทั้งนี้ สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะปฏิบัติการกิจด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับประชาชนอย่างใกล้ชิดในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2566¹¹ อนึ่ง กสม. มีแผนที่จะเปิดสำนักงาน กสม. ภูมิภาคในพื้นที่ภาคเหนือในปี 2568 และในพื้นที่ภาคกลางในปี 2570

กสม. ยังได้พัฒนาองค์การภายใต้แนวคิด “การบริหารจัดการทุนมนุษย์ (Human Capital Management)” ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการและพัฒนาบุคลากรในฐานะสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุดในองค์กร จึงได้กำหนดให้มีการประเมินผลจาก “ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล” ที่มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดกรอบการขับเคลื่อนงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของ กสม. รวมถึงยังกำหนดให้มีการประเมินผลจาก “ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากร” ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากรกับสำนักงาน กสม. ผ่านการสร้างสภาพแวดล้อม

การทำงานที่ดี การมีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ทันสมัยและเหมาะสม ตลอดจนการหลอมรวมให้ทุกคนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งกับองค์กร อันจะนำไปสู่การทุ่มเทศักยภาพของบุคลากรในการสร้างผลิตภาพ (productivity) ให้กับองค์กรต่อไป ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของทั้งสองตัวชี้วัดได้บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดในระดับที่ 5 คือ แผนงานทั้งสองได้รับความเห็นชอบจาก กสม. และผู้บริหารสำนักงาน กสม. โดยจะเริ่มดำเนินการตามแผนงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งบุคลากรใหม่และผู้ที่เข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร โดยกำหนดให้มีการประเมินผลจาก “ร้อยละความสำเร็จของจำนวนข้าราชการสำนักงาน กสม. ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ” มีเกณฑ์การประเมินจากการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม สัมมนาวิชาการ หรือกิจกรรมพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในหน้าที่รับผิดชอบ หรือเป็นประโยชน์ต่อองค์กร กำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ต้องมีจำนวนผู้ผ่านตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ซึ่งผลการดำเนินงานเป็นไปตามค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 หรือคิดเป็นร้อยละ 96.47

¹¹สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รับผิดชอบพื้นที่ในเขต 20 จังหวัด ประกอบด้วย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี และอุบลราชธานี มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการที่สำคัญเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน ประสาน ตรวจสอบ และติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชน รวมทั้งตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน

ปัญหา อุปสรรค

และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

บทที่

5

5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของ กสม. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่ามีปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดบางประการ และเห็นควรมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

5.1 หน้าที่และอำนาจของ กสม. ในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง โดยไม่ชักช้า กรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม อันไม่สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามหลักการปารีส

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (4) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (4) และมาตรา 44 บัญญัติให้ กสม. ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ซึ่ง กสม. ได้เคยแสดงความกังวลต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในขณะที่ บทบัญญัติดังกล่าวอาจไม่สอดคล้องกับหลักความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส

ในการเข้ารับการประเมินเพื่อทบทวนสถานะ (re-accreditation) โดยคณะอนุกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation: SCA)¹² ของกรอบความร่วมมือพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI) กสม. ได้รับข้อสังเกตจาก SCA ว่าหน้าที่และอำนาจดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับหลักการปารีสเนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งที่อาจเกิดขึ้นจริงหรือที่เป็นการรับรู้ (actual or perceived impact on independence) จึงได้มีการประสานทั้งกับฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารเพื่อยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าว

การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2565 กสม. ได้มีหนังสือยืนยันขอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเห็นควรยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของ กสม. ในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 26 (4) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งได้รับการประสานจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาให้ความเห็นแล้ว แต่เนื่องจากมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงจะส่งเรื่องคืนมายังสำนักงาน กสม. เพื่อพิจารณายืนยันการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กลับไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

รัฐสภา คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาสันับสนุนการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา 26 (4) เพื่อให้บทบาทหน้าที่ของ กสม. สอดคล้องกับหลักการปารีส

¹² เป็นคณะอนุกรรมการภายใต้กรอบความร่วมมือเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions : GANHRI) ซึ่งได้พิจารณาปรับลดสถานะของ กสม. จากสถานะ A เป็น B เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558

5.2 ข้อจำกัดด้านกฎหมาย กรณีที่ กสม. เห็นสมควรดำเนินการประนีประนอมข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชน

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ กสม. สามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของคู่กรณีระหว่างการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับหลักการปารีสที่กำหนดให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีอำนาจรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนสามารถยุติปัญหาอย่างฉันทมิตรผ่านกระบวนการไกล่เกลี่ยได้

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มิได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของ กสม. ไว้ ทำให้ กสม. ไม่อาจดำเนินการได้ เมื่อ กสม. รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาจึงต้องนำเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการอาจต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการนานกว่าการยุติในรูปแบบการไกล่เกลี่ยที่สามารถแก้ไขปัญหให้กับผู้ร้องได้รวดเร็วและเป็นประโยชน์ต่อคู่กรณีทุกฝ่าย รวมถึงช่วยลดความขัดแย้งระหว่างคู่กรณีได้

การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2565 กสม. ได้มีหนังสือยืนยันขอแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เพื่อบัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างคู่กรณี ดำเนินการให้คู่กรณีทำความเข้าใจเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ให้ชัดเจน ซึ่งได้รับการประสานจากสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

พิจารณาให้ความเห็นแล้ว แต่เนื่องจากมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีจึงจะส่งเรื่องคืนมายังสำนักงาน กสม. เพื่อพิจารณายืนยันการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กลับไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีควรเร่งรัดการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่ กสม. เสนอเพื่อให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้คู่กรณีทำความเข้าใจเพื่อยุติข้อพิพาทและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะทำให้การคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่าช้าและสอดคล้องกับหลักสากลต่อไป

ทั้งนี้ หาก กสม. ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (4) รวมทั้งกำหนดให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้คู่กรณีทำความเข้าใจเพื่อยุติข้อพิพาทและแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะทำให้ กสม. สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 รวมทั้งจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากลตามนโยบายของ กสม. ชุดปัจจุบัน

รายงานงบการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

บทที่ 6

6 รายงานงบการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่า หลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงรายงานการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินคาดว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับรายงานการเงิน หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล คือ ความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางศิริเกษ วาทยานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 18

(นางสาววารุณี โภศลศิริกุล)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 24 มกราคม 2567

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2566	2565
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	32,775,548.22	43,383,124.87
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	177,500.00	103,800.00
วัสดุคงเหลือ		2,365,589.89	3,048,521.24
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		754,596.97	693,276.49
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		36,073,235.08	47,228,722.60
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	6	24,534,082.38	22,679,451.34
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	7	7,306,391.05	4,209,399.20
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		34,000.00	34,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		31,874,473.43	26,922,850.54
รวมสินทรัพย์		67,947,708.51	74,151,573.14

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายศรุตพงษ์ จิราดิพงษ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญมาлик)
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2566	2565
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	8	7,766,015.42	7,776,168.32
เงินรับฝากระยะสั้น	9	695,238.69	1,295,077.73
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>8,461,254.11</u>	<u>9,071,246.05</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	10	135.00	427,310.45
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		1,000,000.00	1,000,000.00
เงินรับฝากระยะยาว	11	525,282.00	498,212.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>1,525,417.00</u>	<u>1,925,522.45</u>
รวมหนี้สิน		<u>9,986,671.11</u>	<u>10,996,768.50</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		35,560,825.84	35,560,825.84
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		22,400,211.56	27,593,978.80
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>57,961,037.40</u>	<u>63,154,804.64</u>
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>67,947,708.51</u>	<u>74,151,573.14</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายศรุตพิงศ์ จิราดิพงษ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2566	2565
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	14	280,417,265.06	251,713,425.58
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	15	476,000.00	-
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	16	3,825,807.49	1,072,782.81
รายได้อื่น	17	350,621.02	127,709.23
รวมรายได้		285,069,693.57	252,913,917.62
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18	176,692,478.83	156,939,685.63
ค่าบำเหน็จบำนาญ	19	37,249,324.08	34,135,079.45
ค่าตอบแทน	20	952,400.00	1,302,000.00
ค่าใช้สอย	21	47,390,715.33	65,442,329.64
ค่าวัสดุ	22	6,880,325.97	7,443,615.32
ค่าสาธารณูปโภค	23	11,838,734.94	9,918,441.65
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	24	7,261,645.63	6,387,805.70
ค่าใช้จ่ายอื่น	25	256,588.37	-
รวมค่าใช้จ่าย		288,522,213.15	281,568,957.39
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(3,452,519.58)	(28,655,039.77)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้

(นายศรุตพิงศ์ จิราดิพงษ์)
 ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)
 เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - ตามที่รายงานไว้เดิม	35,560,825.84	57,419,819.17	-	92,980,645.01
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	(1,170,800.60)	-	(1,170,800.60)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - หลังการปรับปรุง	35,560,825.84	56,249,018.57	-	91,809,844.41
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2565				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(28,655,039.77)	-	(28,655,039.77)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565	35,560,825.84	27,593,978.80	-	63,154,804.64

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 - ตามที่รายงานไว้เดิม	35,560,825.84	27,593,978.80	-	63,154,804.64
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	(1,741,247.66)	-	(1,741,247.66)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 - หลังการปรับปรุง	35,560,825.84	25,852,731.14	-	61,413,556.98
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2566				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(3,452,519.58)	-	(3,452,519.58)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	35,560,825.84	22,400,211.56	-	57,961,037.40

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นายศุภดิพงษ์ จิราดิพงษ์ศ์)
 ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)
 เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ต่อมาถูกยกเลิกโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2560 ตามมาตรา 47 กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ และมาตรา 48 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น
2. อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ
3. ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น 6 - 7 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบเงินอุดหนุน จำนวน 216,231,000.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 209,892,000.00 บาท) โดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร จำนวน 149,947,700.00 บาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 57,536,700.00 บาท และค่าครุภัณฑ์ จำนวน 8,746,600.00 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผลผลิตการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเชิงพื้นที่ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ และแผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิตที่ 1 การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และผลผลิตที่ 2 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 17,381,333.00 บาท

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไป

หน่วยงานที่เสนอรายงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งไม่มีหน่วยเบิกจ่ายในส่วนภูมิภาค

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เช็ค ดราฟต์ และธนาคณัติ หน่วยงานจะรับรู้เงินสดและเงินฝากธนาคารในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ และแสดงรายการดังกล่าวไว้ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน

- เงินทดรองราชการ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อทอดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้เงิน แสดงไว้เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งมียอดตรงกันข้ามกับรายการเงินทดรองราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

- รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก และตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน แสดงไว้เป็นรายการเทียบเท่าเงินสด

3.2 ลูกหนี้ระยะสั้น

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ คือ จำนวนเงินในงบประมาณที่หน่วยงานจ่ายให้ข้าราชการ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อนุกรรมการเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พนักงานราชการ ลูกจ้างสำนักงาน ยืมเพื่อนำไปทอดรองใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งอยู่ระหว่างรอรับชำระคืนหรือรอการส่งใบสำคัญขอใช้

3.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูง และไม่มีลักษณะคงทนถาวร หน่วยงานวัดมูลค่าวัสดุคงเหลือในราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน

3.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม โดยรับรู้เป็นสินทรัพย์ เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปีงบประมาณ 2563 รับรู้เป็นอุปกรณ์เมื่อมีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป

- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)
- ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	20
- ครุภัณฑ์สำนักงาน	3, 10
- ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5
- ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5
- ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	4
- ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5
- ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	10
- ครุภัณฑ์การแพทย์และวิทยาศาสตร์	5
- ครุภัณฑ์อื่น	5

สำหรับสินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 เป็นต้นไป หน่วยงานได้เปลี่ยนแปลงอายุการใช้งาน ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	
	(เดิม)	(ใหม่)
- ครุภัณฑ์สำนักงาน	10	8
- ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	10	5
- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง		

3.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงระบบงานต่าง ๆ และต้นทุนเว็บไซต์ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อ และการจ้างพัฒนาขึ้น โดยหน่วยงานมีสิทธิควบคุมการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น และคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นเกินกว่าหนึ่งปี หน่วยงานแสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 4 ปี

3.6 รายได้รอการรับรู้

รายได้รอการรับรู้ เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไข เป็นข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผล ตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของ ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

3.7 รายได้จากงบประมาณ

- รายได้จากเงินงบประมาณ หน่วยงานรับรู้รายได้เงินงบประมาณตามที่ยื่นคำขอเบิกเงินงบประมาณและได้รับการโอนเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง

- รายได้จากงบประมาณงบกลาง รับรู้รายได้เมื่อได้รับโอนเงินจากกรมบัญชีกลางตามที่ยื่นคำขอเบิกเข้าบัญชีเงินฝาก รวมทั้งการเบิกจ่ายตรงจากกรมบัญชีกลาง

3.8 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับการยกเว้น รายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

3.9 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ได้แก่ รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค กรณีที่ไม่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการใช้ รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนเมื่อได้รับเงิน สำหรับกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือกรณีได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณ ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	2566	2565
เงินสดในมือ	547.69	883.23
เงินทศรองราชการ	1,000,000.00	1,000,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	30,585,352.53	40,893,399.14
เงินฝากคลัง	1,189,648.00	1,488,842.50
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	<u>32,775,548.22</u>	<u>43,383,124.87</u>

เงินสดในมือ จำนวน 547.69 บาท เป็นเงินสด นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินทศรองราชการ จำนวน 1,000,000.00 บาท เป็นเงินที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทศรองราชการ พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปี ประกอบด้วย เงินฝากธนาคารทั้งจำนวน

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่าย

เงินฝากคลัง จำนวน 1,189,648.00 บาท (ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 1,488,842.50 บาท) เป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลัสนั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง ดังนี้

	2566	2565
เงินประกันสัญญา	1,189,648.00	1,344,542.00
เงินประกันผลงาน	-	144,300.50
รวม เงินฝากคลัง	1,189,648.00	1,488,842.50

หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น

	2566	2565
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	177,500.00	103,800.00
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	177,500.00	103,800.00

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม ในงบประมาณ	ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้			รวม
	ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	เกินกำหนดชำระ ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดชำระ เกินกว่า 15 วัน	
2566	177,500.00	-	-	177,500.00
2565	103,800.00	-	-	103,800.00

หมายเหตุ 6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	17,172,370.76	12,189,412.62
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	6,883,830.49	6,045,974.28
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า - สุทธิ	<u>10,288,540.27</u>	<u>6,143,438.34</u>
ครุภัณฑ์	98,743,547.54	100,410,740.06
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	84,498,005.43	88,634,727.06
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	<u>14,245,542.11</u>	<u>11,776,013.00</u>
งานระหว่างก่อสร้าง	-	4,760,000.00
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	<u><u>24,534,082.38</u></u>	<u><u>22,679,451.34</u></u>

หมายเหตุ 7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	30,355,369.24	30,355,369.24
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	27,977,589.54	26,673,970.04
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - สุทธิ	<u>2,377,779.70</u>	<u>3,681,399.20</u>
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	4,928,611.35	528,000.00
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	<u><u>7,306,391.05</u></u>	<u><u>4,209,399.20</u></u>

หมายเหตุ 8 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
เจ้าหนี้ค่าซื้อสินค้าและบริการ	2,845,288.36	6,444,579.72
เจ้าหนี้รายจ่ายประเภททุน	3,215,000.00	23,540.00
เจ้าหนี้อื่น	101,732.58	137,680.00
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,603,994.48	1,170,368.60
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	<u><u>7,766,015.42</u></u>	<u><u>7,776,168.32</u></u>

หมายเหตุ 9 เงินรับฝากกระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
เงินประกันสัญญา	694,691.00	1,056,519.00
เงินประกันผลงาน	-	144,300.50
เงินรับฝากอื่น	547.69	94,258.23
รวม เงินรับฝากกระยะสั้น	695,238.69	1,295,077.73

เงินประกันสัญญา จำนวน 694,691.00 บาท ฝากไว้ในบัญชีเงินฝากคลังทั้งจำนวน (ตามหมายเหตุ 4)

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้รอการรับรู้		
ครุภัณฑ์	135.00	427,310.45
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	135.00	427,310.45

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากกระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
เงินประกันสัญญา	525,282.00	498,212.00
รวม เงินรับฝากกระยะยาว	525,282.00	498,212.00

เงินประกันสัญญา จำนวน 525,282.00 บาท ฝากไว้ในบัญชีเงินฝากคลัง จำนวน 494,957.00 บาท และเงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 30,325.00 บาท (ตามหมายเหตุ 4)

หมายเหตุ 12 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

หน่วยงานในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และ 2565 ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
ไม่เกิน 1 ปี	449,400.00	663,828.00
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	18,377,649.00	22,129,419.00
รวม	18,827,049.00	22,793,247.00

ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวน 18,827,049.00 บาท รายละเอียดสัญญา ดังนี้

1. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 71/2563 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2563 เช่ารถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 179,760.00 บาท

2. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 72/2563 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2563 เช่ารถยนต์โดยสาร ส่วนกลาง จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 269,640.00 บาท

3. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 71/2565 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2564 เช่ารถยนต์ประจำตำแหน่ง ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน 1 คัน และรถยนต์ประจำตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน 5 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2569 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 12,102,984.00 บาท

4. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 84/2565 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 เช่ารถยนต์บรรทุก จำนวน 1 คัน และรถยนต์โดยสารส่วนบุคคล ขนาด 12 ที่นั่ง จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2569 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 1,419,462.00 บาท

5. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 108/2565 ลงวันที่ 1 กันยายน 2565 เช่ารถยนต์ประจำตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 31 สิงหาคม 2570 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 2,549,703.00 บาท

6. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 20/2566 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2566 เช่ารถยนต์บรรทุก จำนวน 1 คัน และรถยนต์โดยสารส่วนบุคคล ขนาด 12 ที่นั่ง จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 31 กรกฎาคม 2571 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 2,305,500.00 บาท

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และ 2565 หน่วยงานมีภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้	2566	2565
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	-	2,040,000.00
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	9,739,226.25	12,293,703.00
รวม	9,739,226.25	14,333,703.00

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างปรับปรุงอาคารเช่า และจัดหาสินทรัพย์

- ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 และ 2565 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญา ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
ไม่เกิน 1 ปี	294,916.30	7,148,190.16
รวม	294,916.30	7,148,190.16

หมายเหตุ 13 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีคดีที่ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น 2 คดี มูลค่าฟ้อง 3,581,820.62 บาท โดยถูกฟ้องคดีปกครอง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน 1 คดี และถูกฟ้องให้ชำระค่าเสียหายจากการบอกเลิกสัญญาจ้างปรับปรุงสถานที่ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จำนวน 1 คดี

หมายเหตุ 14 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้จากงบเงินอุดหนุน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	149,947,700.00	140,756,900.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	57,536,700.00	52,547,000.00
ค่าครุภัณฑ์	8,746,600.00	16,588,100.00
รายได้จากงบกลาง	46,804,932.06	41,821,425.58
รายได้จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น	17,381,333.00	-
รวม รายได้จากงบประมาณ	280,417,265.06	251,713,425.58

หมายเหตุ 15 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้จากการรับสมัครสอบ	476,000.00	-
รวม รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	476,000.00	-

หมายเหตุ 16 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงาน จากหน่วยงานภาครัฐ	1,257,532.04	605,842.14
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงาน จากแหล่งอื่น	344,100.00	-
รายได้จากการบริจาค	2,224,175.45	466,940.67
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	3,825,807.49	1,072,782.81

หมายเหตุ 17 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	320,604.02	120,276.23
รายได้จากการขายของเบ็ดเตล็ด	30,017.00	7,433.00
รวม รายได้อื่น	350,621.02	127,709.23

หมายเหตุ 18 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
เงินเดือน	74,181,616.24	67,093,611.91
ค่าล่วงเวลา	133,850.00	127,060.00
เงินประจำตำแหน่ง	7,518,505.37	7,341,443.20
ค่าตอบแทน	69,107,929.98	64,902,660.96
ค่าจ้างลูกจ้างตามสัญญาจ้าง	11,775,248.83	6,122,349.48
ค่าตอบแทนหมาจ่ายแทนการจัดการรถประจำตำแหน่ง	1,636,800.00	1,839,600.00
ค่ารักษาพยาบาล	6,144,018.39	4,653,484.25
เงินช่วยการศึกษาบุตร	272,513.75	288,961.75
เงินชดเชย กบข.	1,255,630.35	1,097,560.05
เงินสมทบ กบข.	1,883,445.49	1,646,340.08
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	1,038,086.00	613,113.00
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทนประกันสังคม	42,886.00	42,644.00
ค่าเช่าบ้าน	1,104,634.41	649,004.53
ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	596,485.72	521,852.42
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	828.30	-
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	176,692,478.83	156,939,685.63

หมายเหตุ 19 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
บำนาญ	29,405,741.56	26,658,731.92
เงินช่วยค่าครองชีพ	506,160.00	508,174.00
บำเหน็จตกทอด	237,114.00	-

	2566	2565
บำเหน็จดำรงชีพ	2,600,000.00	3,100,000.00
ค่ารักษาพยาบาล	4,500,308.52	3,798,930.73
เงินช่วยการศึกษาบุตร	-	25,000.00
บำเหน็จบำนาญอื่น	-	44,242.80
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ	37,249,324.08	34,135,079.45

หมายเหตุ 20 ค่าตอบแทน

	2566	2565
ค่าตอบแทนอื่น	952,400.00	1,302,000.00
รวม ค่าตอบแทน	952,400.00	1,302,000.00

หมายเหตุ 21 ค่าใช้สอย

	2566	2565
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	5,296,227.27	7,238,824.98
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	7,914,756.85	5,162,964.67
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	320,206.47	650,033.49
ค่าจ้างเหมาบริการ	10,783,537.50	22,632,857.22
ค่าธรรมเนียม	8,988.00	2,480.00
ค่าจ้างที่ปรึกษา	4,925,059.40	7,534,500.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	3,302,893.00	3,069,779.00
ค่าเช่าทรัพย์สิน	7,205,563.00	6,058,983.20
ค่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์	2,197,057.70	8,834,055.00
ค่าใช้สอยอื่น	5,436,426.14	4,257,852.08
รวม ค่าใช้สอย	47,390,715.33	65,442,329.64

หมายเหตุ 22 ค่าวัสดุ

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
ค่าวัสดุ	5,034,444.66	6,436,642.92
ค่าเชื้อเพลิง	135,520.25	126,430.40
ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	1,710,361.06	880,542.00
รวม ค่าวัสดุ	6,880,325.97	7,443,615.32

หมายเหตุ 23 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
ค่าไฟฟ้า	7,596,764.00	6,284,158.64
ค่าน้ำประปา	36,831.50	25,347.60
ค่าโทรศัพท์	1,467,512.94	1,255,680.14
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	2,037,928.50	1,901,206.27
ค่าบริการไปรษณีย์	699,698.00	452,049.00
รวม ค่าสาธารณูปโภค	11,838,734.94	9,918,441.65

หมายเหตุ 24 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	837,856.21	609,470.63
ครุภัณฑ์	5,120,169.92	4,204,153.23
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,303,619.50	1,574,181.84
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	7,261,645.63	6,387,805.70

หมายเหตุ 25 ค่าใช้จ่ายอื่น

	2566	(หน่วย : บาท) 2565
ค่าใช้จ่ายจากการโอนสินทรัพย์	256,588.37	-
รวม ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>256,588.37</u>	<u>-</u>

นน

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี งบเงินอุดหนุน แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	860,000.00	-	-	688,879.00	171,121.00
รวม	860,000.00	-	-	688,879.00	171,121.00
แผนงานบุคลากรภาครัฐ ค่าใช้จ่ายบุคลากร	149,791,714.00	-	-	149,791,714.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,956,186.00	-	-	1,956,186.00	-
รวม	151,747,900.00	-	-	151,747,900.00	-
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ผลผลิตการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชนเชิงพื้นที่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	6,674,367.00	-	-	6,067,045.55	607,321.45
ค่าใช้จ่ายลงทุน	2,009,797.00	-	-	2,006,081.00	3,716.00
รวม	8,684,164.00	-	-	8,073,126.55	611,037.45
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ ค่าใช้จ่ายลงทุน	2,150,594.00	-	1,935,534.60	215,059.40	-
รวม	2,150,594.00	-	1,935,534.60	215,059.40	-
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	49,369,687.00	-	294,916.30	45,424,061.47	3,650,709.23
ค่าใช้จ่ายลงทุน	3,418,655.00	-	125,000.00	3,232,655.00	61,000.00
รวม	52,788,342.00	-	419,916.30	48,656,716.47	3,711,709.23
รวมเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี	216,231,000.00	-	2,355,450.90	209,381,681.42	4,493,867.68

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือมปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
2. เงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม					
งบเงินอุดหนุน					
แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,130,300.00	-	-	-	1,130,300.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	712,500.00	-	-	657,711.00	54,789.00
รวม	1,842,800.00	-	-	657,711.00	1,185,089.00
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	6,622,931.95	-	-	5,544,949.74	1,077,982.21
ค่าใช้จ่ายลงทุน	481,500.00	-	481,500.00	-	-
รวม	7,104,431.95	-	481,500.00	5,544,949.74	1,077,982.21
รวมเงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม	8,947,231.95	-	481,500.00	6,202,660.74	2,263,071.21
รวมทั้งสิ้น	225,178,231.95	-	2,836,950.90	215,584,342.16	6,756,938.89

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลือมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566)

รายการ	เงินกันไว้เบิก เหลือมปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ			
ค่าใช้จ่ายลงทุน	6,845,803.00	3,080,611.35	3,765,191.65
รวม	6,845,803.00	3,080,611.35	3,765,191.65
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ			
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	7,148,190.16	7,148,190.16	-
ค่าใช้จ่ายลงทุน	6,991,900.00	3,559,900.00	3,432,000.00
รวม	14,140,090.16	10,708,090.16	3,432,000.00
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ			
ค่าใช้จ่ายลงทุน	496,000.00	496,000.00	-
รวม	496,000.00	496,000.00	-
รวมทั้งสิ้น	21,481,893.16	14,284,701.51	7,197,191.65

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลือมปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566) คงเหลือ จำนวน 7,197,191.65 บาท
ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาเบิกจ่ายเงิน ตามหนังสือ ที่ สม 0103/2669 ลงวันที่ 28 กันยายน 2566

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี งบเงินอุดหนุน					
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,068,000.00	-	-	888,146.00	179,854.00
รวม	1,068,000.00	-	-	888,146.00	179,854.00
แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	141,801,551.75	-	-	141,719,488.70	82,063.05
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	5,665,302.65	-	-	4,478,651.85	1,186,650.80
รวม	147,466,854.40	-	-	146,198,140.55	1,268,713.85
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ					
ผลผลิตการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชนเชิงพื้นที่					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	2,007,679.43	-	-	1,983,911.78	23,767.65
ค่าใช้จ่ายลงทุน	1,582,590.00	-	-	1,582,590.00	-
รวม	3,590,269.43	-	-	3,566,501.78	23,767.65
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	461,500.00	-	-	461,500.00	-
ค่าใช้จ่ายลงทุน	6,845,803.00	-	6,845,803.00	-	-
รวม	7,307,303.00	-	6,845,803.00	461,500.00	-
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	44,979,673.17	-	4,692,200.00	35,271,945.26	5,015,527.91
ค่าใช้จ่ายลงทุน	5,479,900.00	-	4,951,900.00	528,000.00	-
รวม	50,459,573.17	-	9,644,100.00	35,799,945.26	5,015,527.91
รวมเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี	209,892,000.00	-	16,489,903.00	186,914,233.59	6,487,863.41

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
2. เงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม					
งบเงินอุดหนุน					
แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	486,383.30	-	-	486,383.30	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	694,199.65	-	-	673,131.23	21,068.42
รวม	1,180,582.95	-	-	1,159,514.53	21,068.42
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,343,511.50	-	-	1,277,038.50	66,473.00
ค่าใช้จ่ายลงทุน	1,314,190.00	-	496,000.00	818,190.00	-
รวม	2,657,701.50	-	496,000.00	2,095,228.50	66,473.00
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	28,031,133.64	-	2,455,990.16	23,419,772.29	2,155,371.19
ค่าใช้จ่ายลงทุน	8,164,203.00	-	2,040,000.00	6,114,856.30	9,346.70
รวม	36,195,336.64	-	4,495,990.16	29,534,628.59	2,164,717.89
รวมเงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม	40,033,621.09	-	4,991,990.16	32,789,371.62	2,252,259.31
รวมทั้งสิ้น	249,925,621.09	-	21,481,893.16	219,703,605.21	8,740,122.72

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานรายได้แผ่นดิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	52,579.47	1,223,116.76
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	<u>52,579.47</u>	<u>1,223,116.76</u>
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	52,579.47	1,223,116.76
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	<u>-</u>	<u>-</u>
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	<u>-</u>	<u>-</u>

รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี จำนวนเงิน 52,579.47 บาท ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2566	2565
รายได้ดอกเบี้ย	2,810.63	131,689.87
รายได้อื่น	<u>49,768.84</u>	<u>1,091,426.89</u>
รวม รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	<u>52,579.47</u>	<u>1,223,116.76</u>

ภาคผนวก

บทที่
7

ประกาศ

แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า ตามที่ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามประกาศลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ เป็นเหตุให้ประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามประกาศดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ นั้น

บัดนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภา และวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบผู้สมควรรับตำแหน่งและไม่มีลักษณะต้องห้ามเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวนหกคน และผู้ได้รับความเห็นชอบดังกล่าวได้ประชุมเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว

อาศัยอำนาจ ...

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนี้

- ๑. นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ เป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - ๒. นางปรีดา คงแป้น เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - ๓. นายสุชาติ เศรษฐมาลินี เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - ๔. นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - ๕. นางสาวนิติกาญจน์ สิทธิเดช เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - ๖. นายวสันต์ ภัยหลีกลี้ เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(นายเพชร วิชิตชลชัย)

ประธานวุฒิสภา

ประกาศ

แต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมจำนวน ๖ คน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นั้น บัดนี้
วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบ นางสาวสุภัทรา นาคะผิว ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ครบตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง
นางสาวสุภัทรา นาคะผิว เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕ เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา

ภาพเครื่องหมายราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รูปทรงดอกบัว

คือ ความมีคุณธรรม ความเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนมนุษย์

รูปมือ

คือ การโอบอุ้มคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ด้วยหลักแห่งความเสมอภาคและภราดรภาพ

รูปคนล้อมเป็นวงกลม

คือ ความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อให้เกิดพลังในการเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน ให้เป็นส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศ

สีน้ำเงิน

คือ ความมุ่งมั่นอดทนในการทำงาน เพื่อสร้างความสามัคคีและการประสานพลังจากทุกภาคส่วนของสังคม ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย

ค่านิยมองค์กร

กสม. ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาองค์กร โดยมุ่งหวังให้บุคลากรร่วมกันขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนด ภายใต้แนวคิดการทำงานอย่างมีส่วนร่วม บุคลากรของสำนักงาน กสม. ทั้งจากฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติงานได้ร่วมกันกำหนดค่านิยมองค์กร คือ “RIGHTS” เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการปฏิบัติงาน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ อันจะนำไปสู่องค์กรที่เป็นเลิศ ซึ่งได้ประกาศใช้ค่านิยมองค์กร เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2563 โดยมี รายละเอียด ดังนี้

R

I

G

R : Respect

การเคารพและให้เกียรติกัน ยอมรับ และเห็นคุณค่าในความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงาน ประชาชน ด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

I : Impartiality

การปฏิบัติงานโดยยึดหลักการ สิทธิมนุษยชน มีความยุติธรรม ปราศจากอคติและมีเหตุผล

G : Great Professional

มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์และ ศิลป์ของการปฏิบัติงาน รอบรู้เรื่อง สิทธิมนุษยชน ปัญหาความเดือดร้อน และ ความรู้สึกของประชาชน ผู้ถูกละเมิดหรือผู้ได้รับผลกระทบ มีทักษะในการทำงาน มีจิตบริการ กระตือรือร้น ตลอดจนสามารถ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานได้ พึงตระหนัก ในหน้าที่และการปฏิบัติตนอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยา มี ความรับผิดชอบ มีความกล้าหาญ ในการคิด แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ ยึดมั่นและยืนหยัดในความถูกต้อง โดยไม่หวั่นเกรงต่อกระแสสังคม และ พร้อมรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

H T S

H : High Performance

เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง สร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงาน เพื่อให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย ก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประชาชน และประเทศชาติ

T : Trust

เป็นองค์กรที่ได้รับความเชื่อถือและ ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ด้วยการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน โปร่งใส และตรวจสอบได้

S : Synergy

มีความสามัคคี ผสานความร่วมมือ ในการทำงาน โดยการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ภายใต้อากาศแห่งความเข้าใจ ช่วยเหลือสนับสนุนการทำงาน ซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย เดียวกัน สร้างพลังความร่วมมือกับ เครือข่ายทุกภาคส่วนในการส่งเสริม คุ่มครองสิทธิมนุษยชนให้ความสำคัญ กับการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในองค์กร และภายนอก ทั้งที่เป็นองค์กรภาครัฐ เอกชน ประชาสังคมและชุมชน

ภาพคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางปรีดา คงแป้น
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ภาพผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายพิทักษ์พล บุญมาลิก
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์
รองเลขาธิการ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายชินนทร์ เกตุปราชญ์
รองเลขาธิการ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางพรรษา บุญรัตน์
รองเลขาธิการ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายภาณุวัฒน์ ทองสุข
ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ด้านสิทธิมนุษยชน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
Office of the National Human Rights Commission of Thailand

Office of the National Human Rights Commission of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7

120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ : 0 2141 2027 **แฟกซ์** : 0 2143 9566

E-Mail : library@nhrc.or.th, nhrct.library@gmail.com

PDF

E-BOOK

ISBN 978 - 616 - 8274 - 26 - 2

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เลขที่รับ ๕๓๑๕ / ๒๕๖๗
 วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗
 เวลา ๑๐.๕๒ น.

ที่ สม ๐๓๐๒/๑๖๕๓

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗
 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
 เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๕๐๐ เล่ม
 ๒. รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๐๐ เล่ม
 ๓. รายการ QR Code

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๒) บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน โดยมาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้การจัดทำรายงานดังกล่าวแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินเพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ให้กรรมการมาแถลงรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาด้วย นอกจากนี้ มาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย

บัดนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จึงขอส่งรายงานดังกล่าว พร้อมรายการ QR Code มาเพื่อโปรดเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
 วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗
 วันที่ ๒๙ / มี.ค. / ๒๕๖๗ เวลา ๑๒.๒๕ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติคดี ๒
 วันที่ ๒๙ / มี.ค. / ๒๕๖๗ เวลา ๑๑.๑๖ น.

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน
 โทร. ๐ ๒๑๔๓ ๓๘๘๙, ๐๙ ๒๒๕๔ ๙๘๙๖ (กุลภัสสรณ์)
 โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๐ E-mail: evaluation@nhrc.or.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการพิมพ์
 วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๑.๑๑ น.
 กลุ่มงาน... ๒๕๖๗